

Wykład udostępniam na licencji Creative Commons:

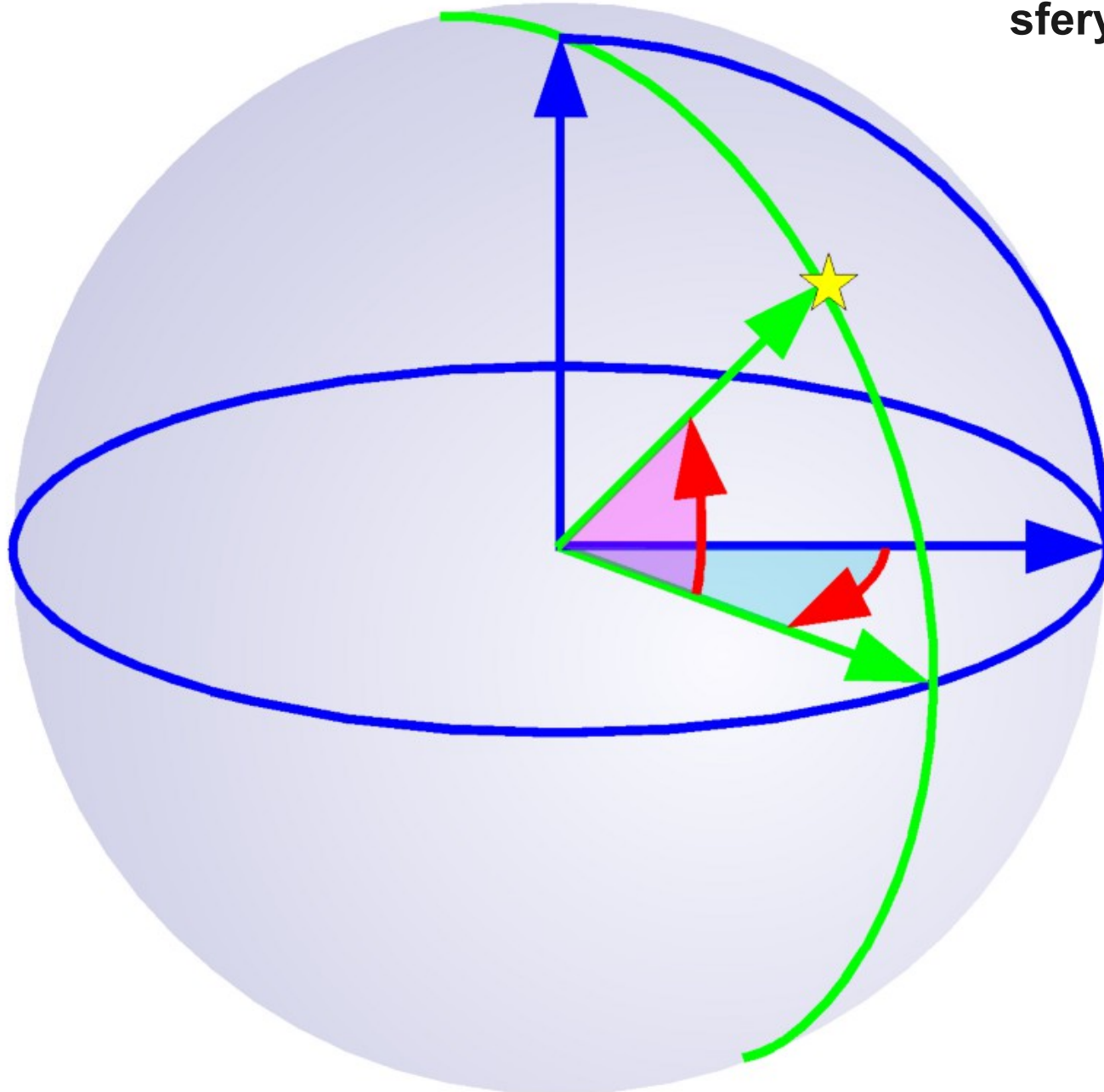

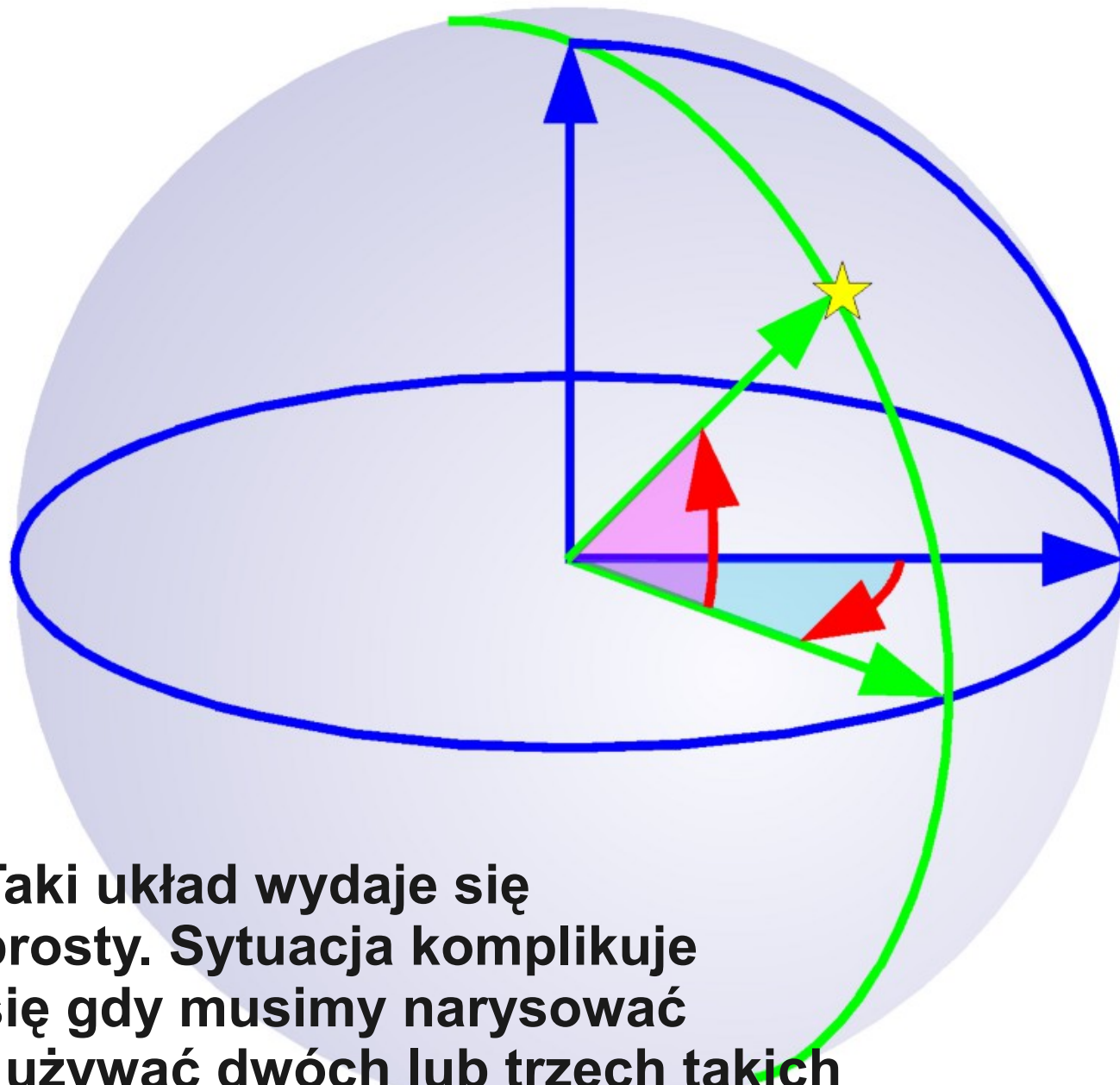
Układy współrzędnych równikowych

Piotr A. Dybczyński

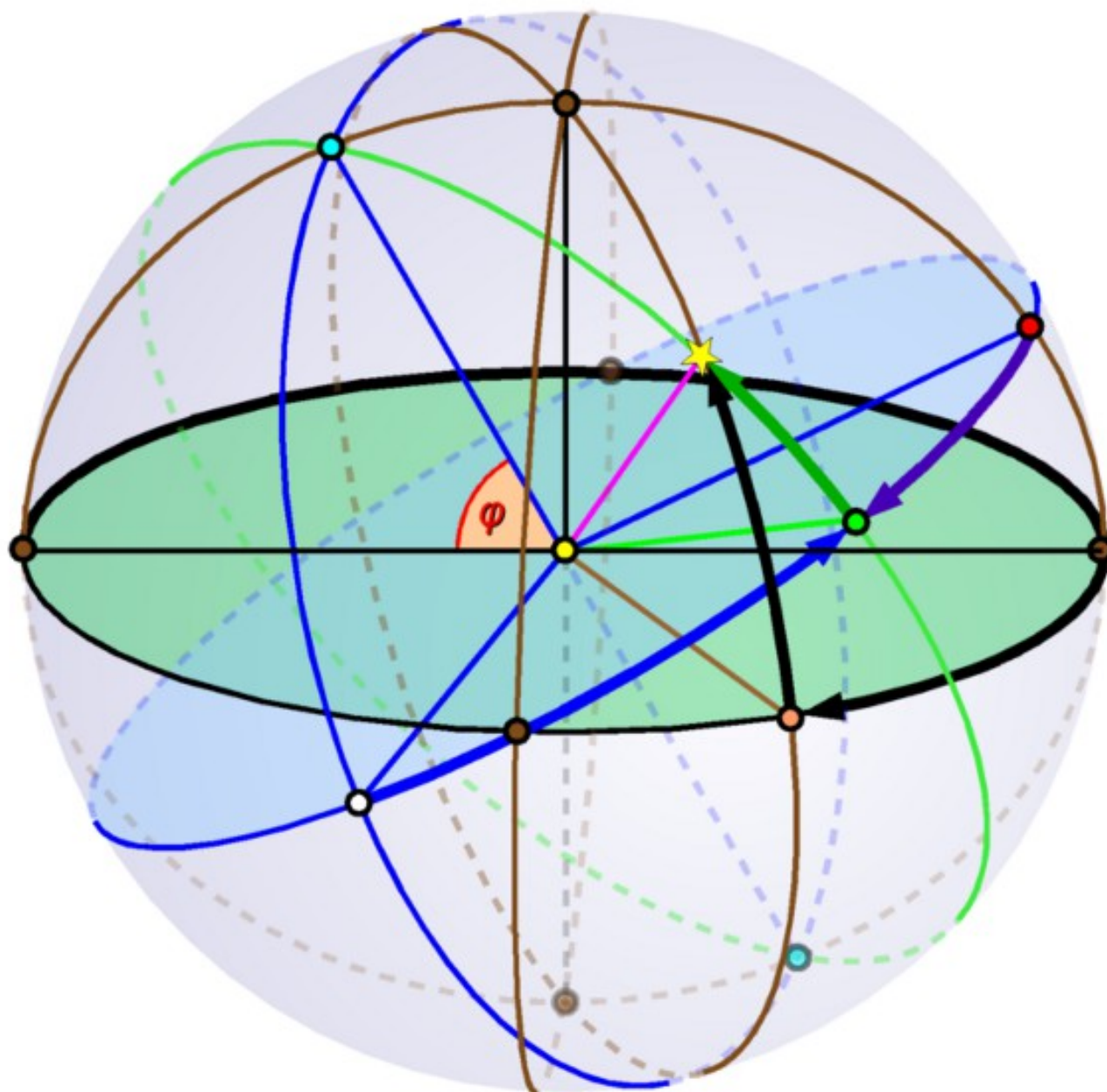
14 października 2014

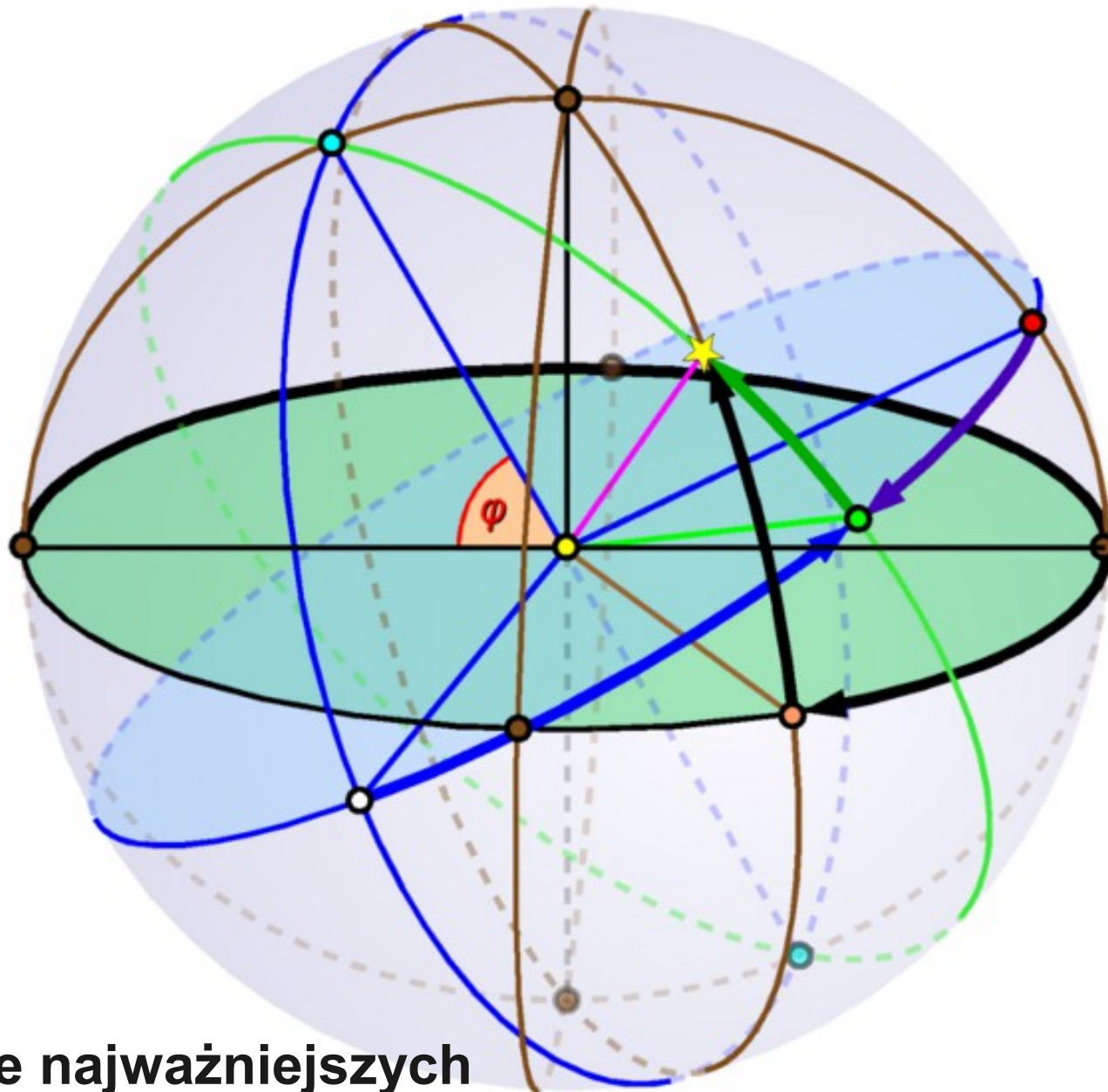
Układ współrzędnych sferycznych

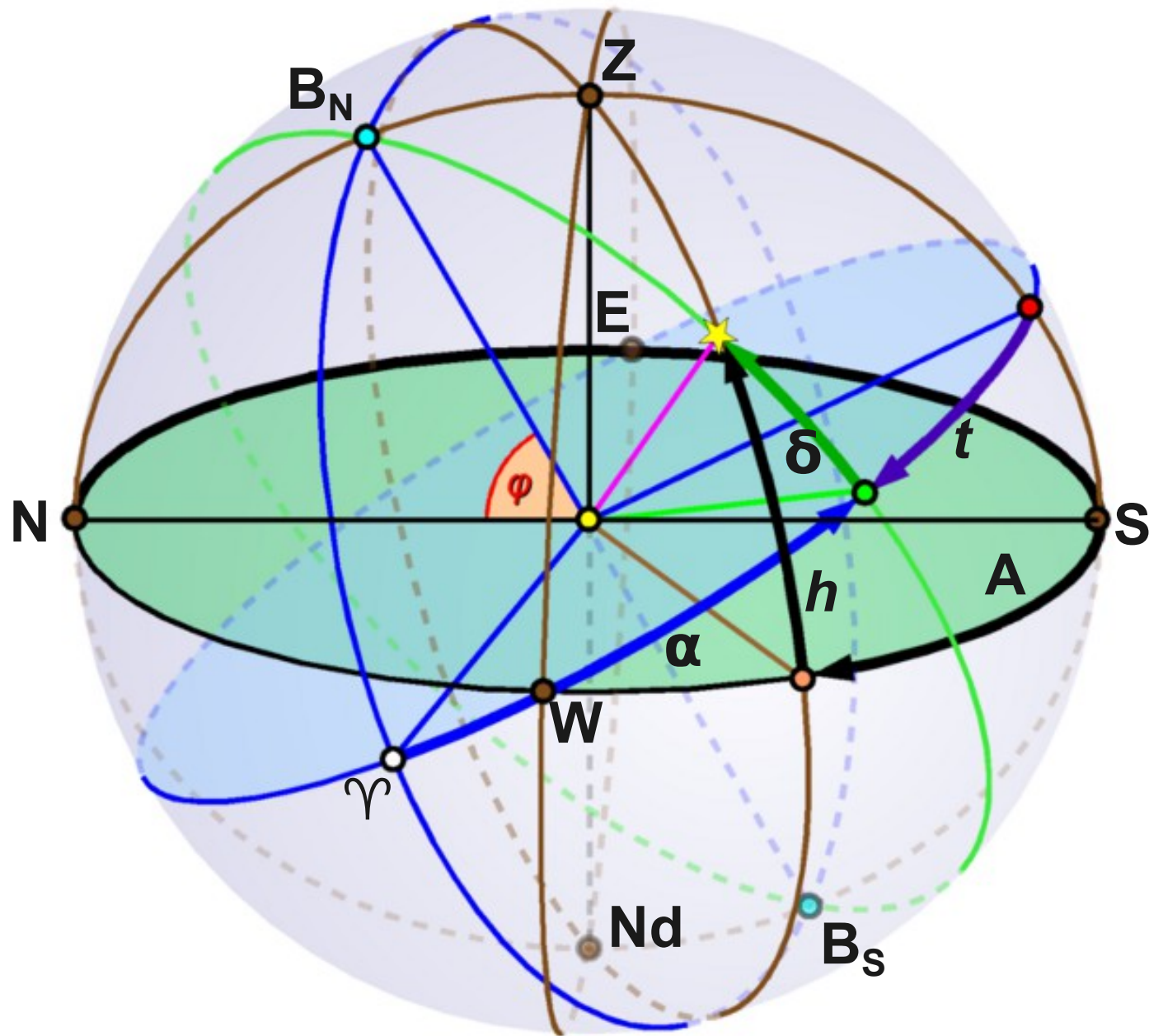

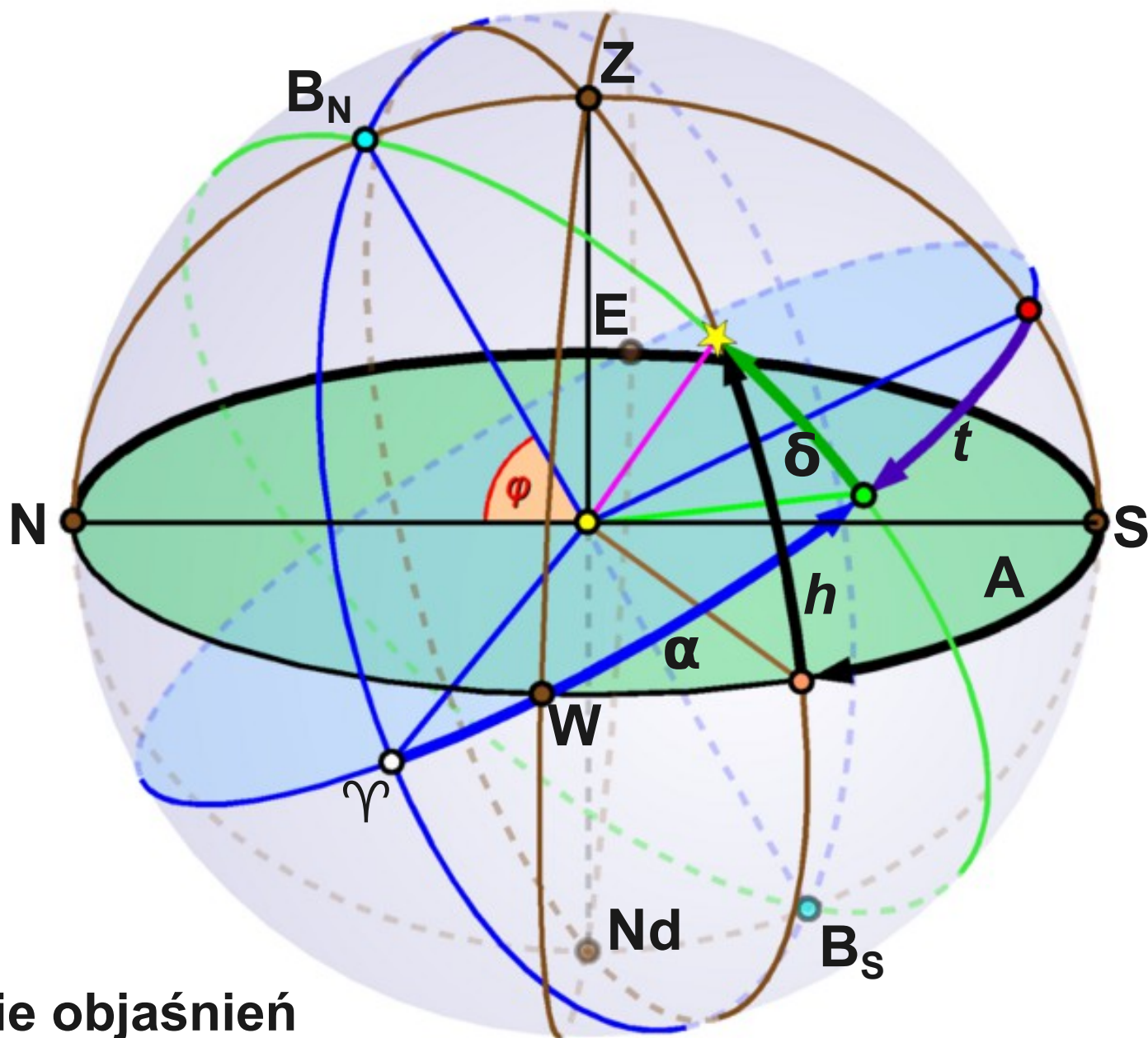
Taki układ wydaje się prosty. Sytuacja komplikuje się gdy musimy narysować i używać dwóch lub trzech takich układów jednocześnie...

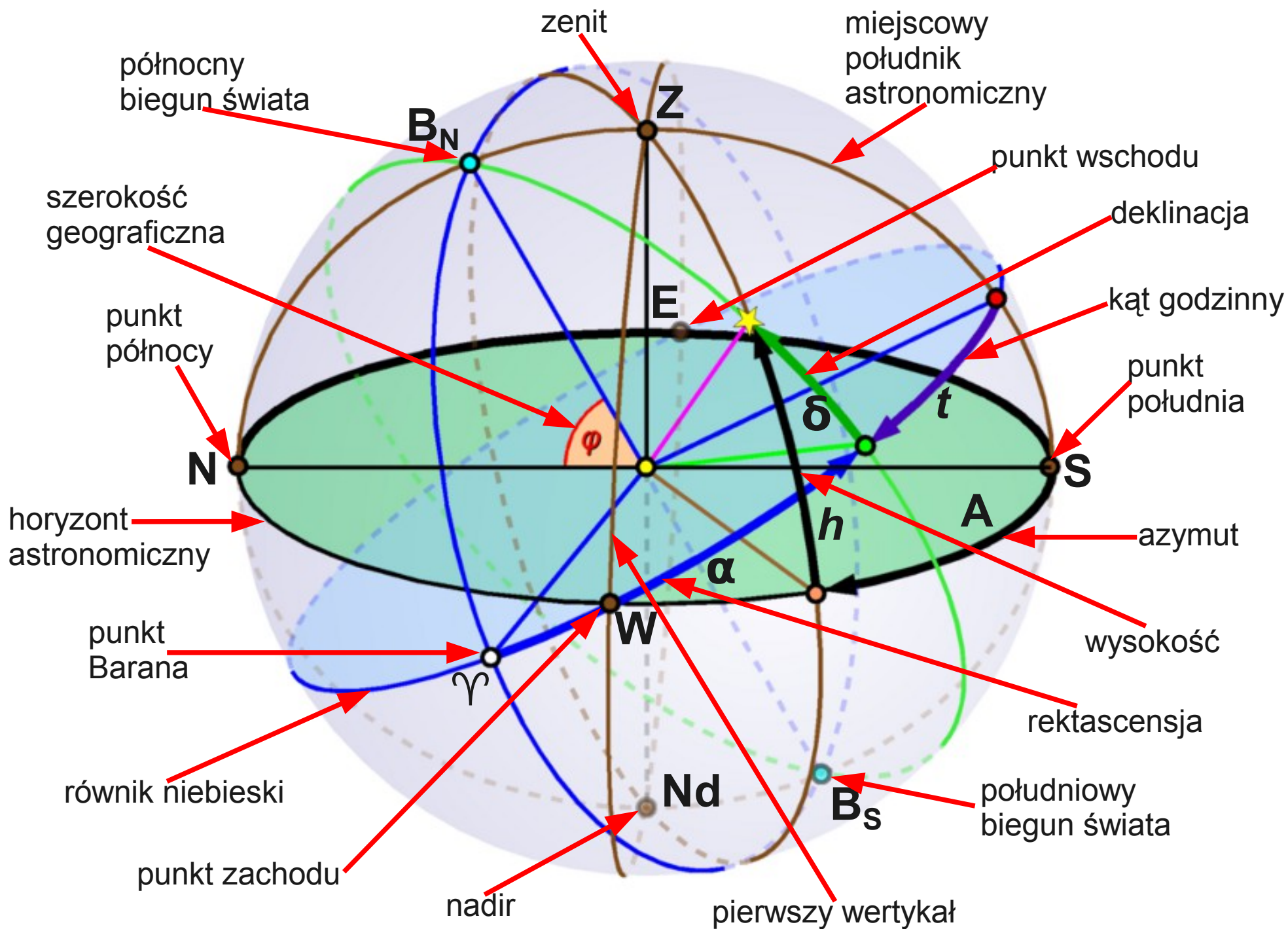

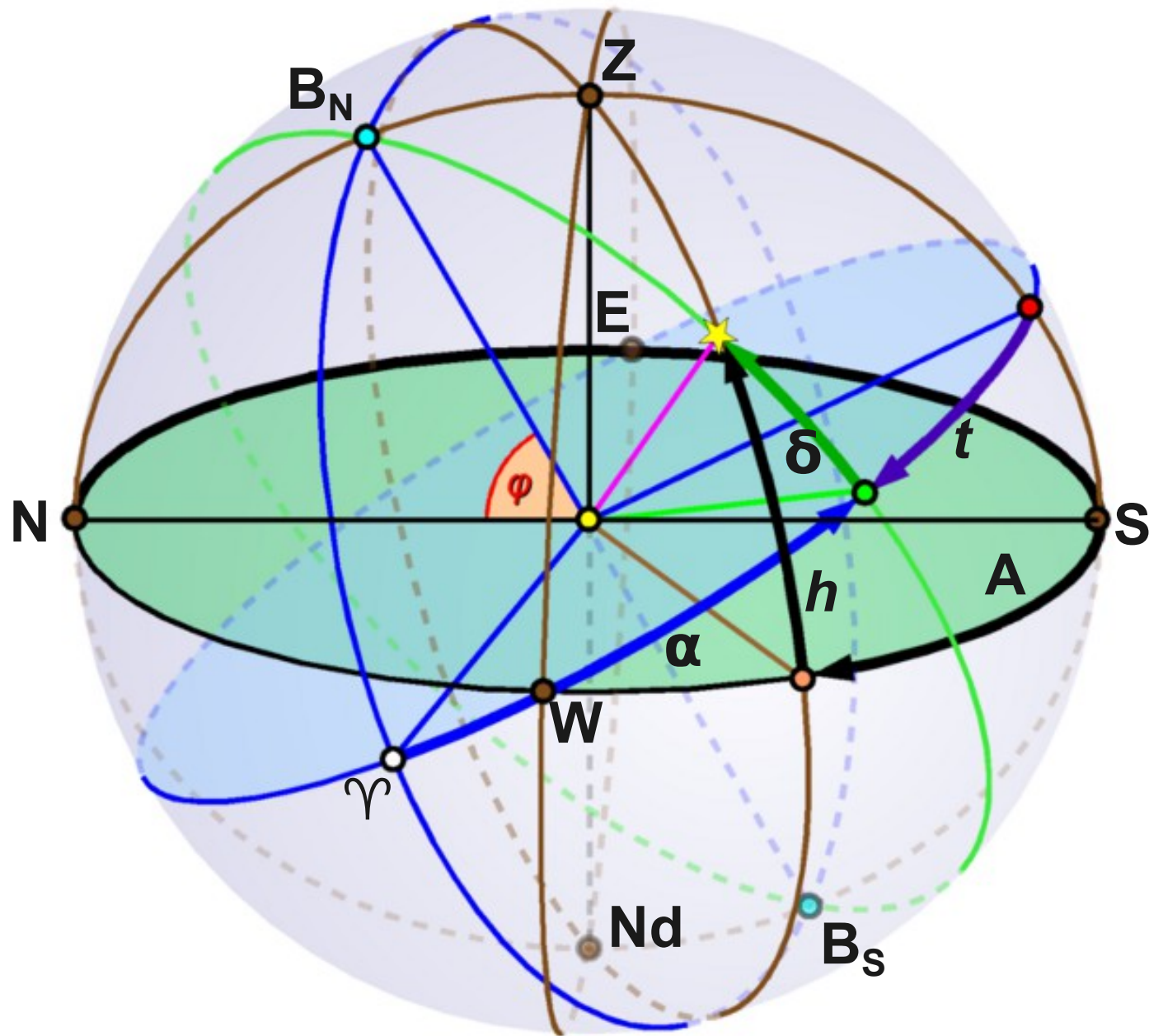
Oznaczenie najważniejszych
punktów i kątów niewiele pomoże...

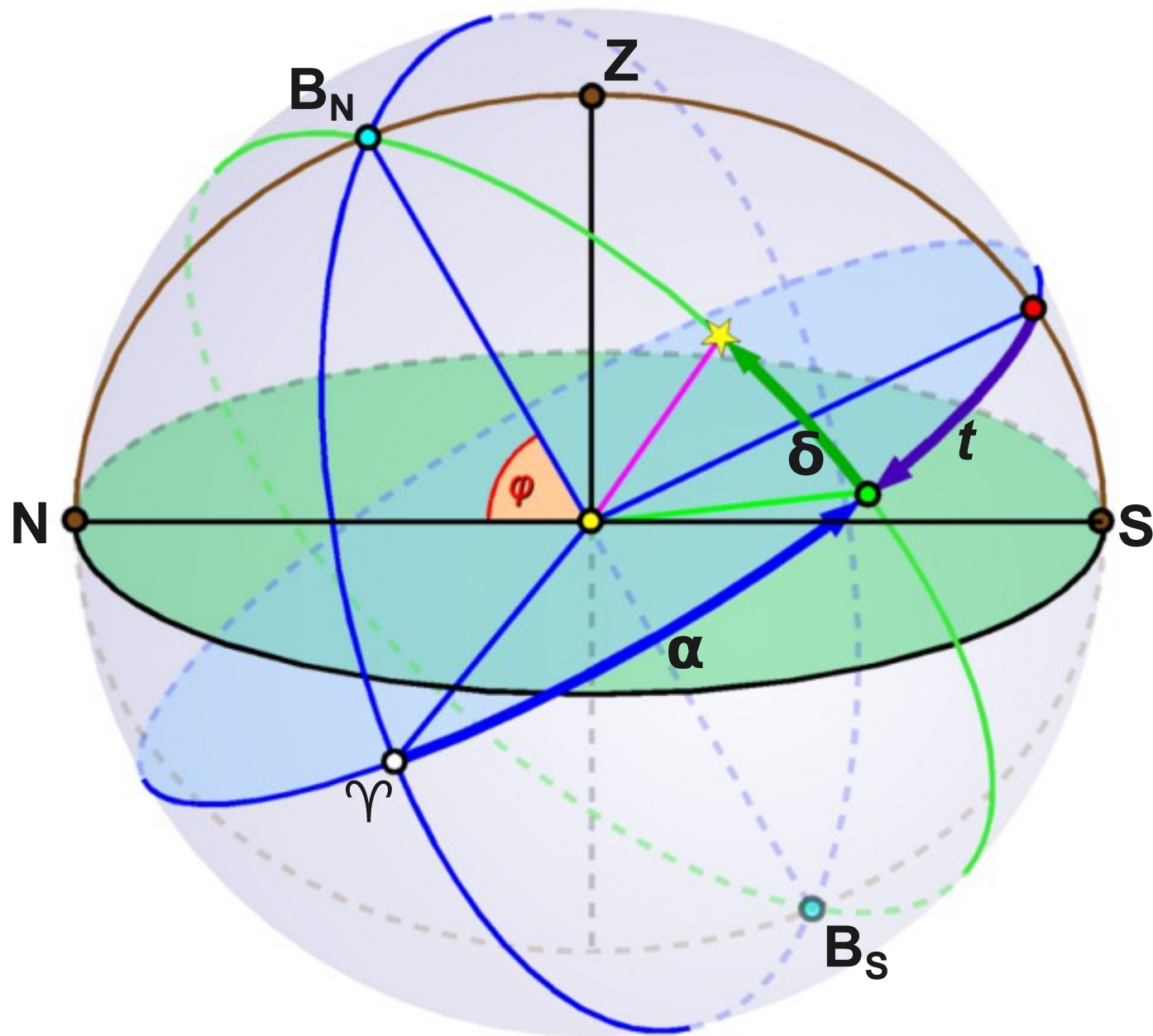

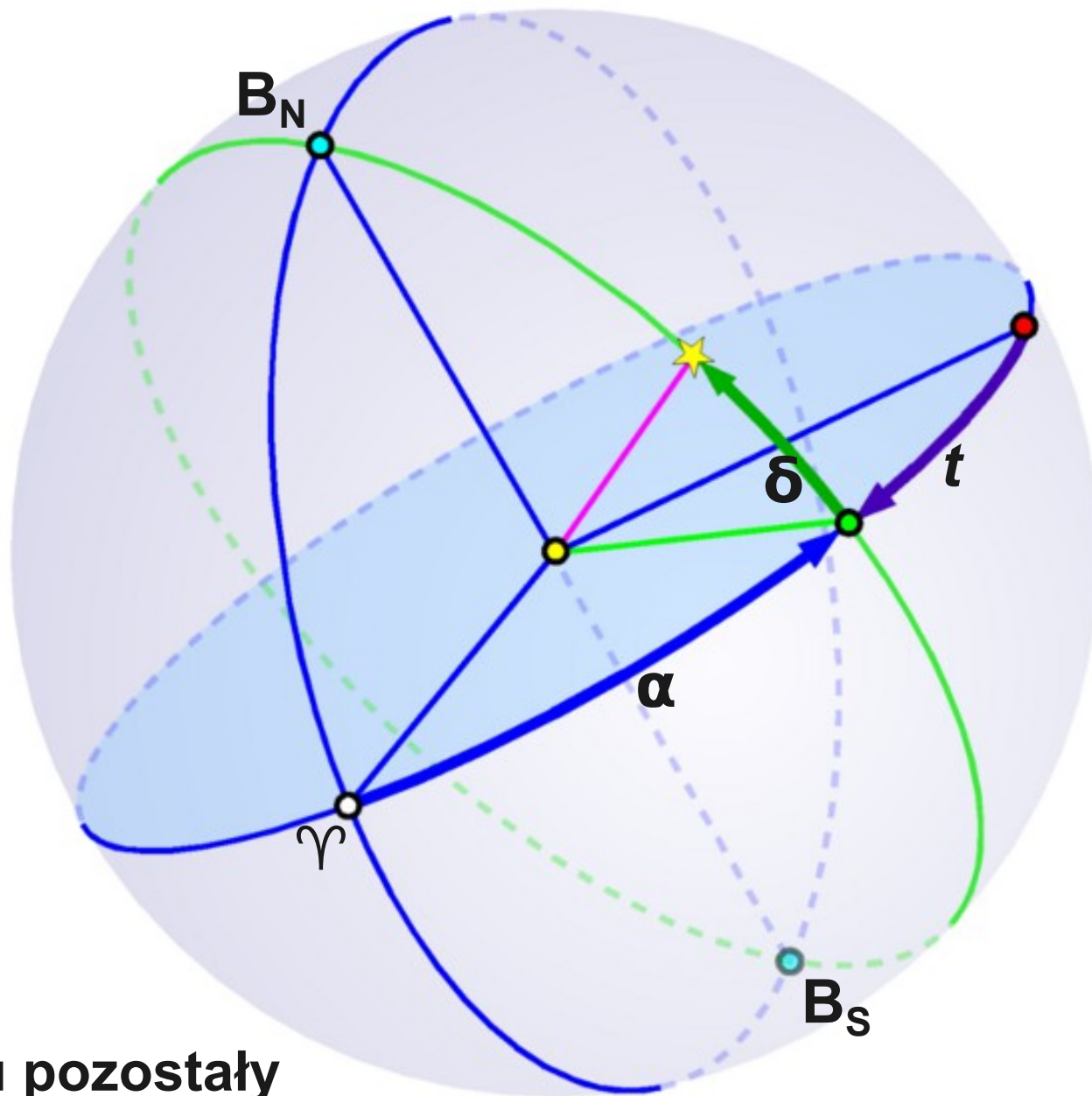
A dodanie objaśnień
tylko skomplikuje rysunek...

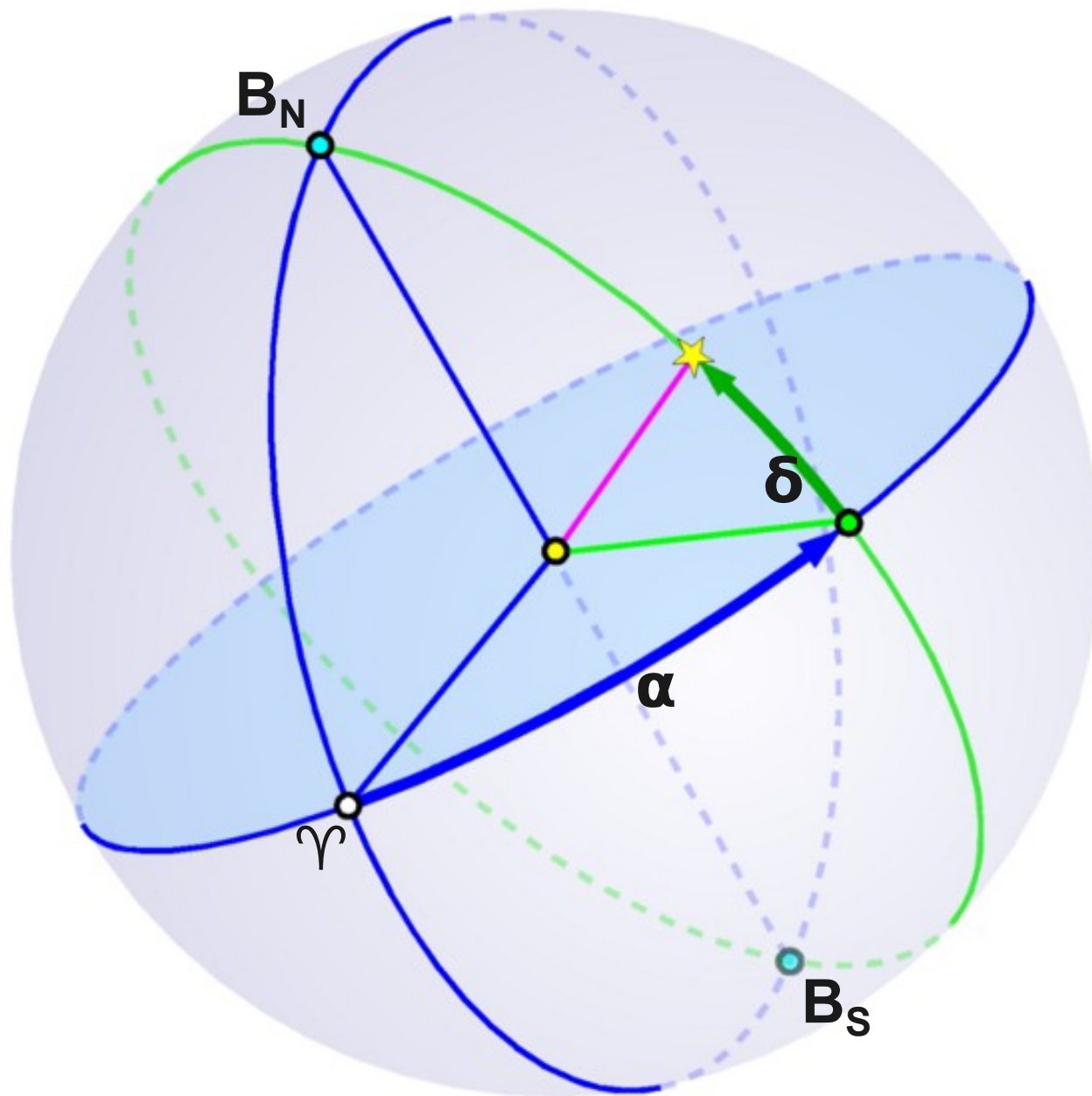

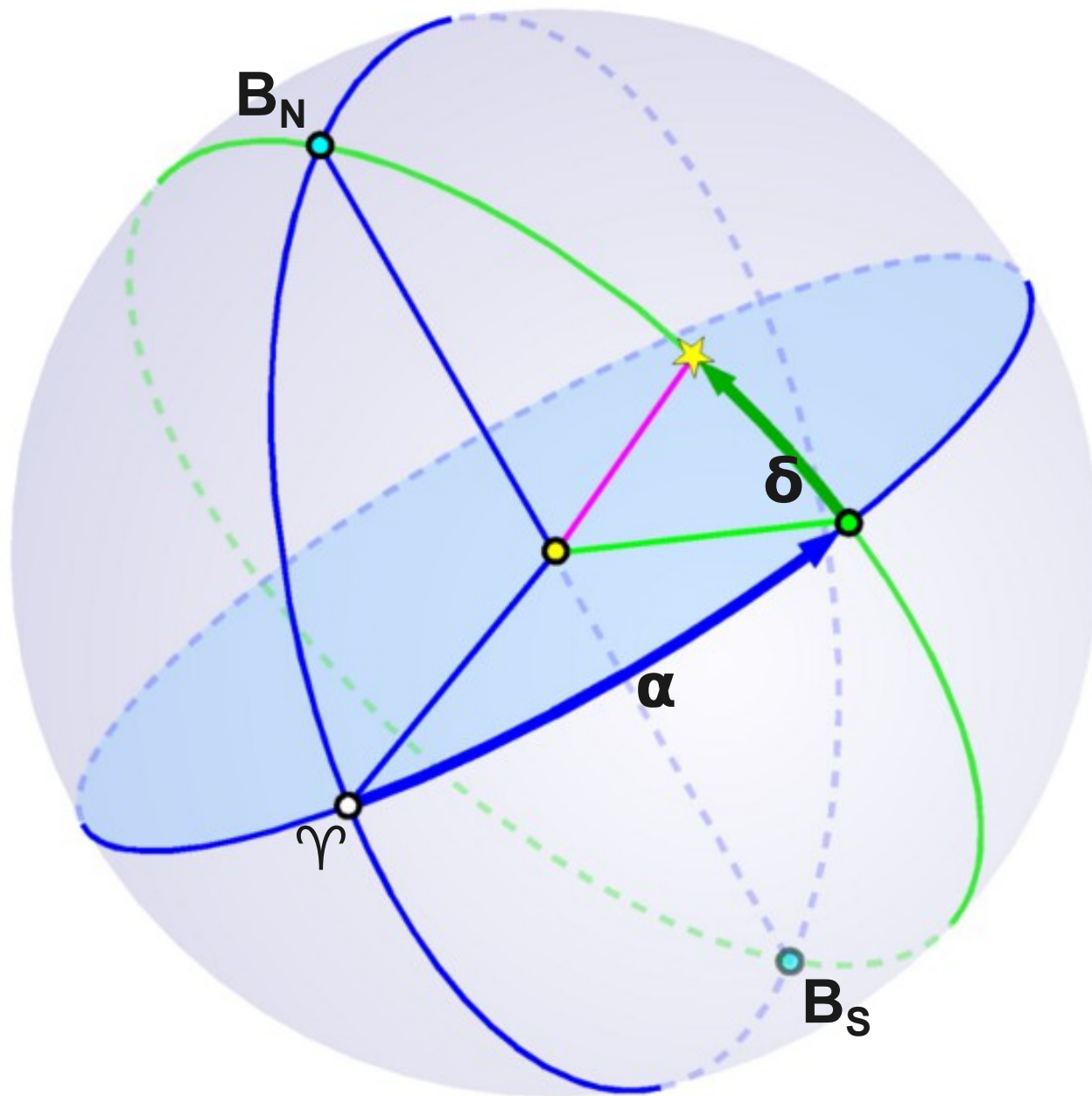

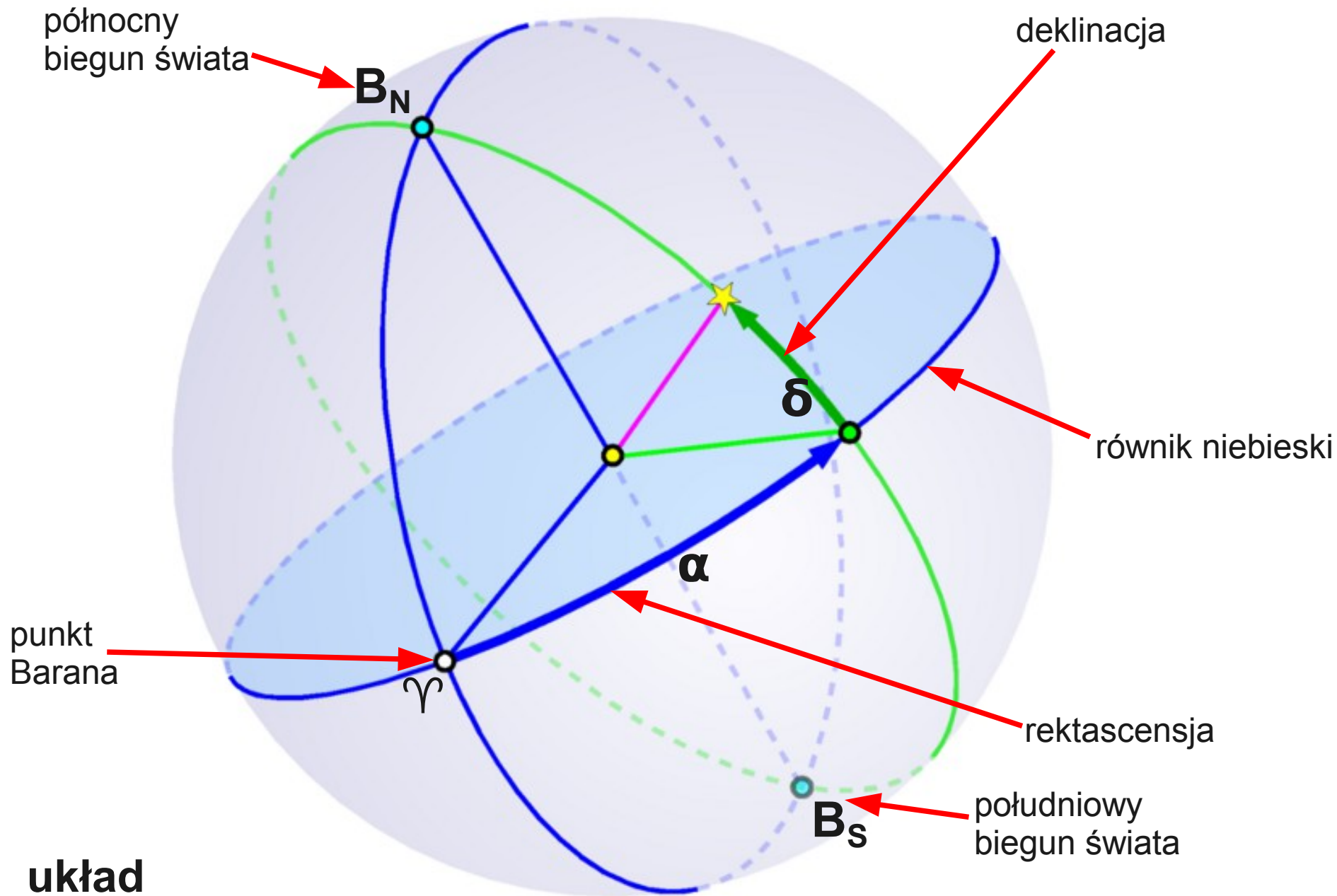

Na rysunku pozostały
tylko elementy układów równikowych...

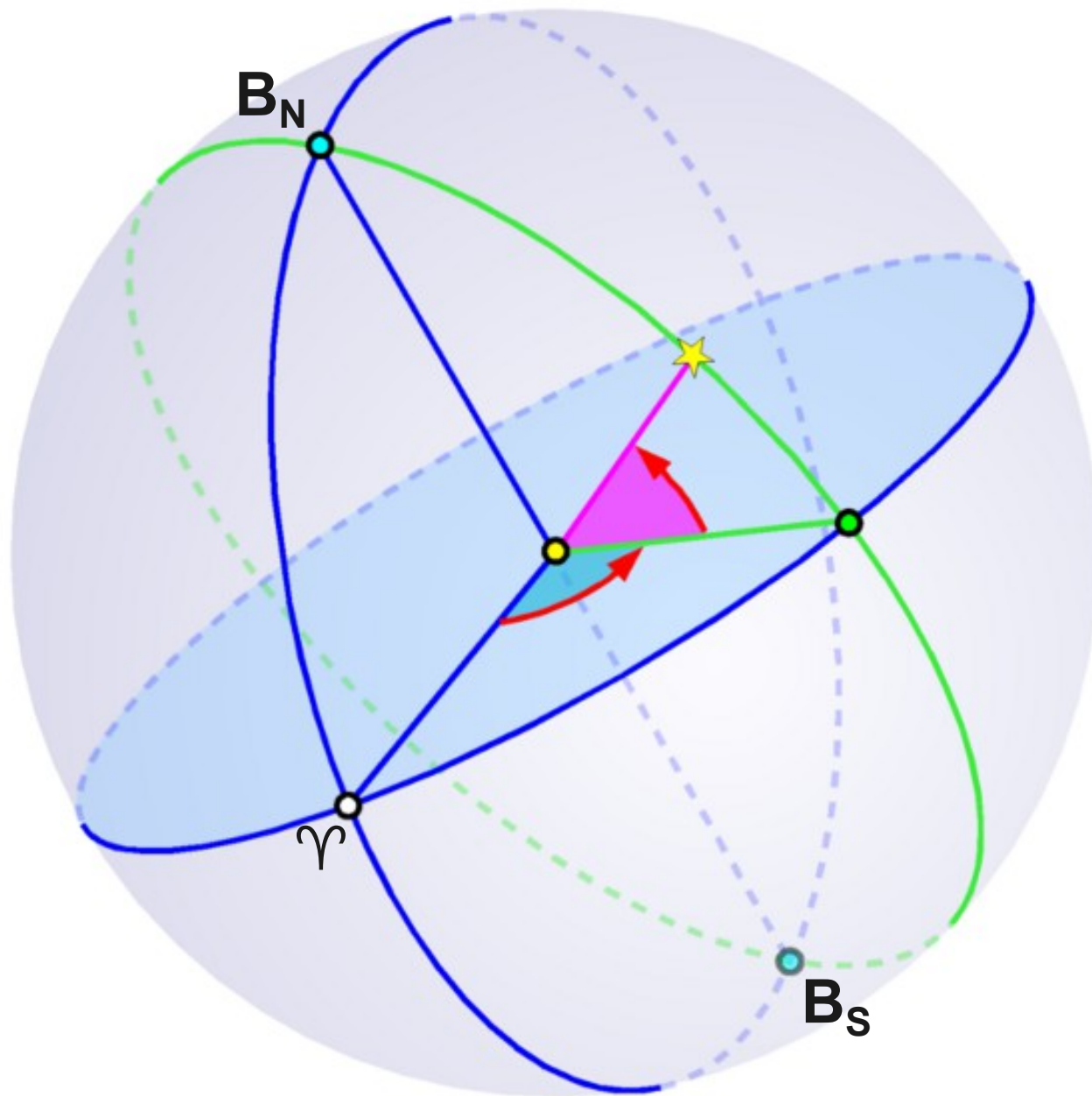

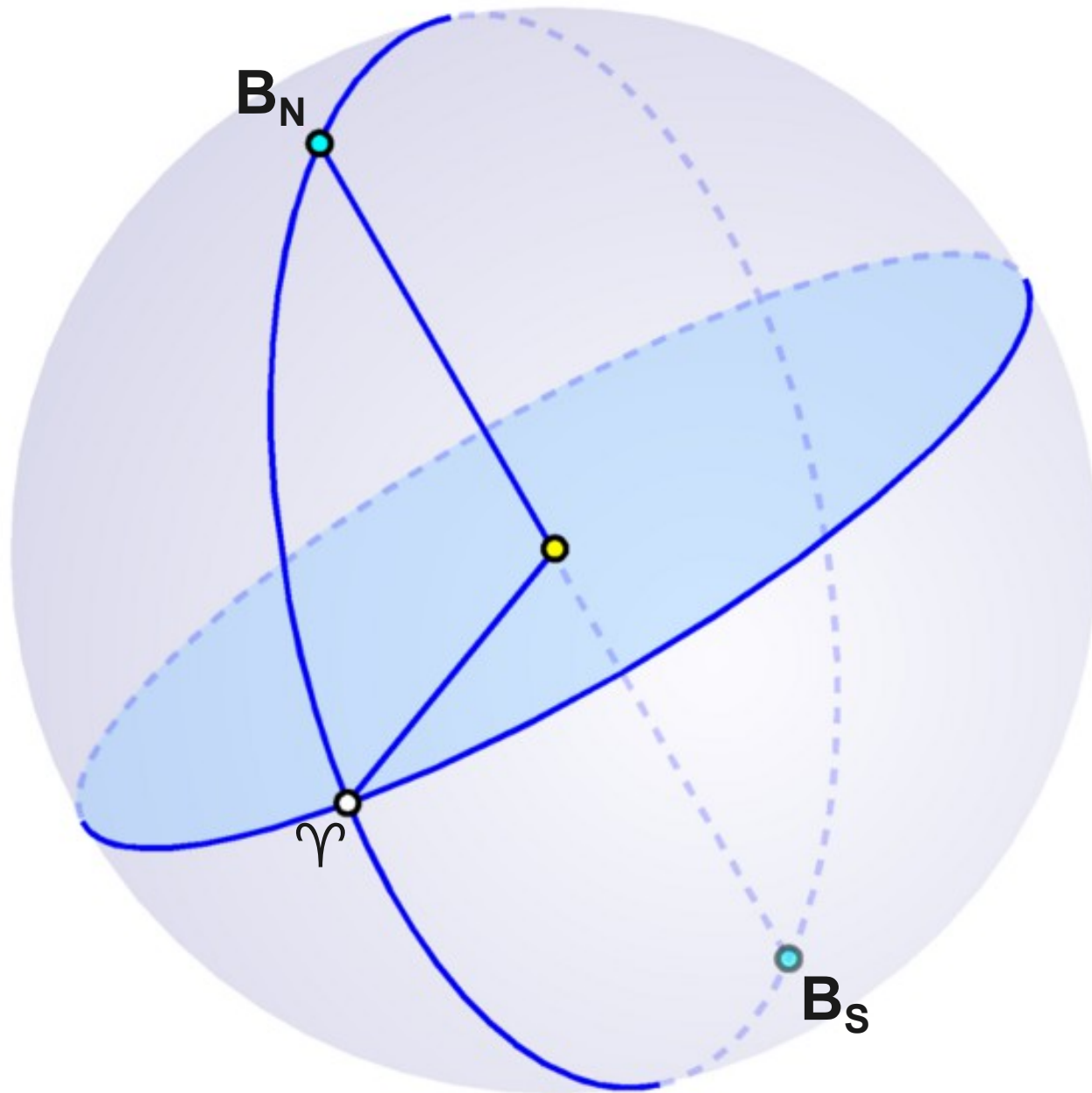

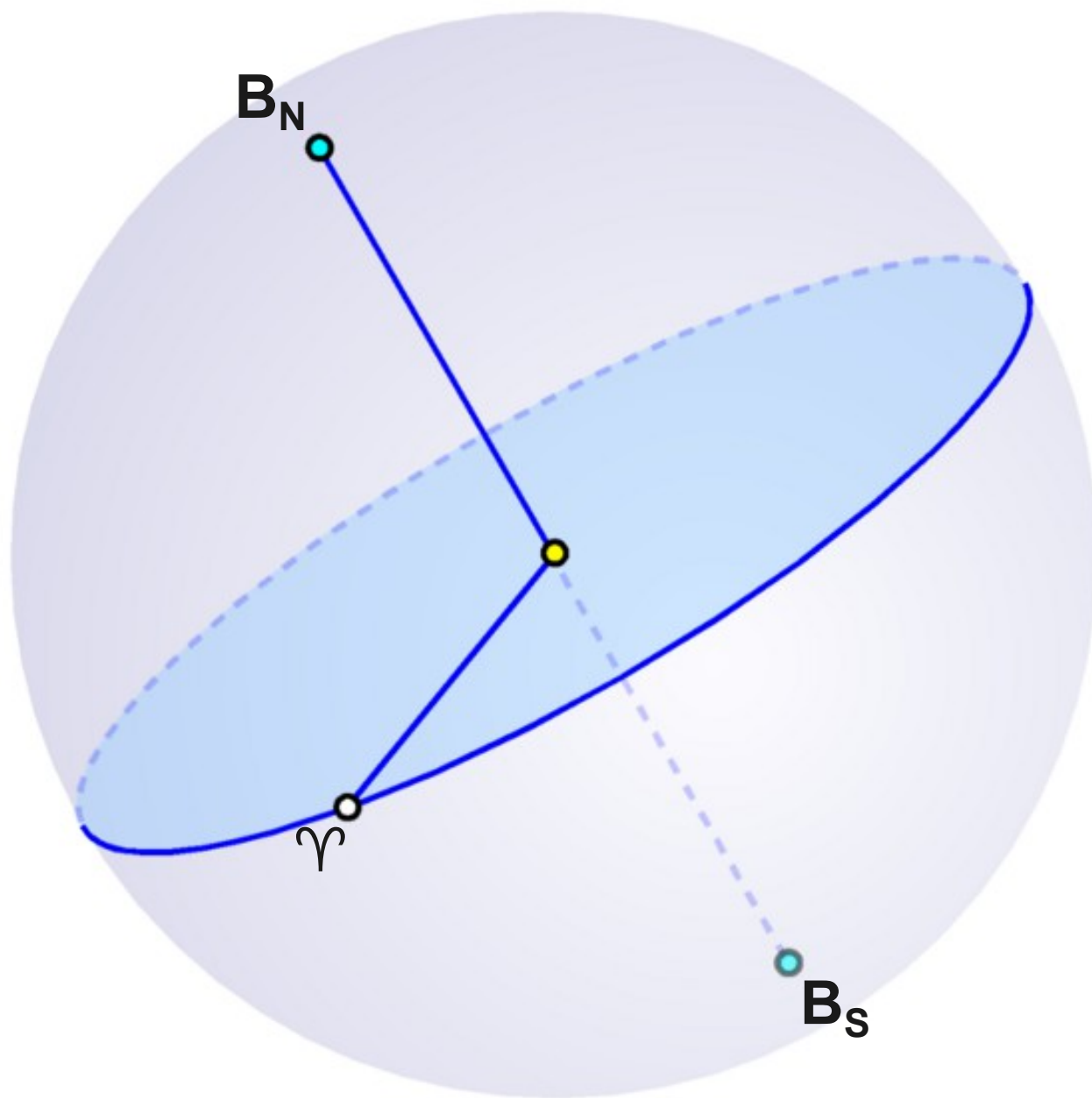
Oto układ
równikowy równonocny...

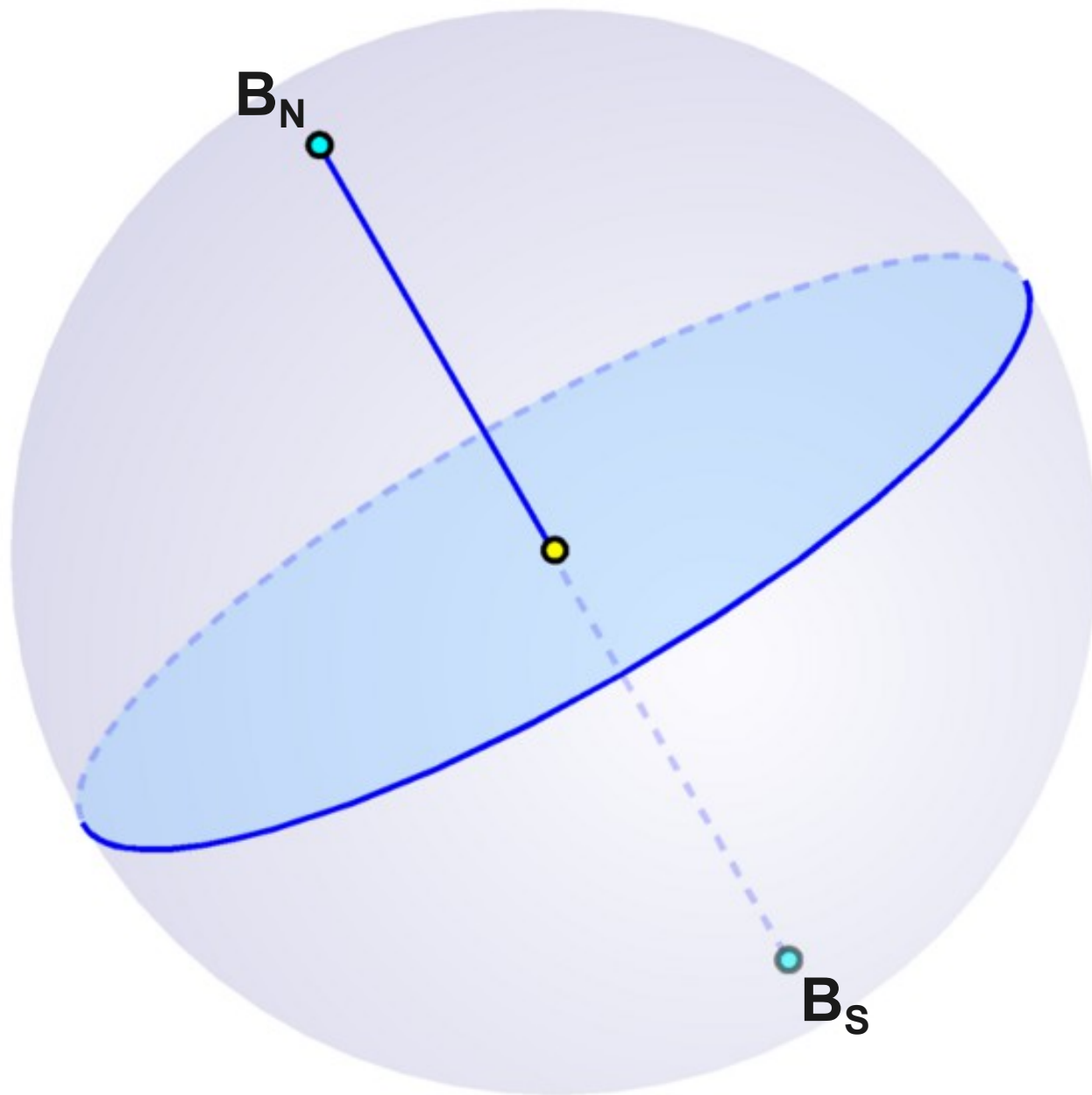

Oto układ
równikowy równonocny...

północny
biegun świata

B_N

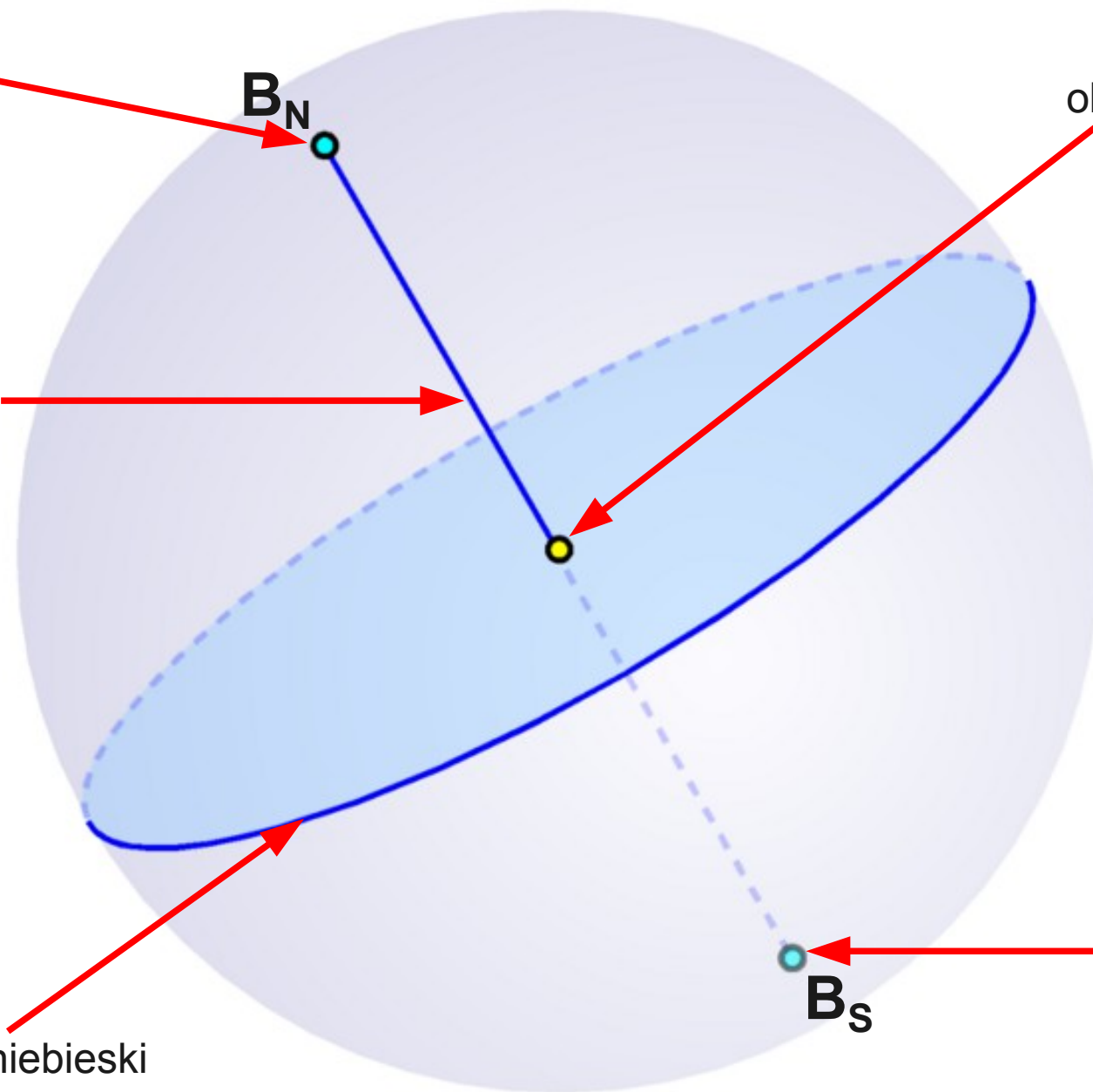
obserwator

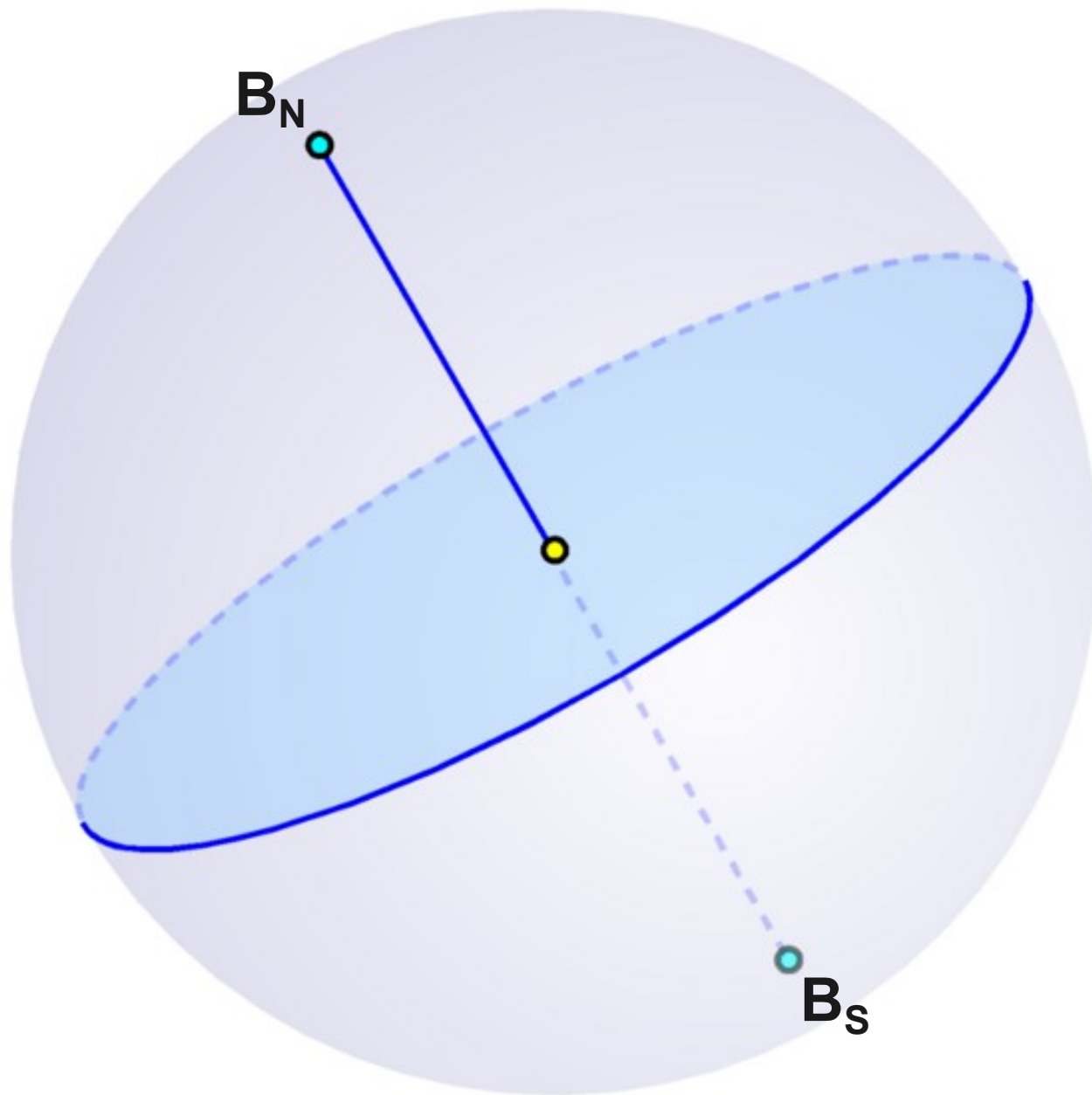
oś świata

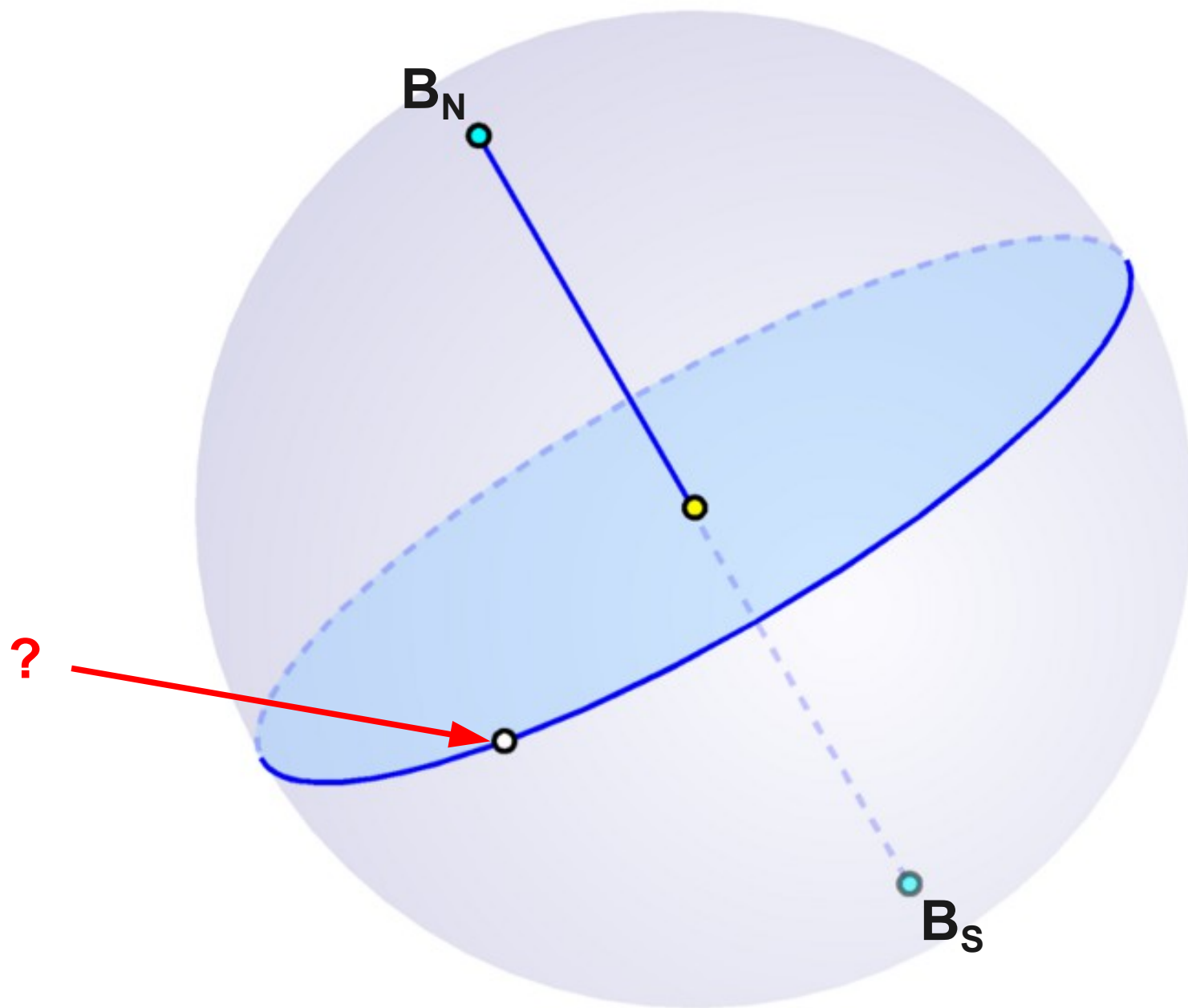
równik niebieski

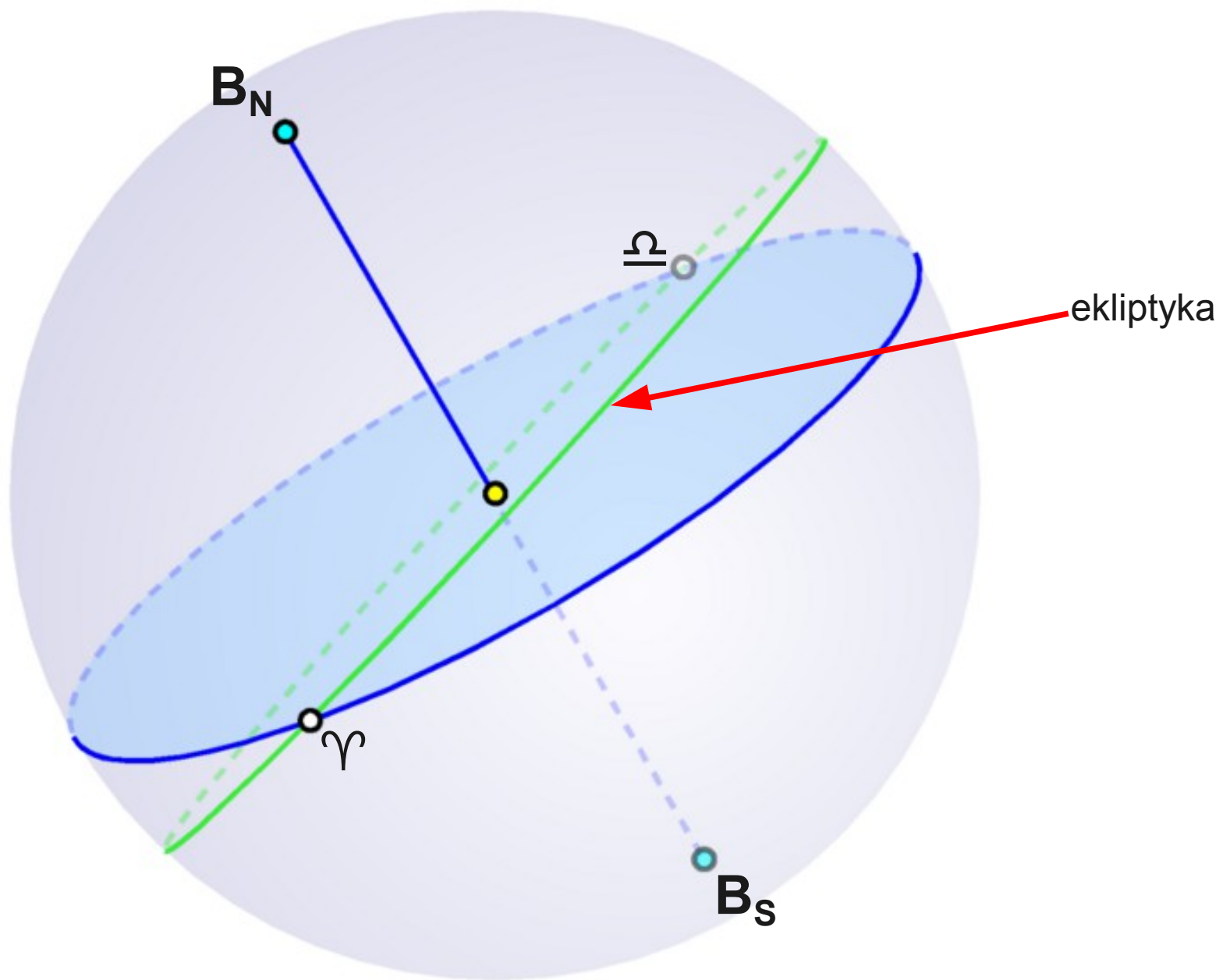
południowy
biegun świata

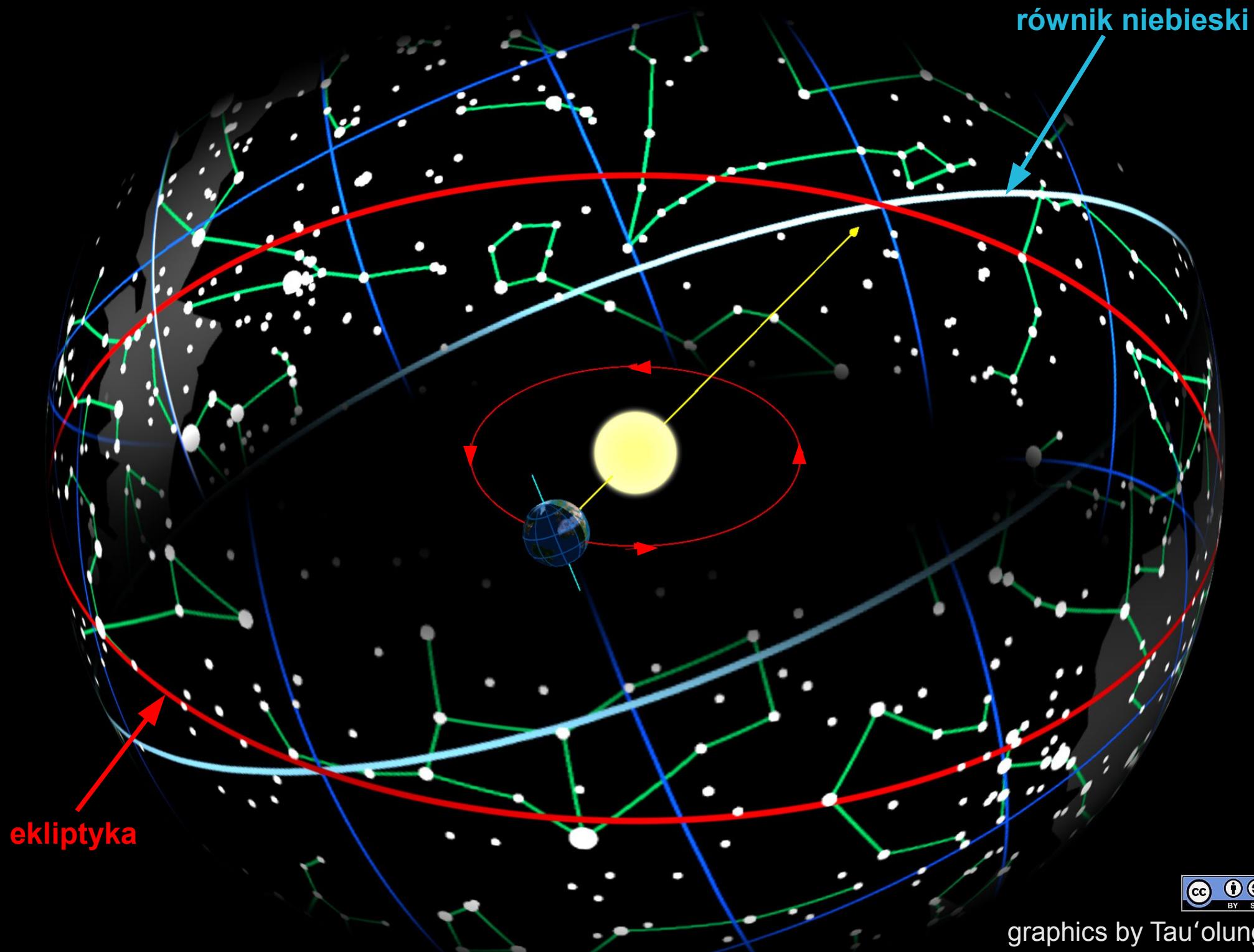
B_S

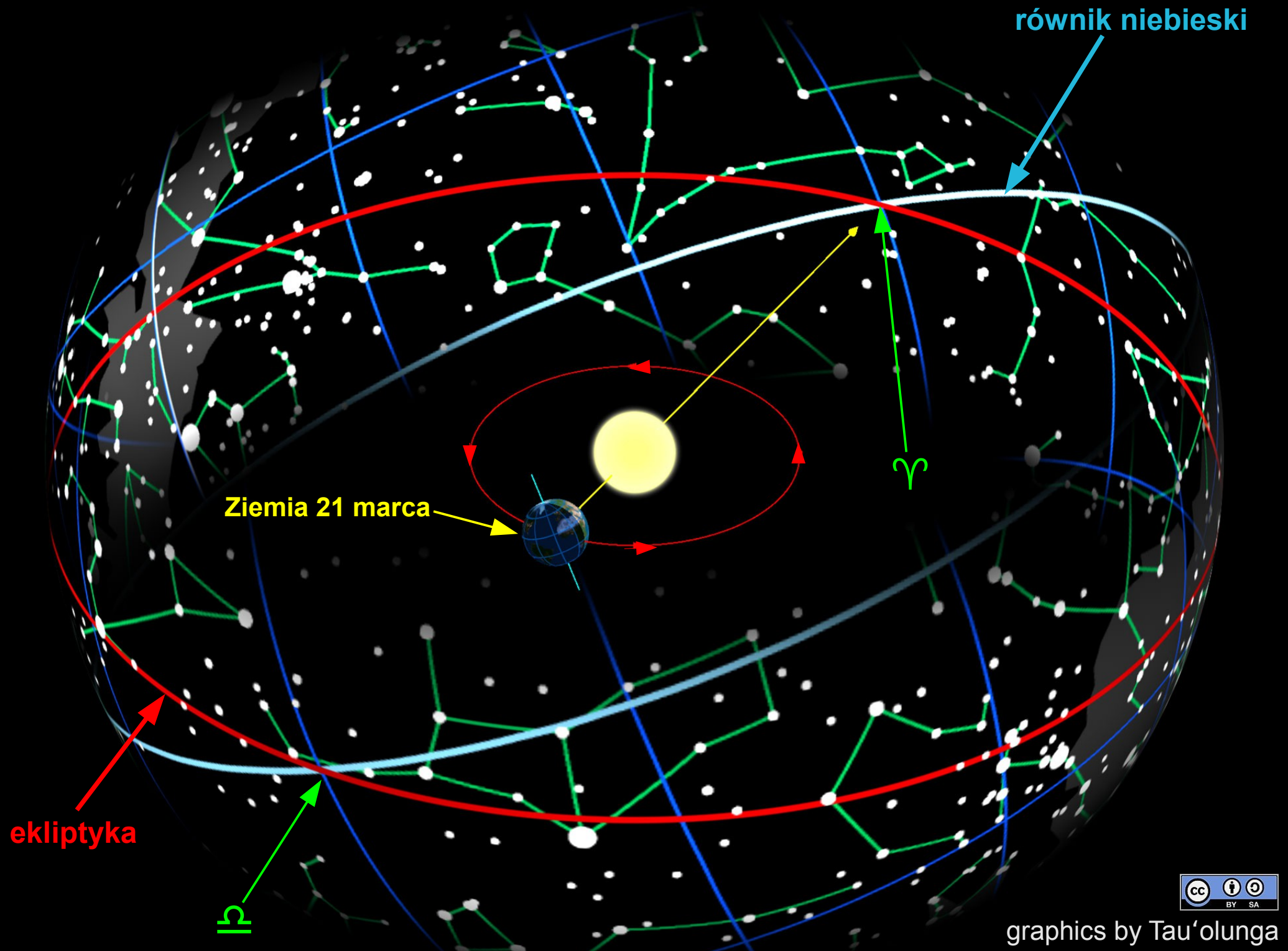

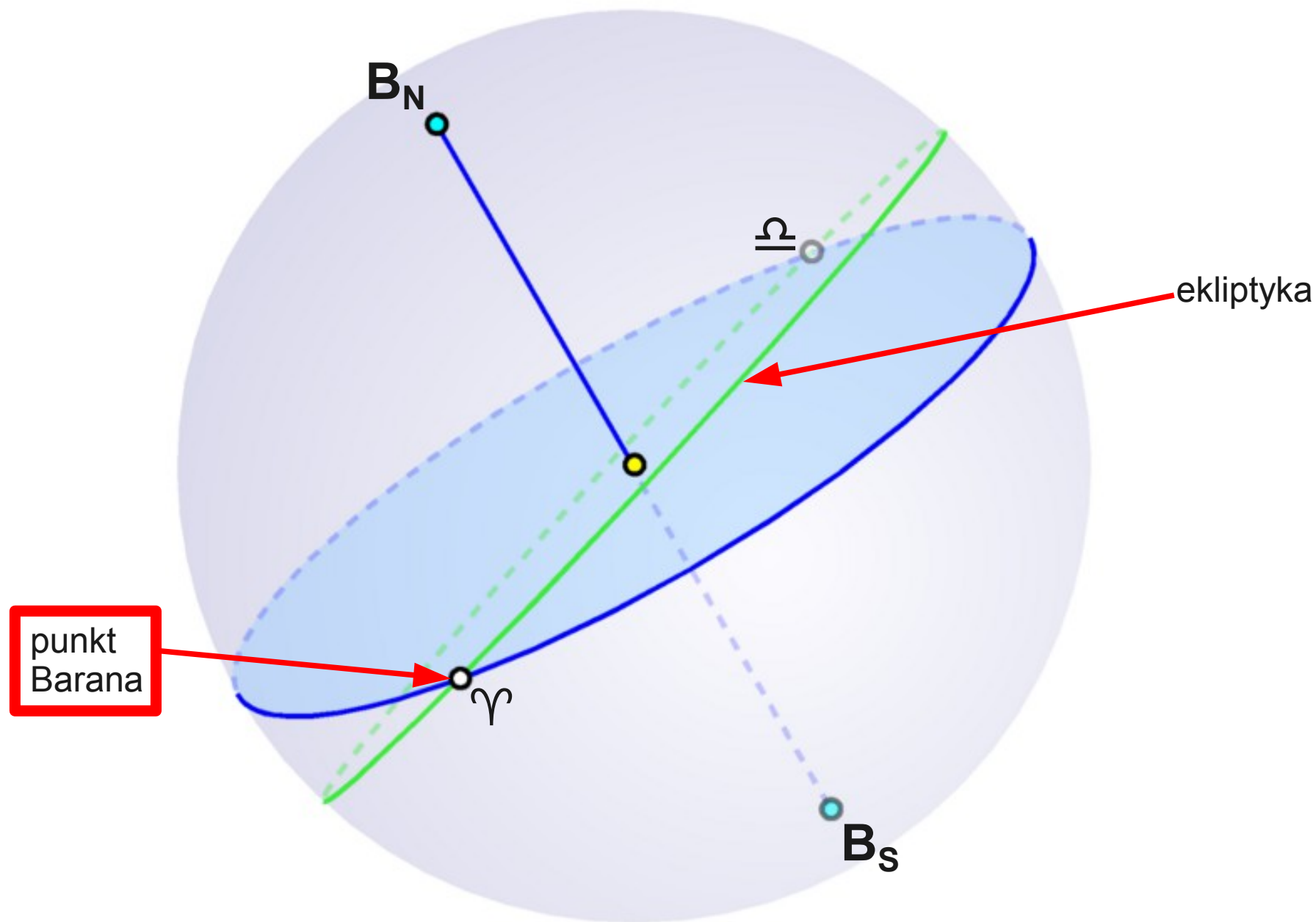

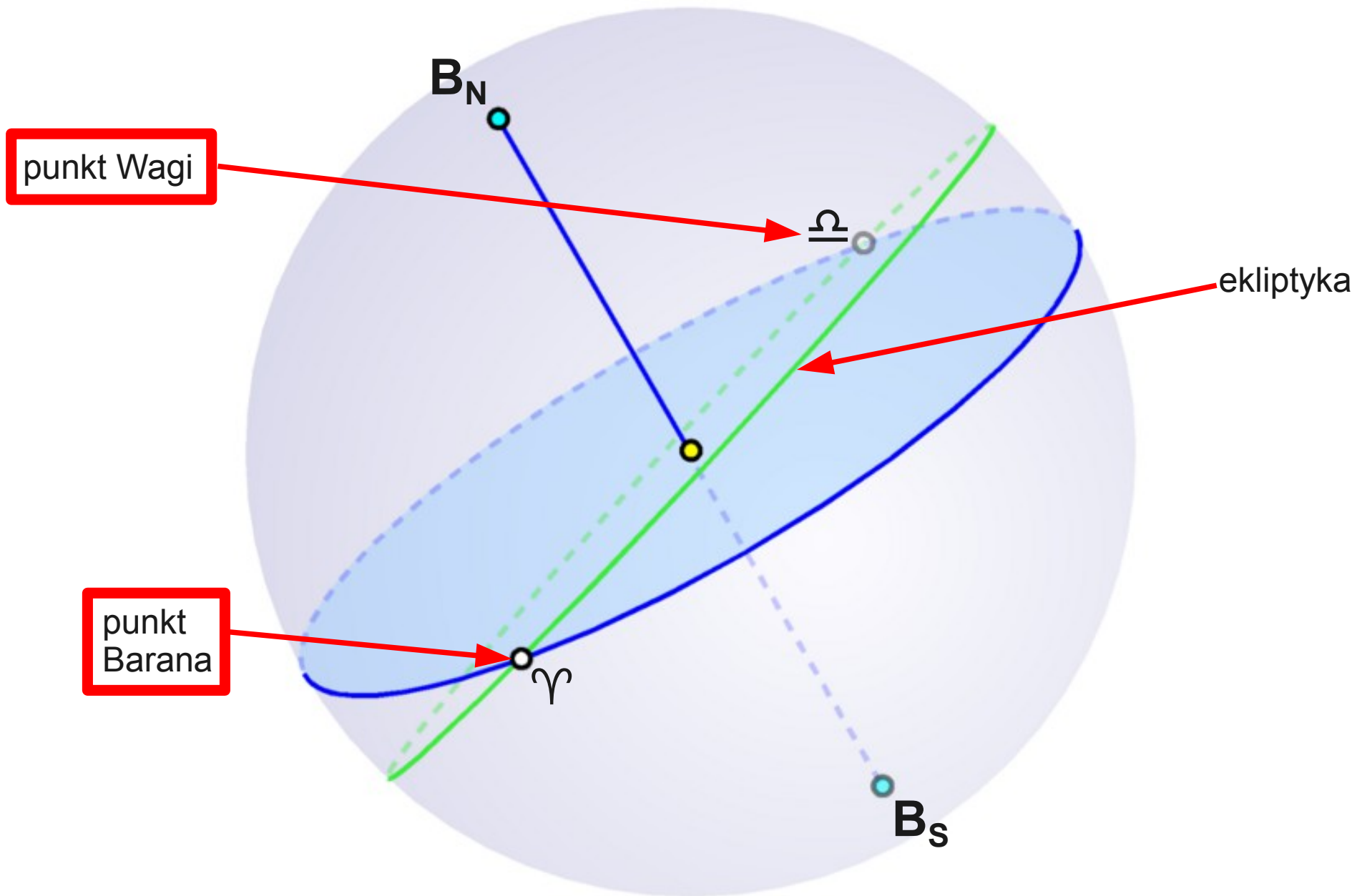

punkt Barana to punkt równonocy wiosennej

punkt Wagi to punkt równonocy jesiennej

punkt Barana to punkt równonocy wiosennej

północny
biegun świata

B_N

obserwator

oś świata

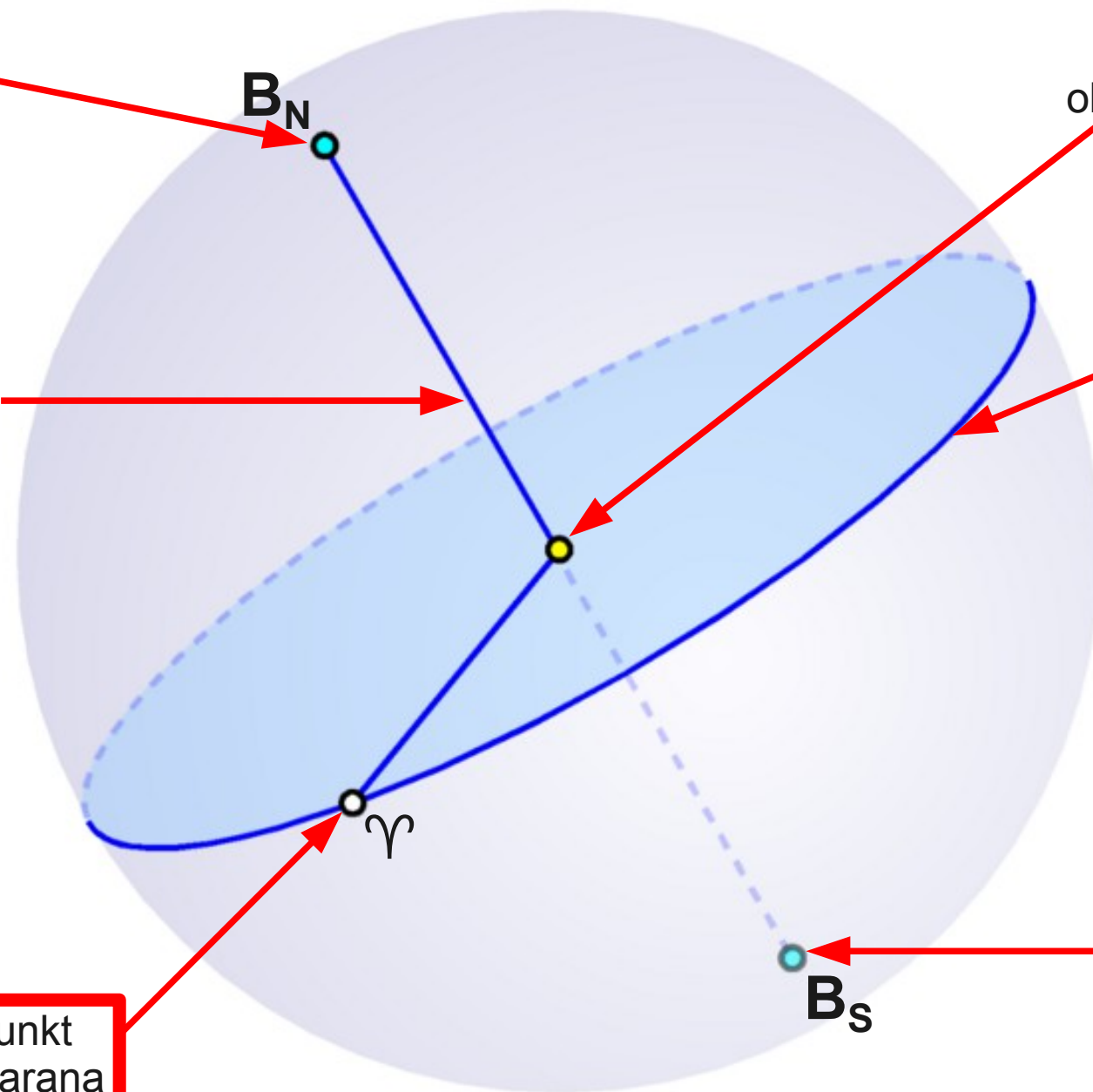
równik niebieski

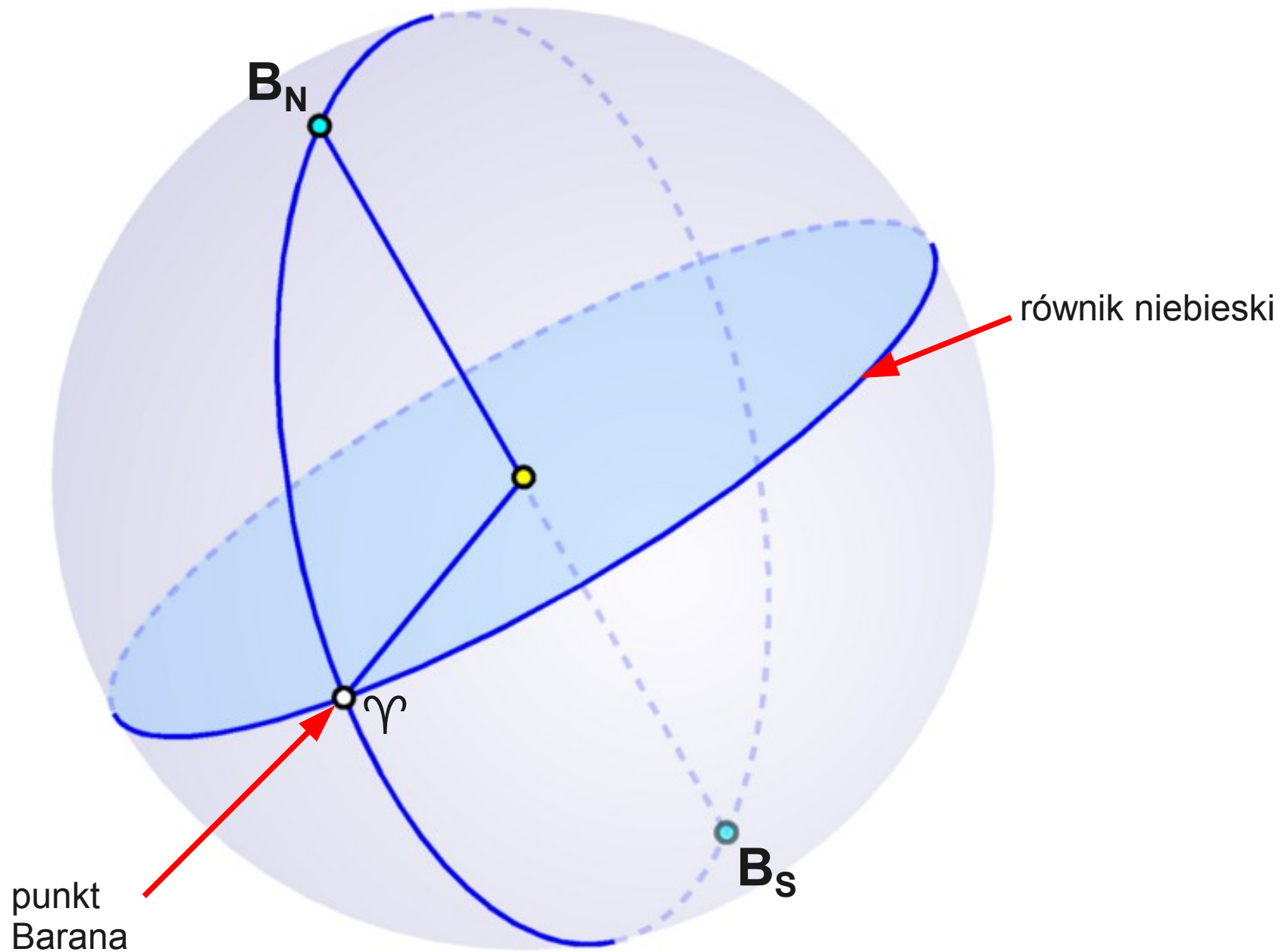
punkt
Barana

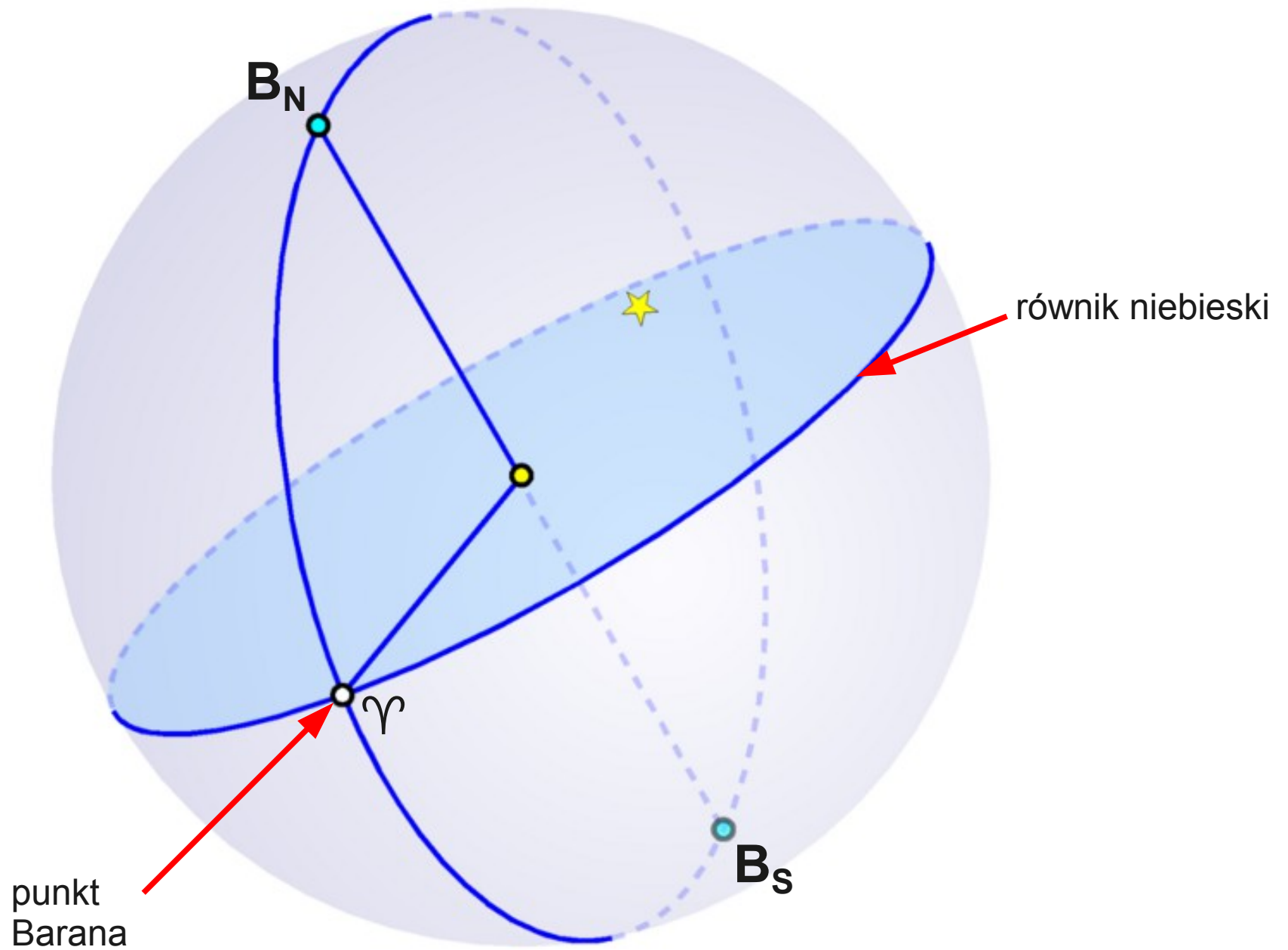
γ

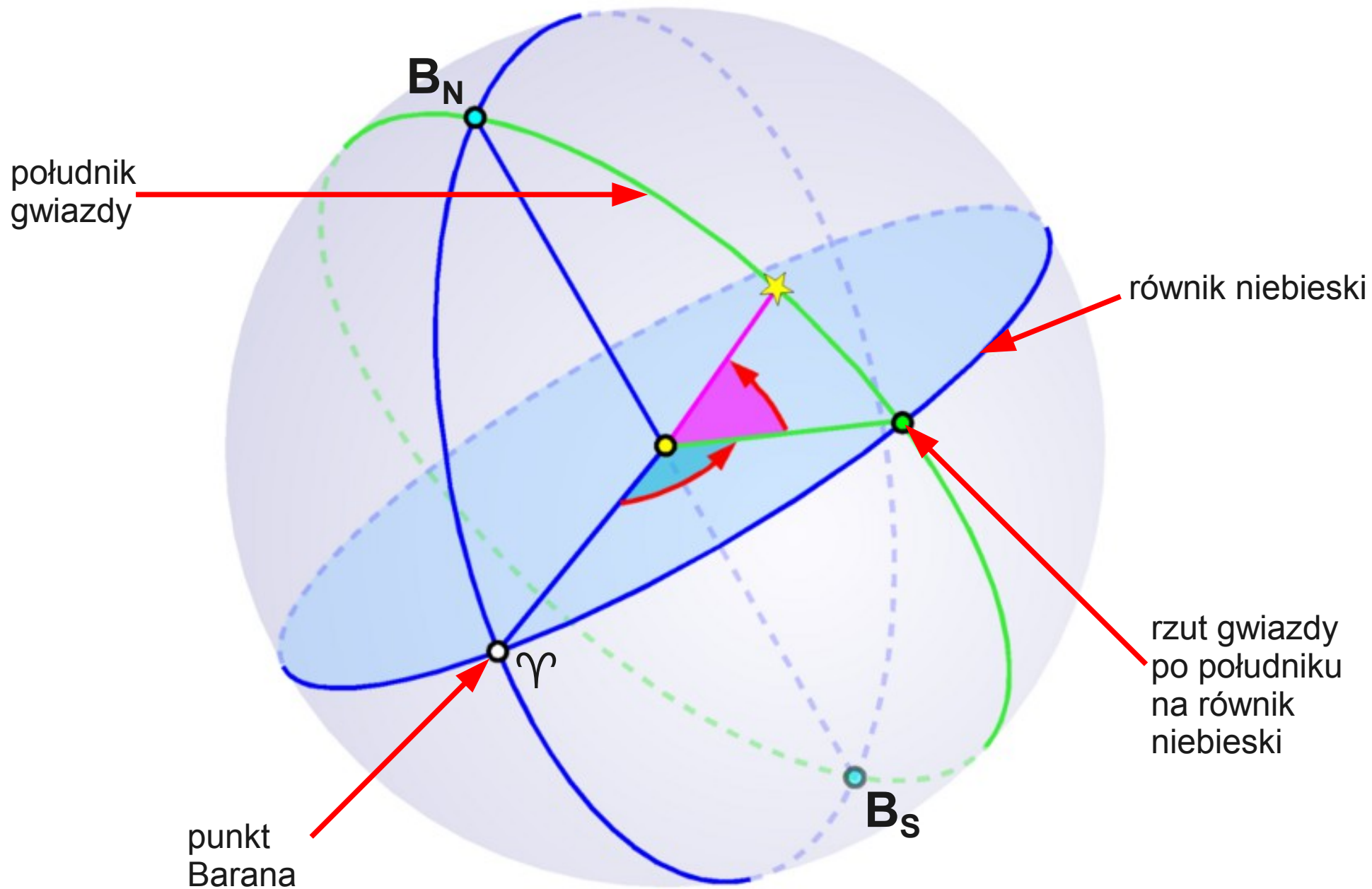
południowy
biegun świata

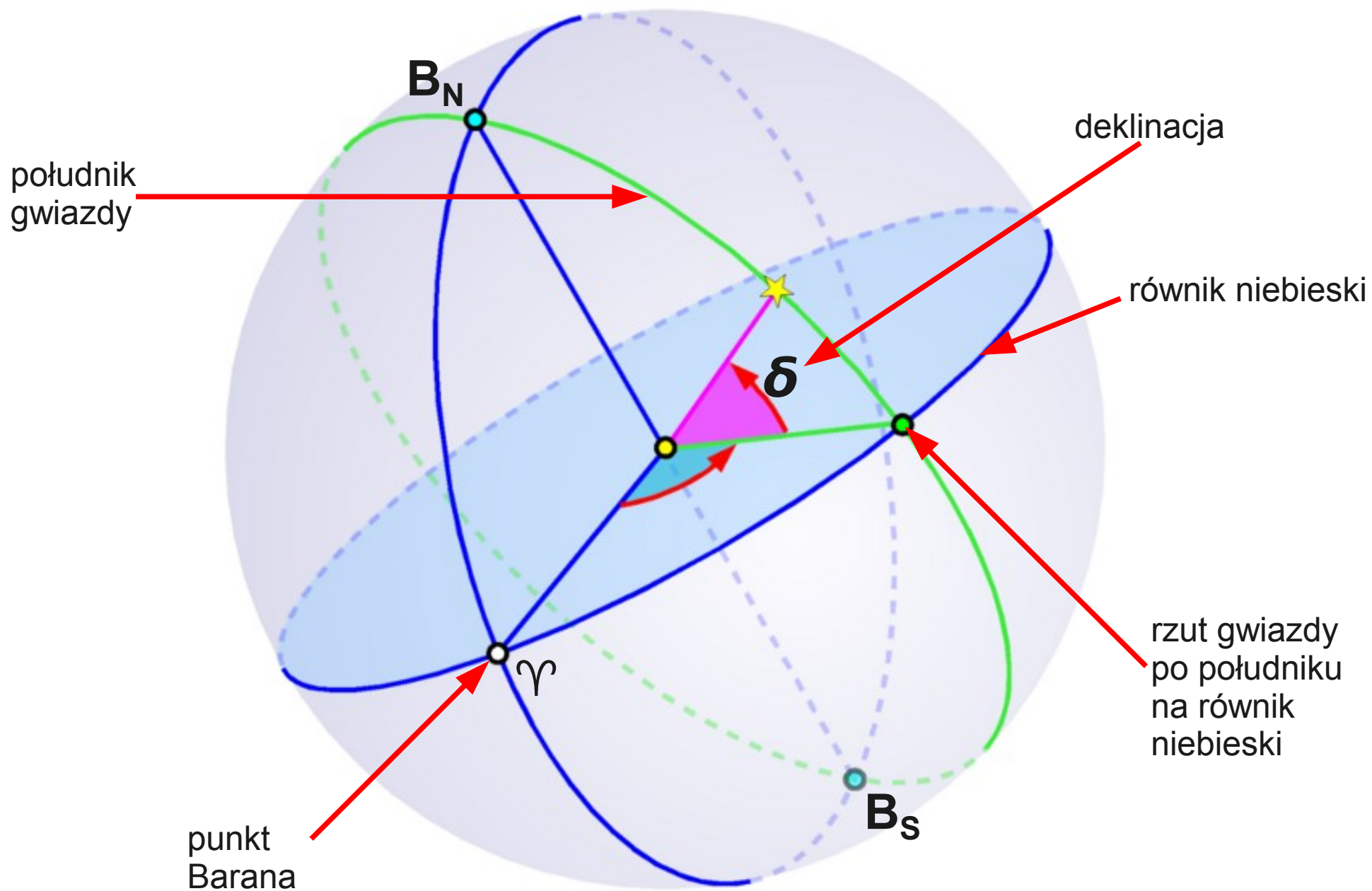
B_S

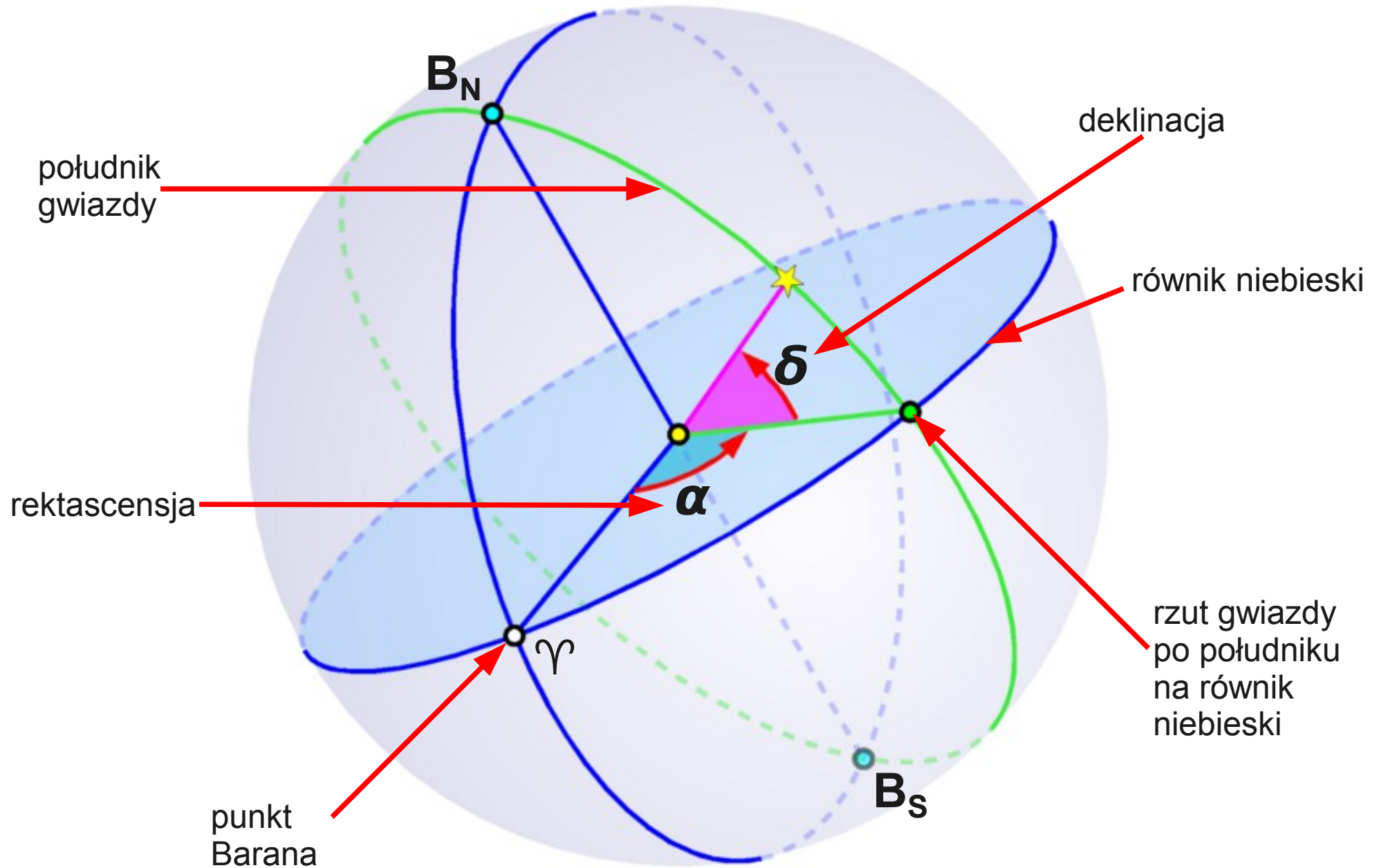

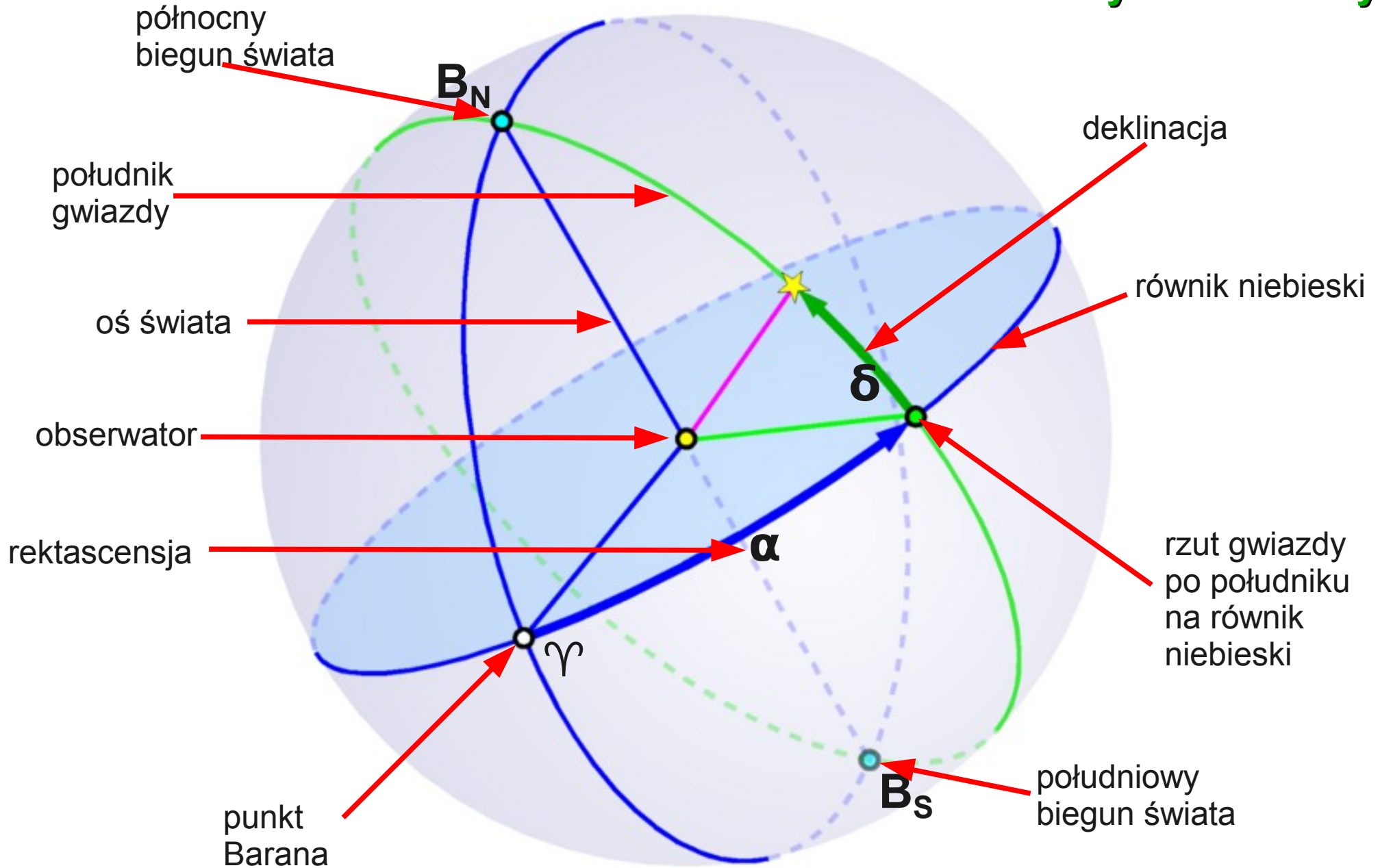

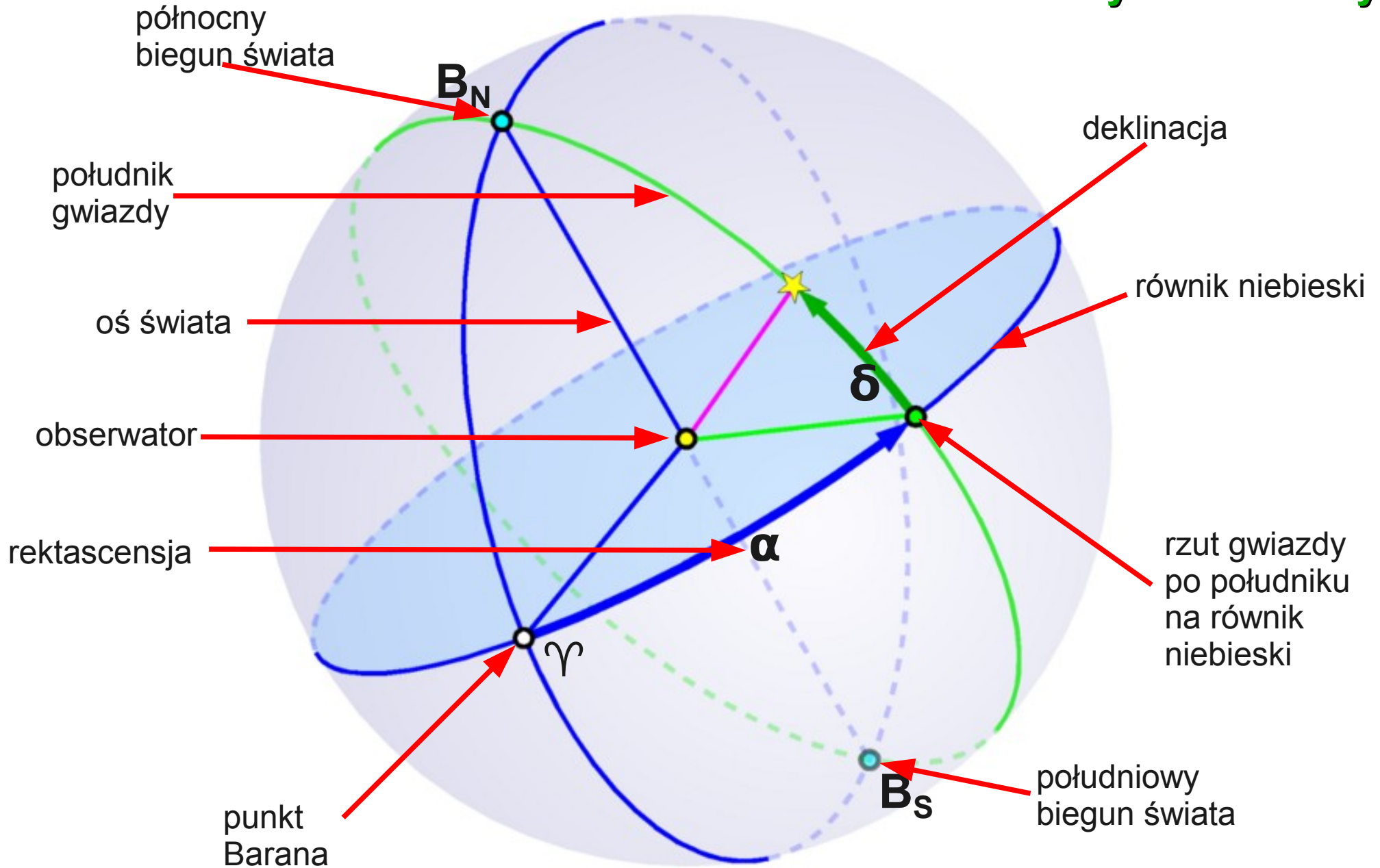
Układ równikowy równonocny

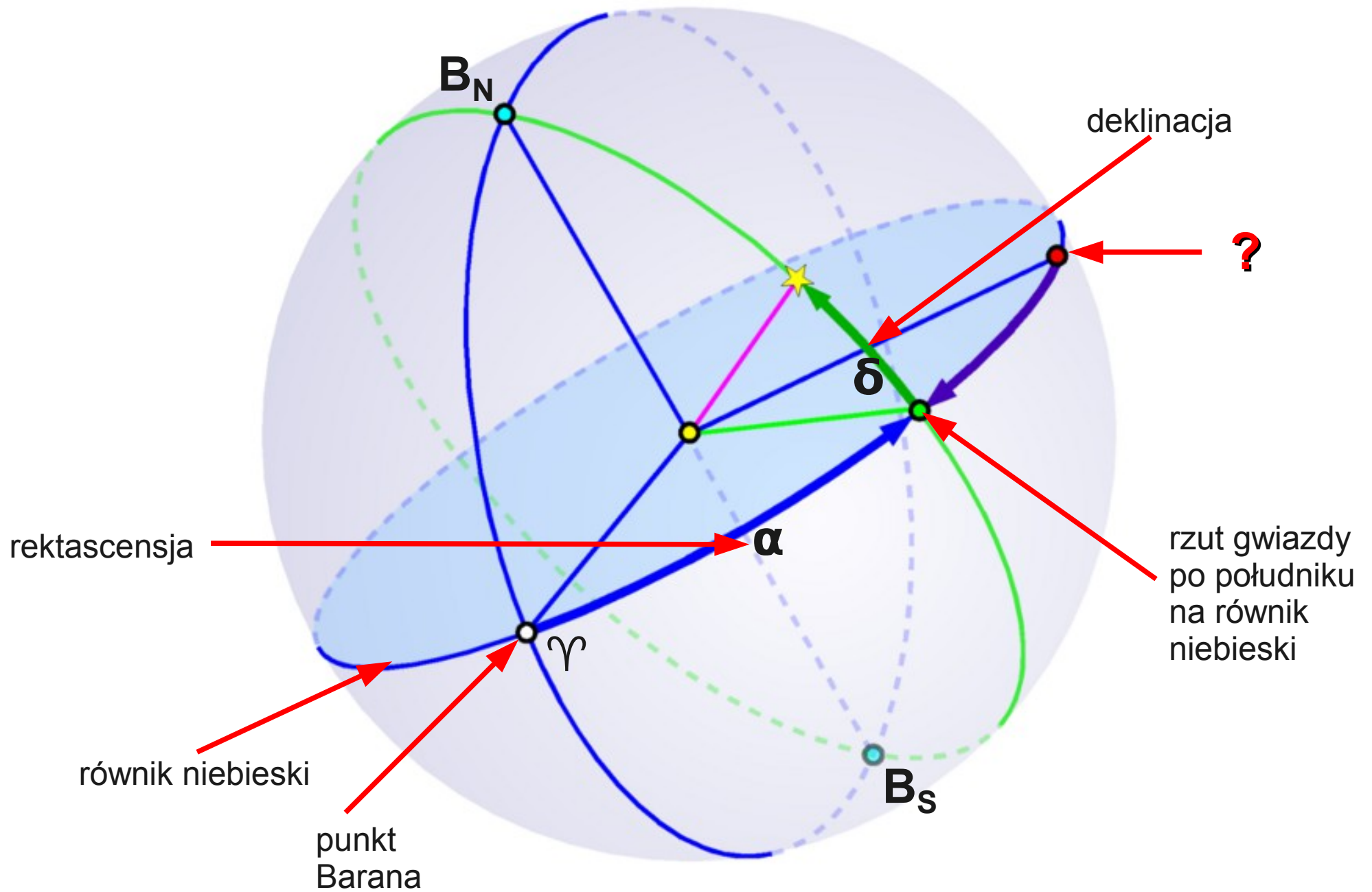
Układ równikowy równonocny

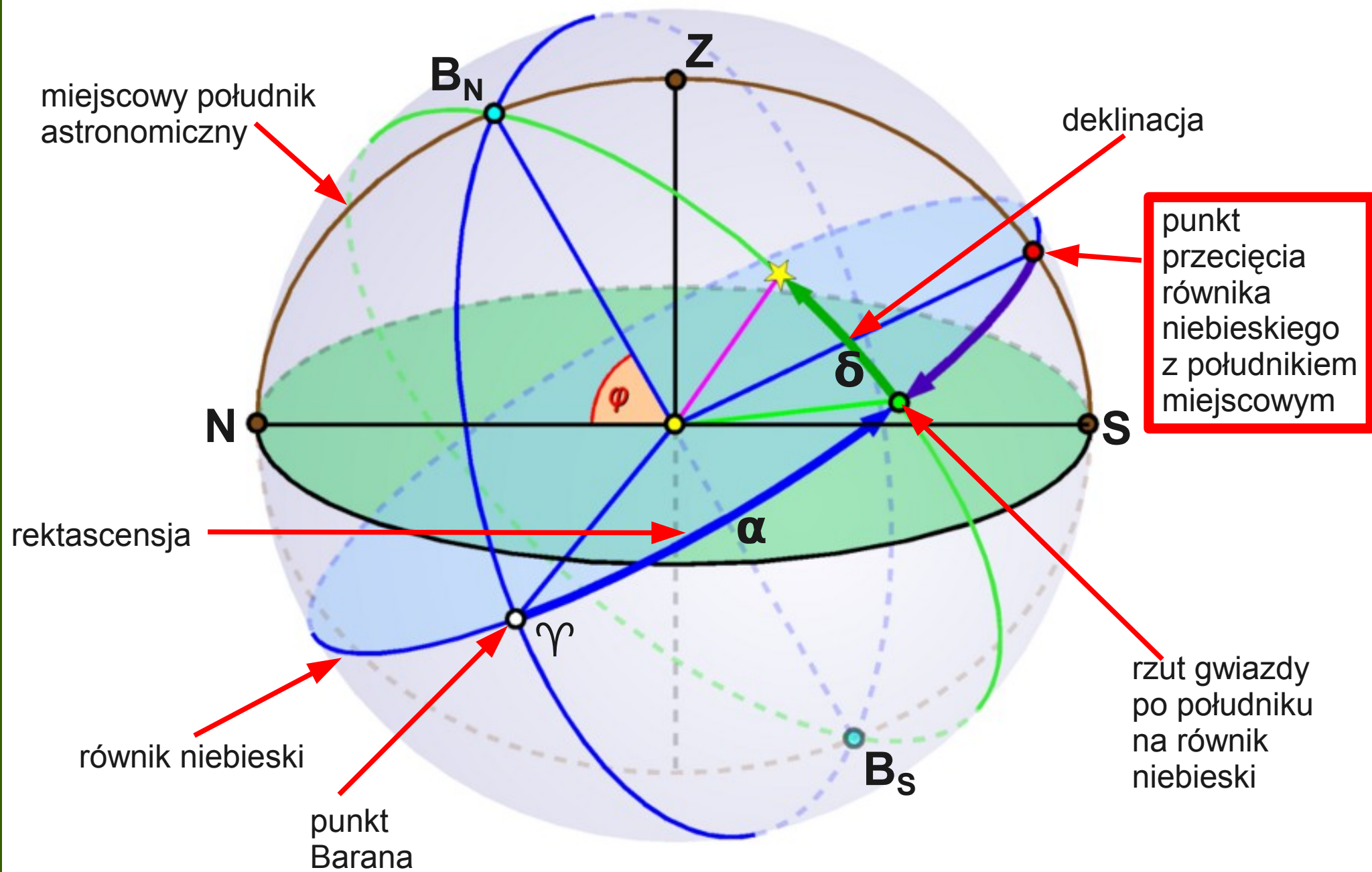

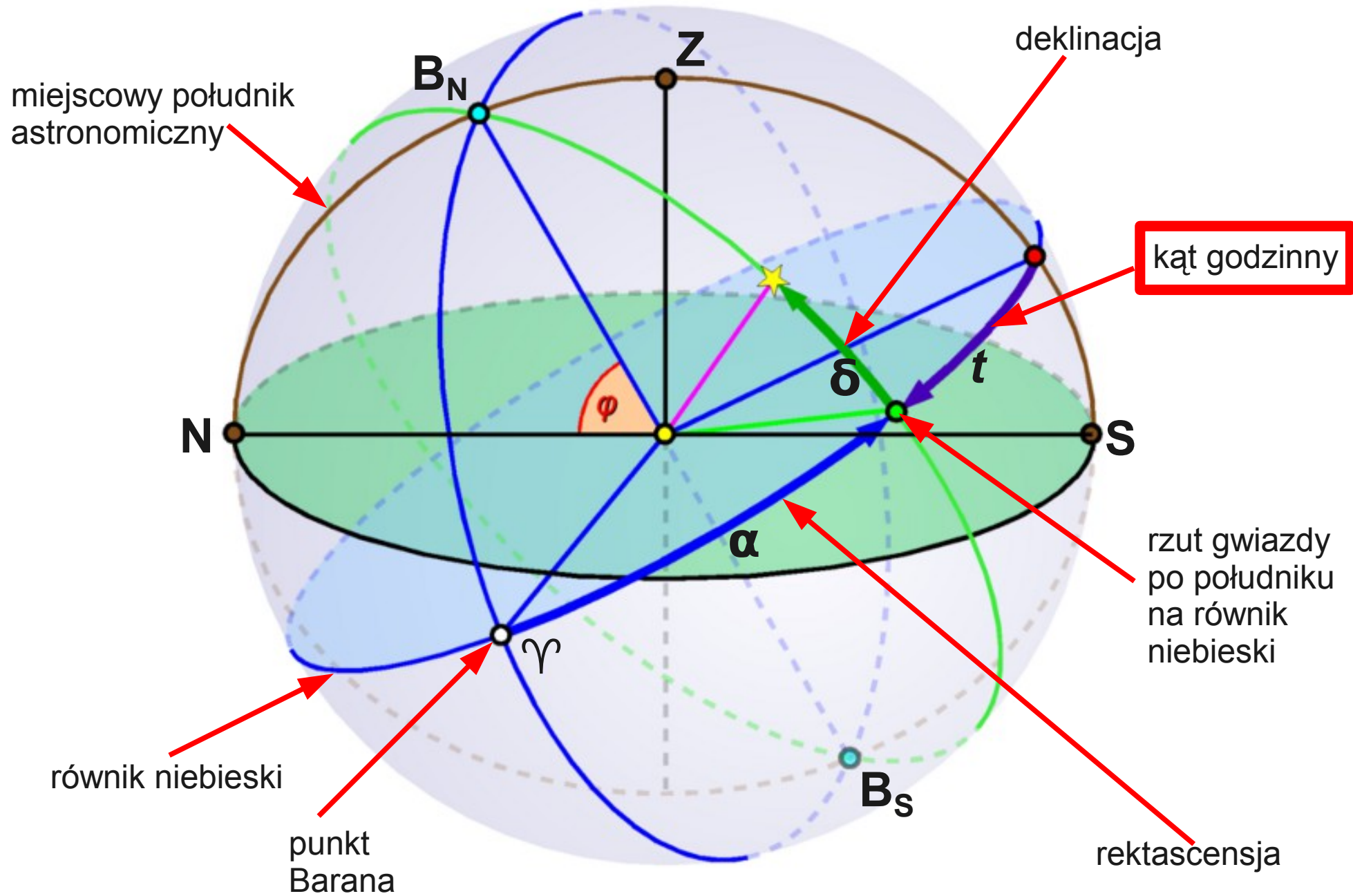
Układ równikowy równonocny

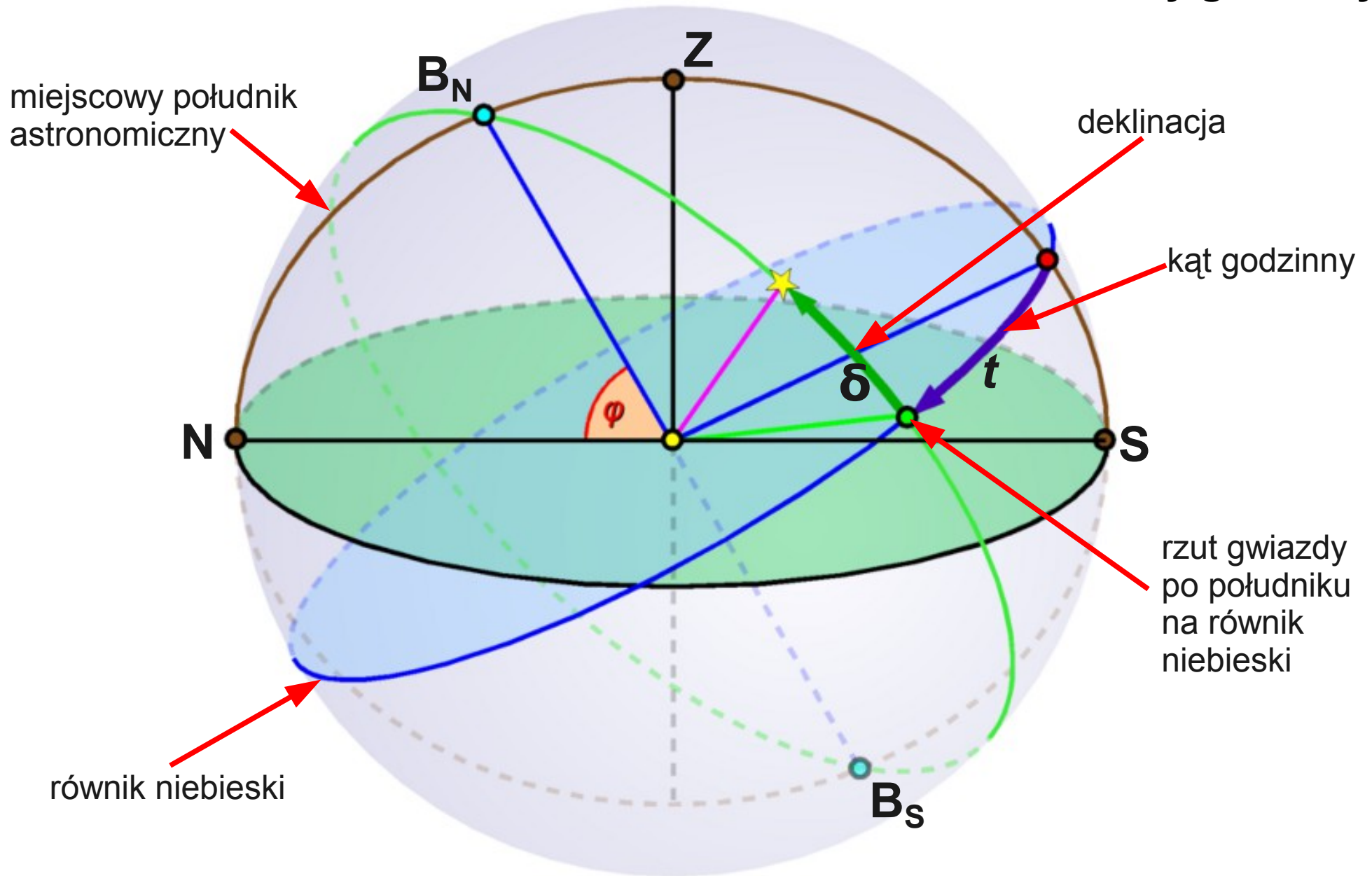
Jest to układ prawoskrętny

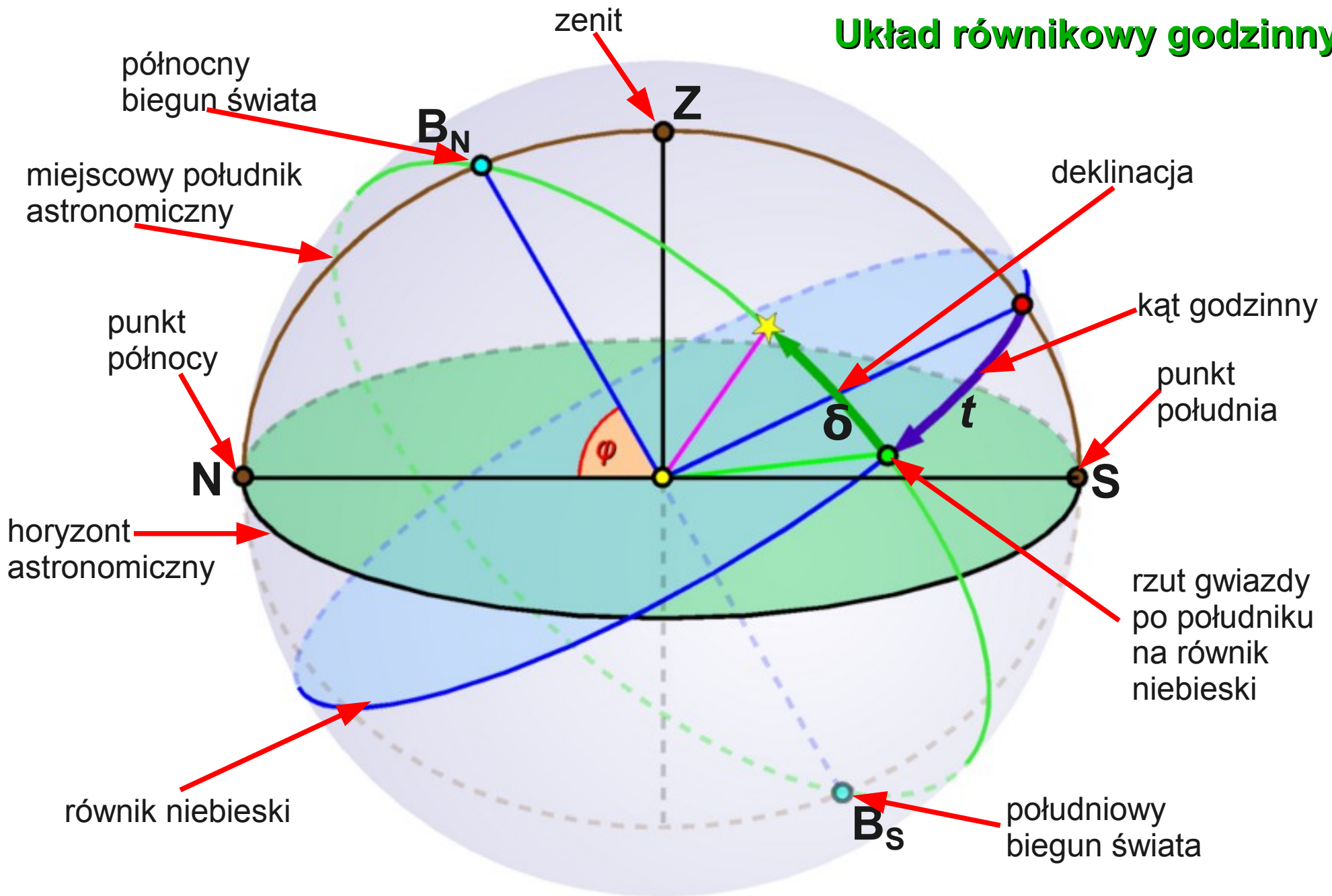

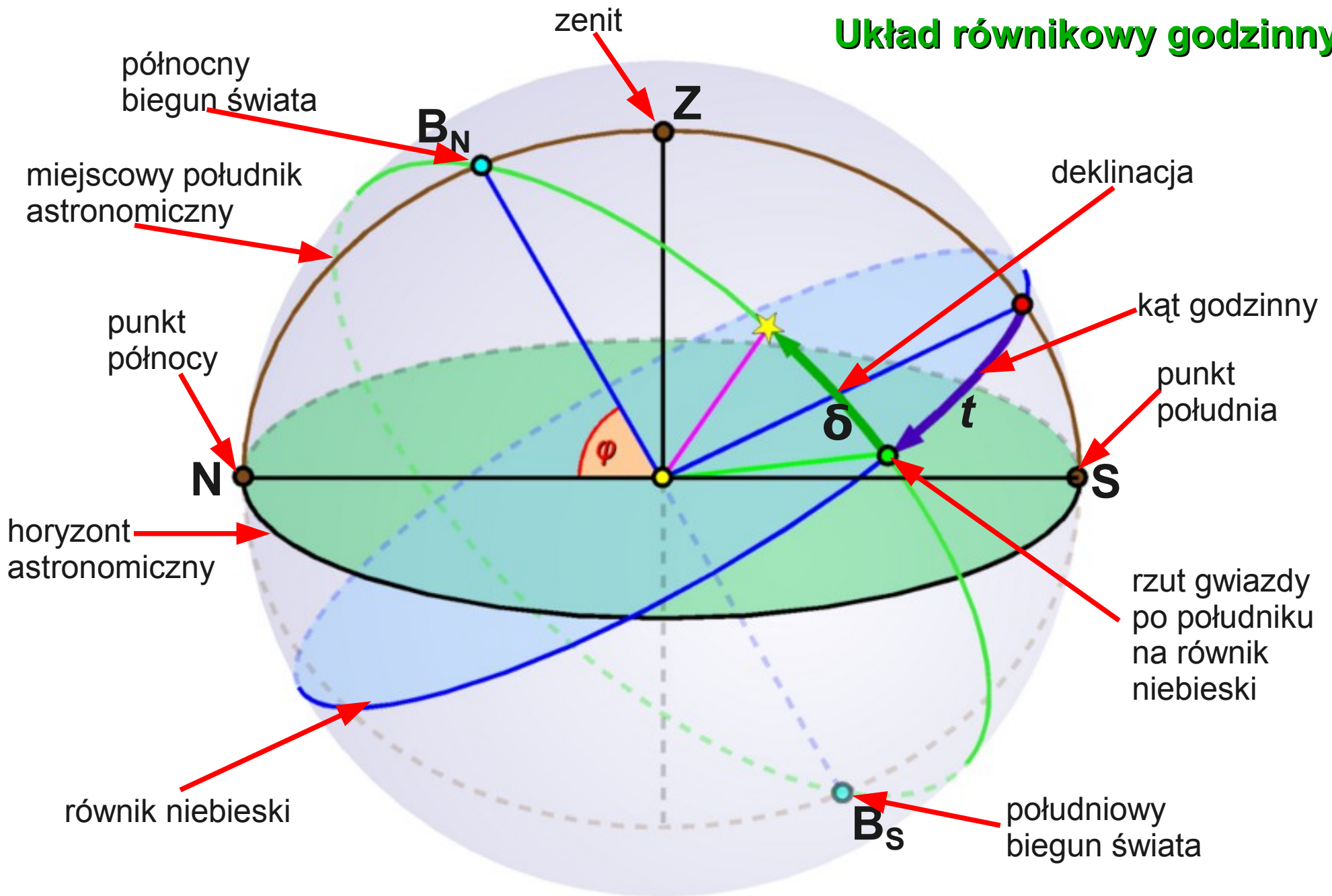
Układ równikowy godzinny

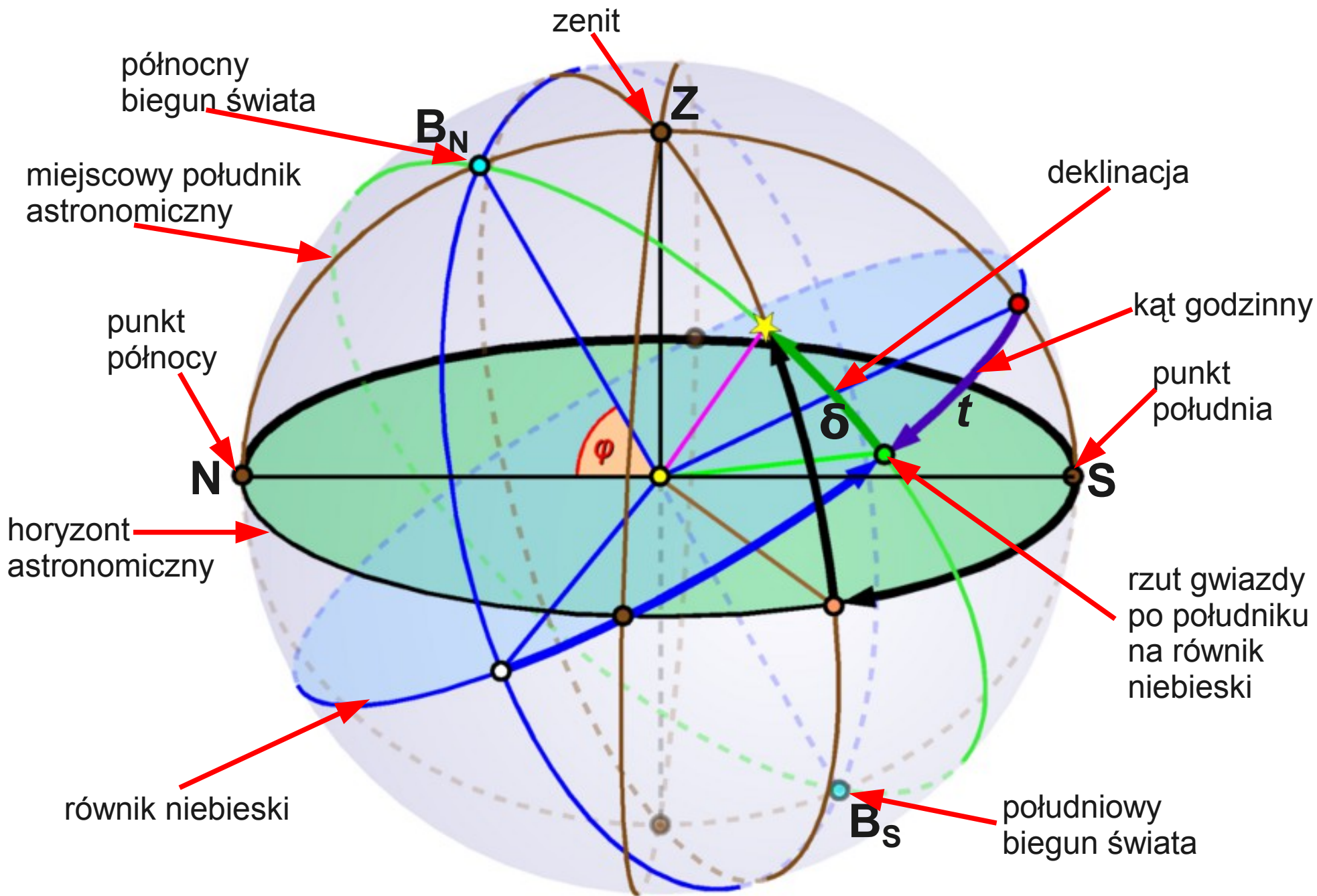
Układ równikowy godzinny

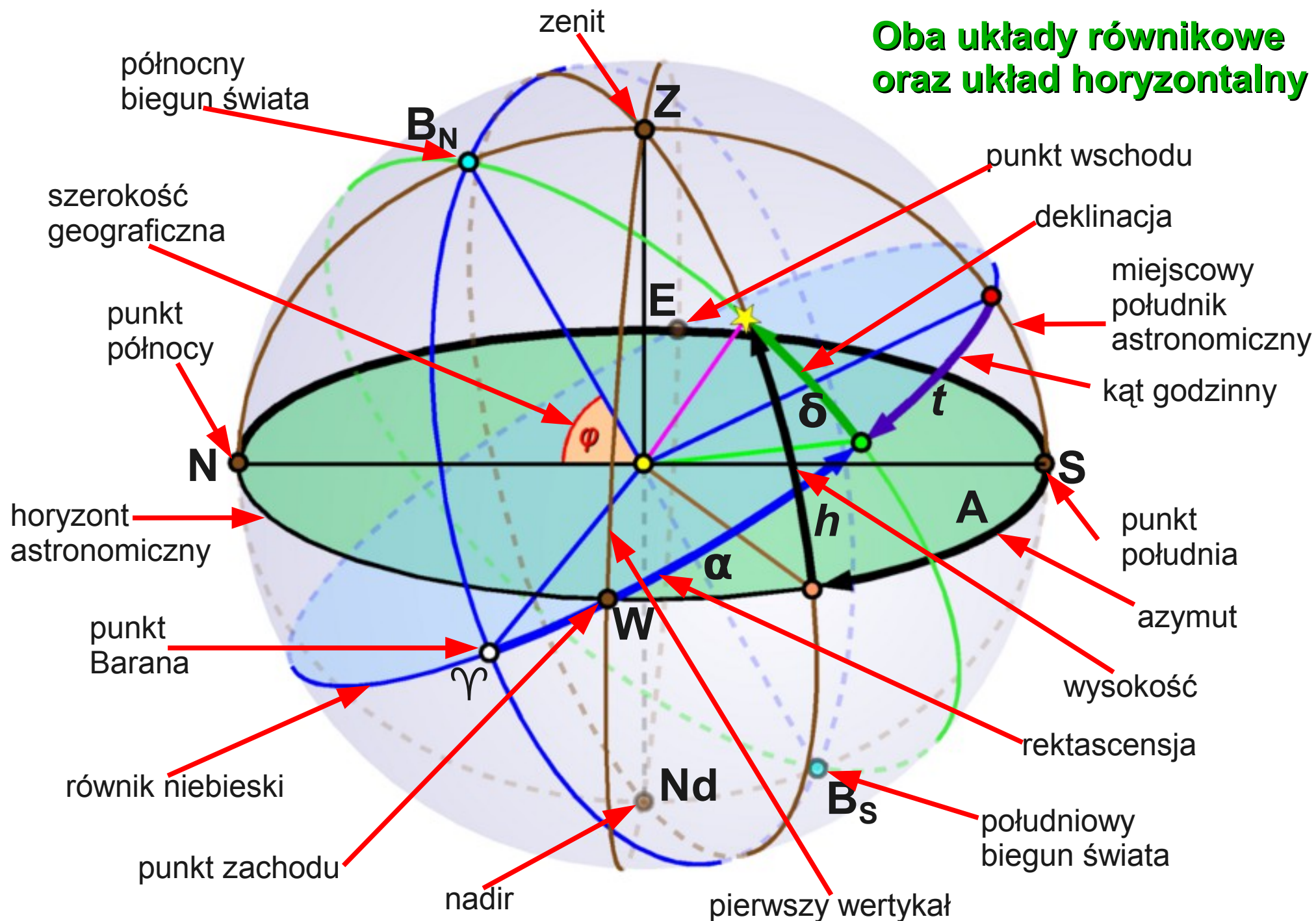
Układ równikowy godzinny

Jest to układ lewoskrętny

Oba układy równikowe oraz układ horyzontalny

Spójrzmy na niebo dziś o północy...

14 października 2014, 24:00

14 października 2014, 24:00

14 października 2014, 24:00

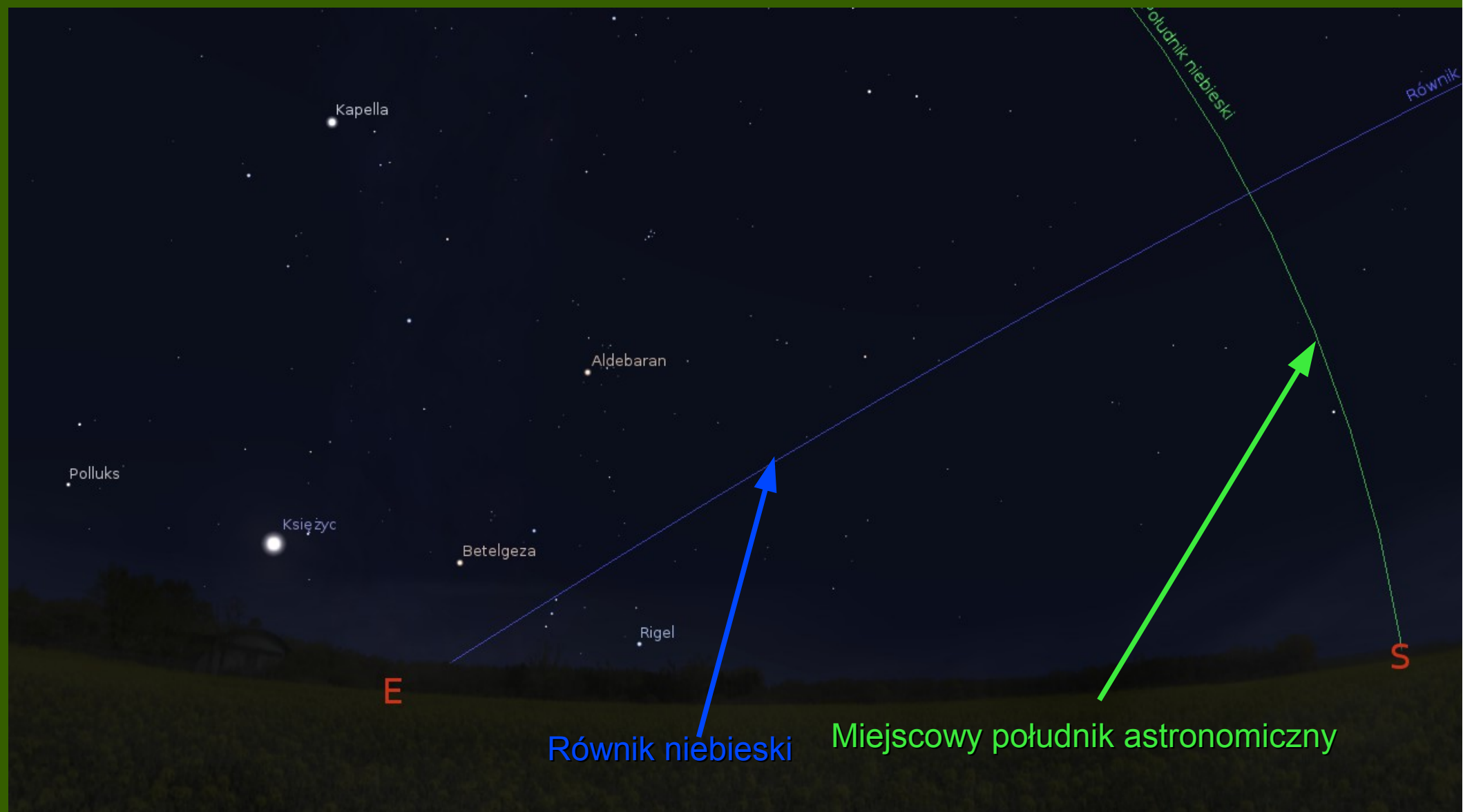
14 października 2014, 24:00

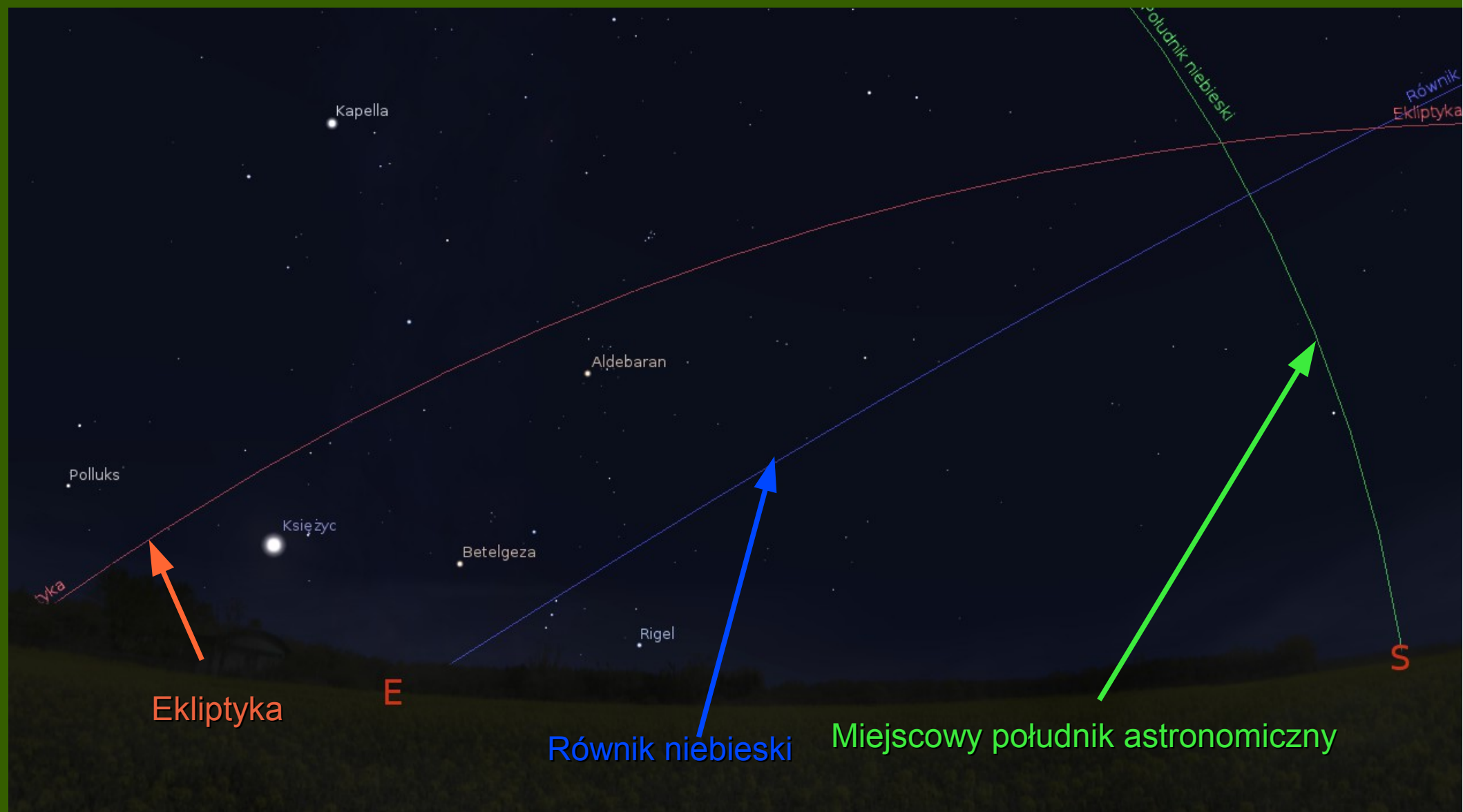
14 października 2014, 24:00

14 października 2014, 24:00

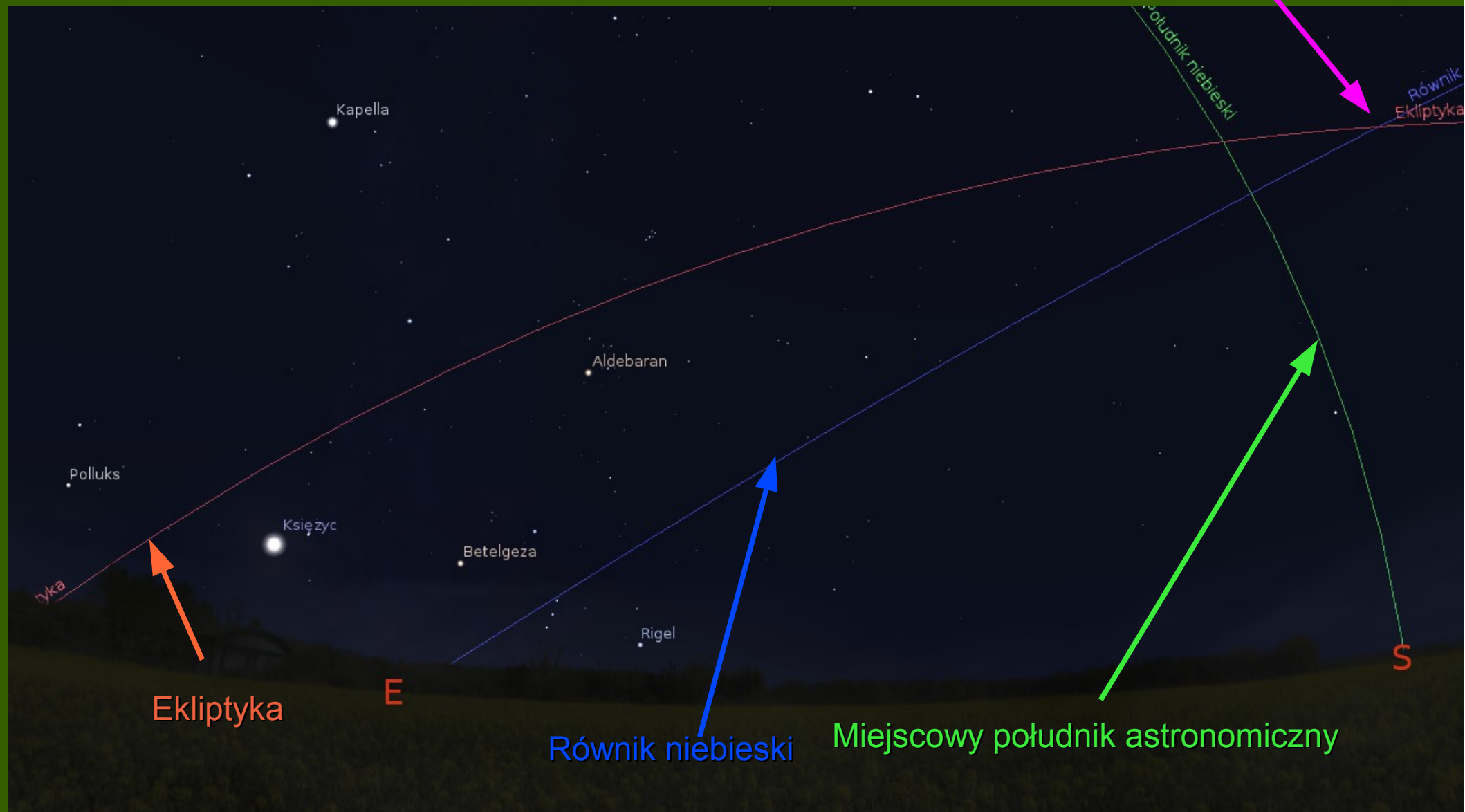

14 października 2014, 24:00

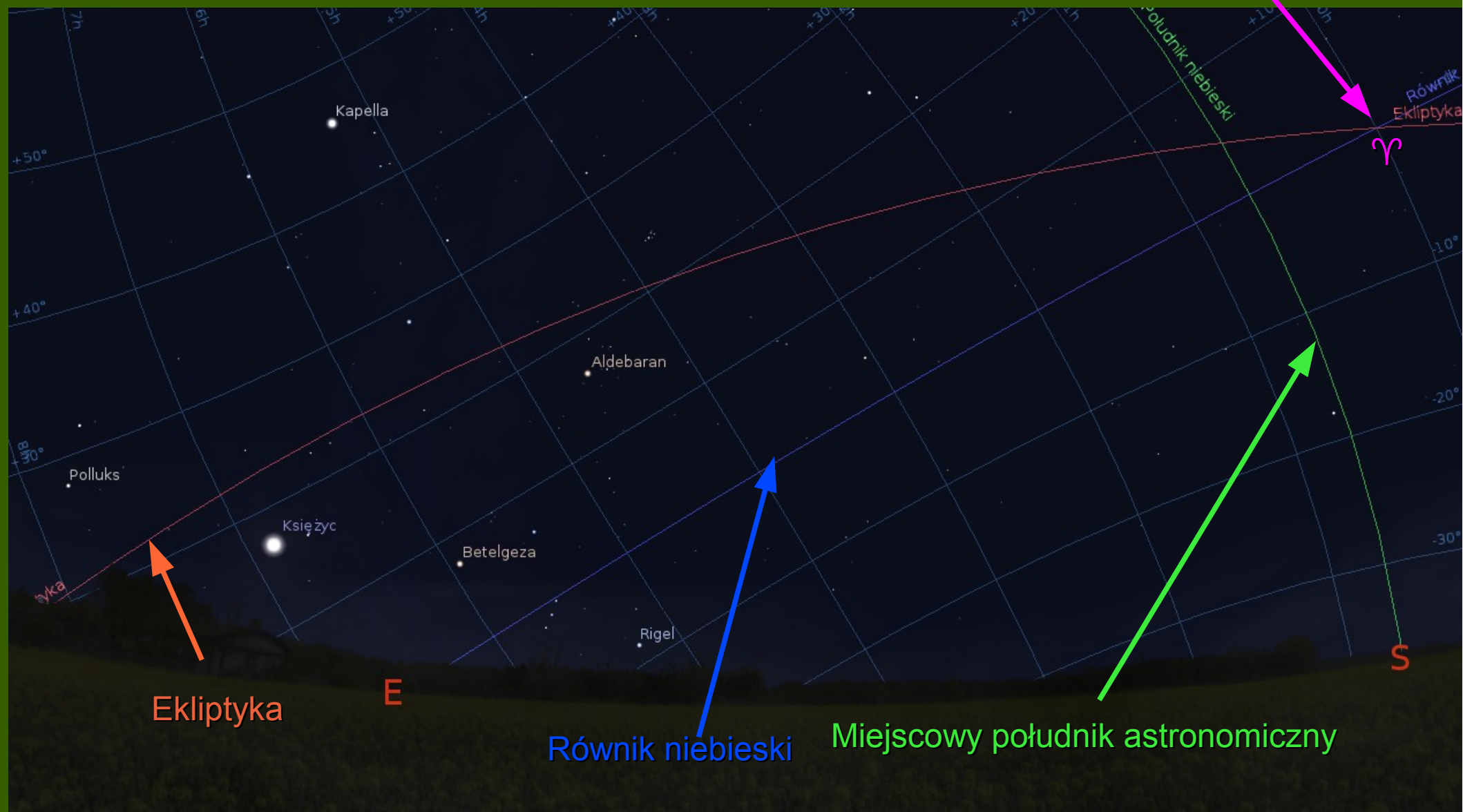
14 października 2014, 24:00

Punkt Barana

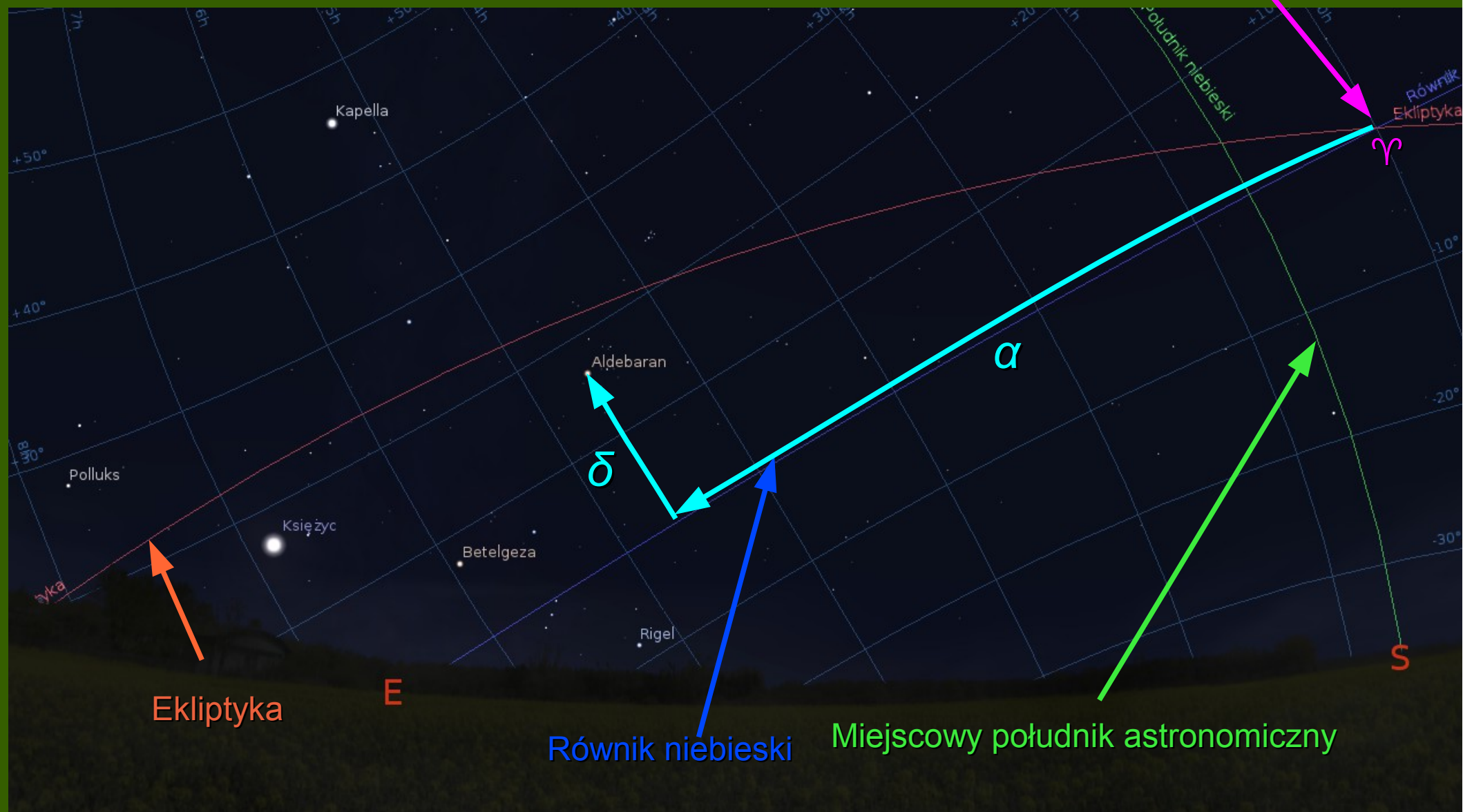
14 października 2014, 24:00

Punkt Barana

14 października 2014, 24:00

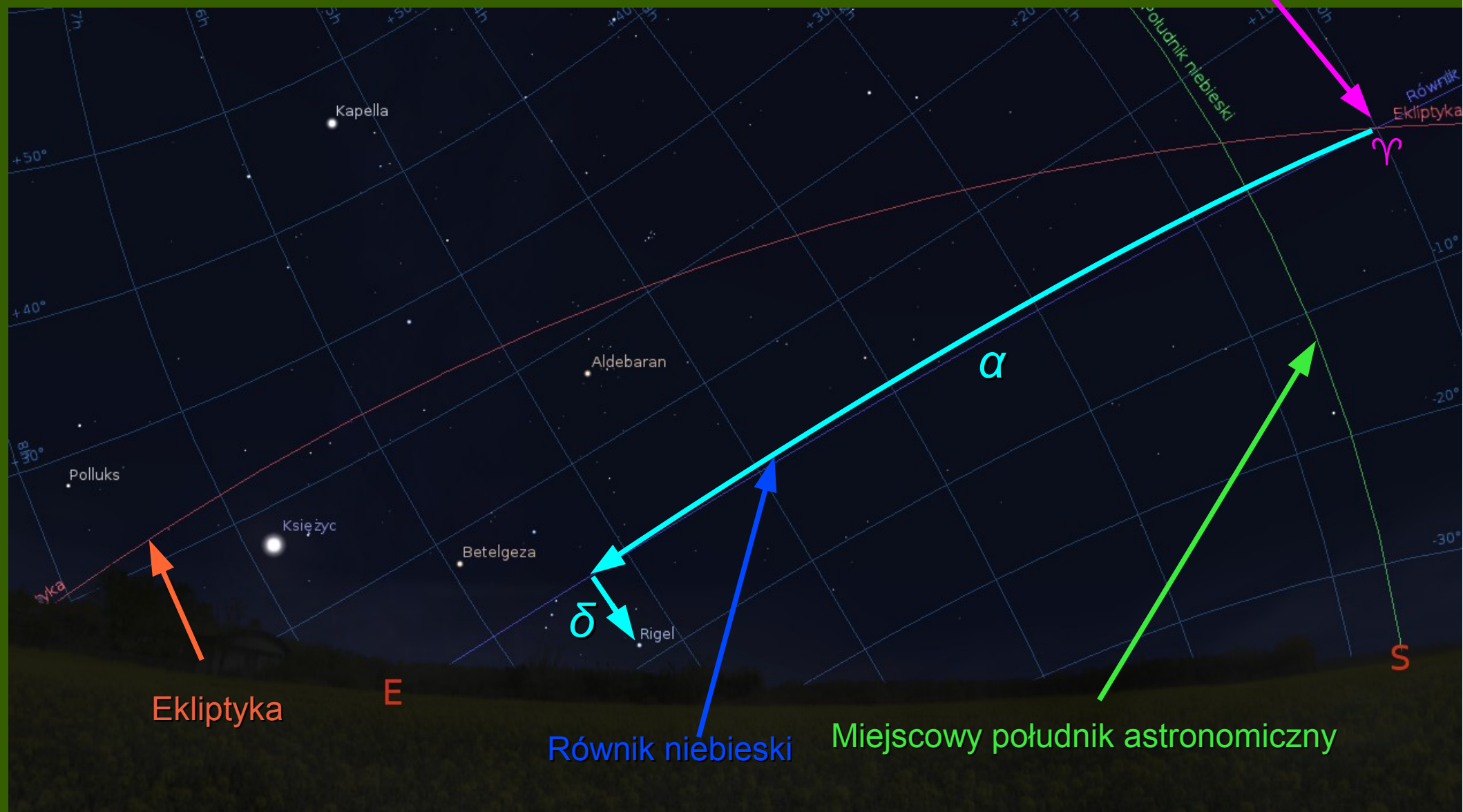
Punkt Barana

Aldebaran (α Tau) : deklinacja $\delta = +16^{\circ}32'16''$, rektascensja $\alpha = 4^h36^m46^s$

14 października 2014, 24:00

Punkt Barana

Rigel (β Ori) : deklinacja $\delta = -8^{\circ}11'08''$, rektascensja $\alpha = 5^{\text{h}}15^{\text{m}}15^{\text{s}}$

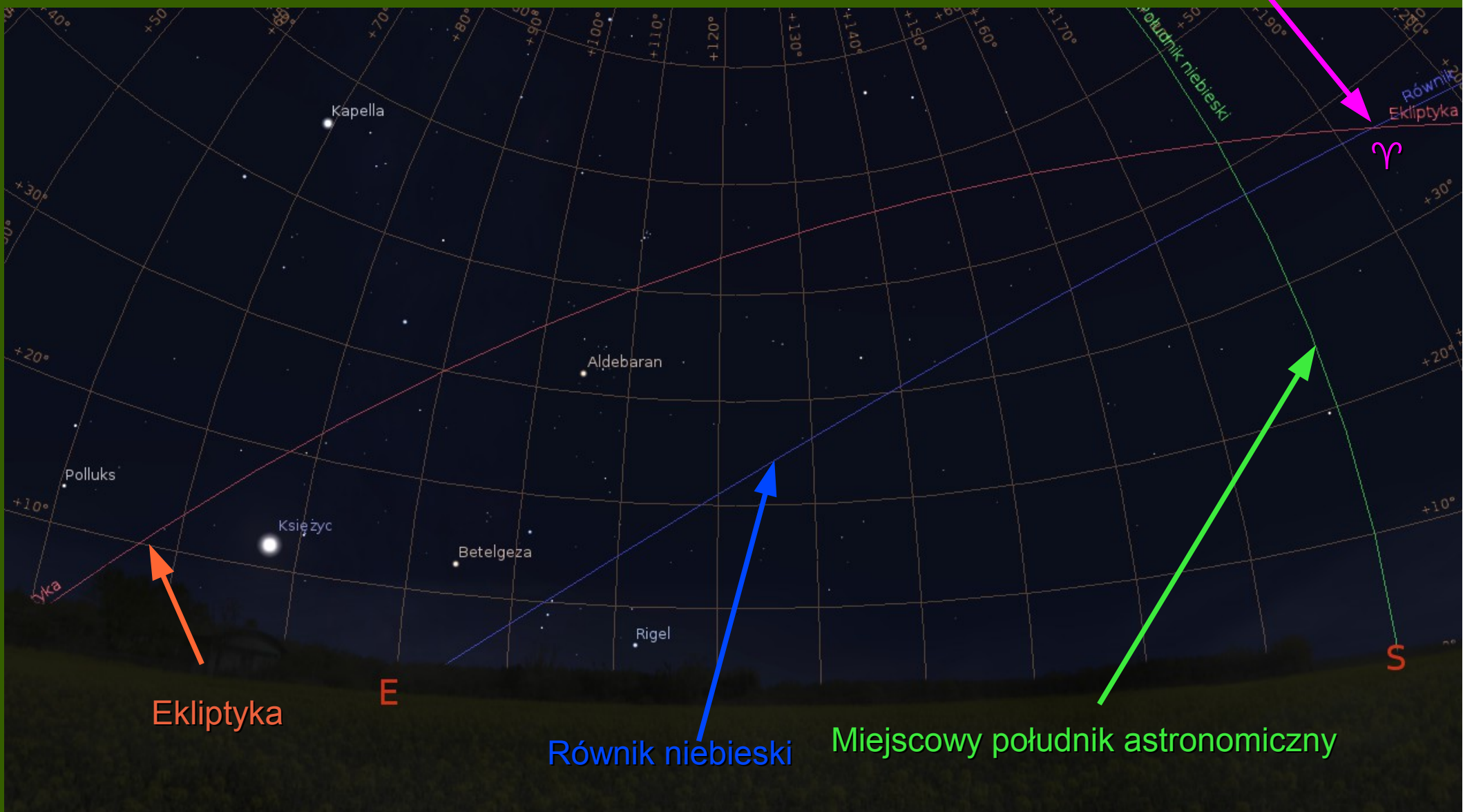
14 października 2014, 24:00

Punkt Barana

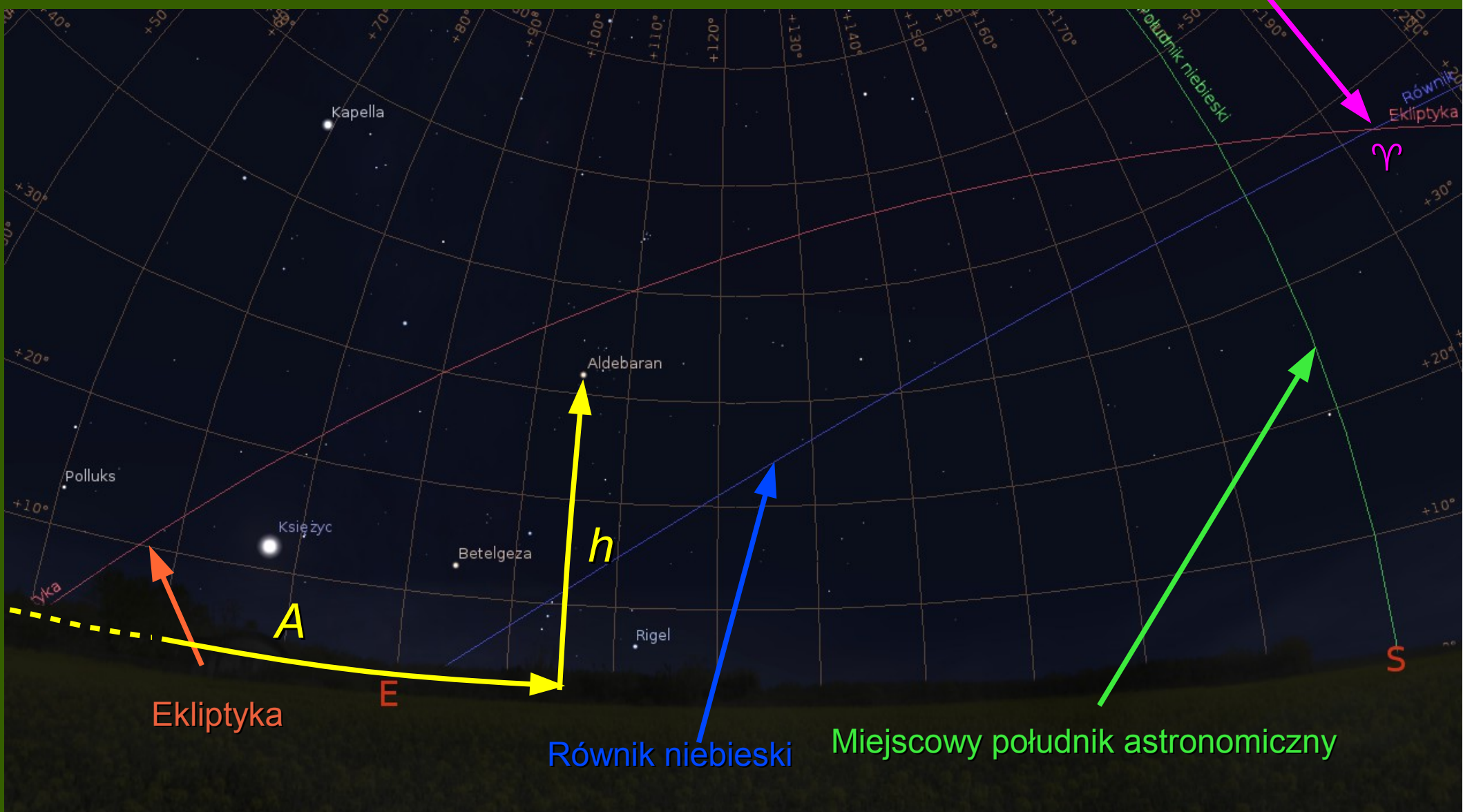
14 października 2014, 24:00

Punkt Barana

14 października 2014, 24:00

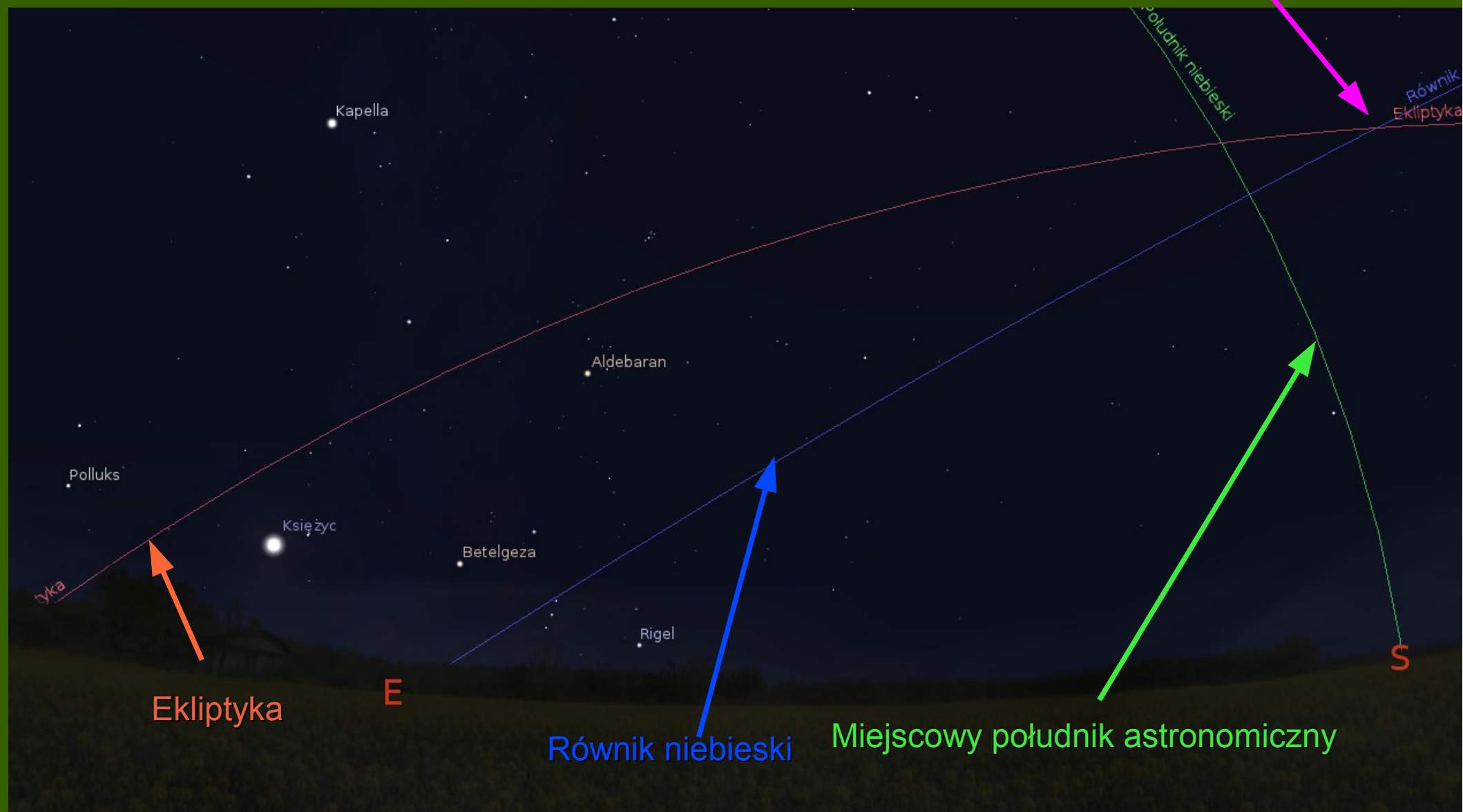
Punkt Barana

Aldebaran: wysokość $h = +31^{\circ}49'58''$, azymut $A = 104^{\circ}53'38''$

14 października 2014, 24:00

Punkt Barana

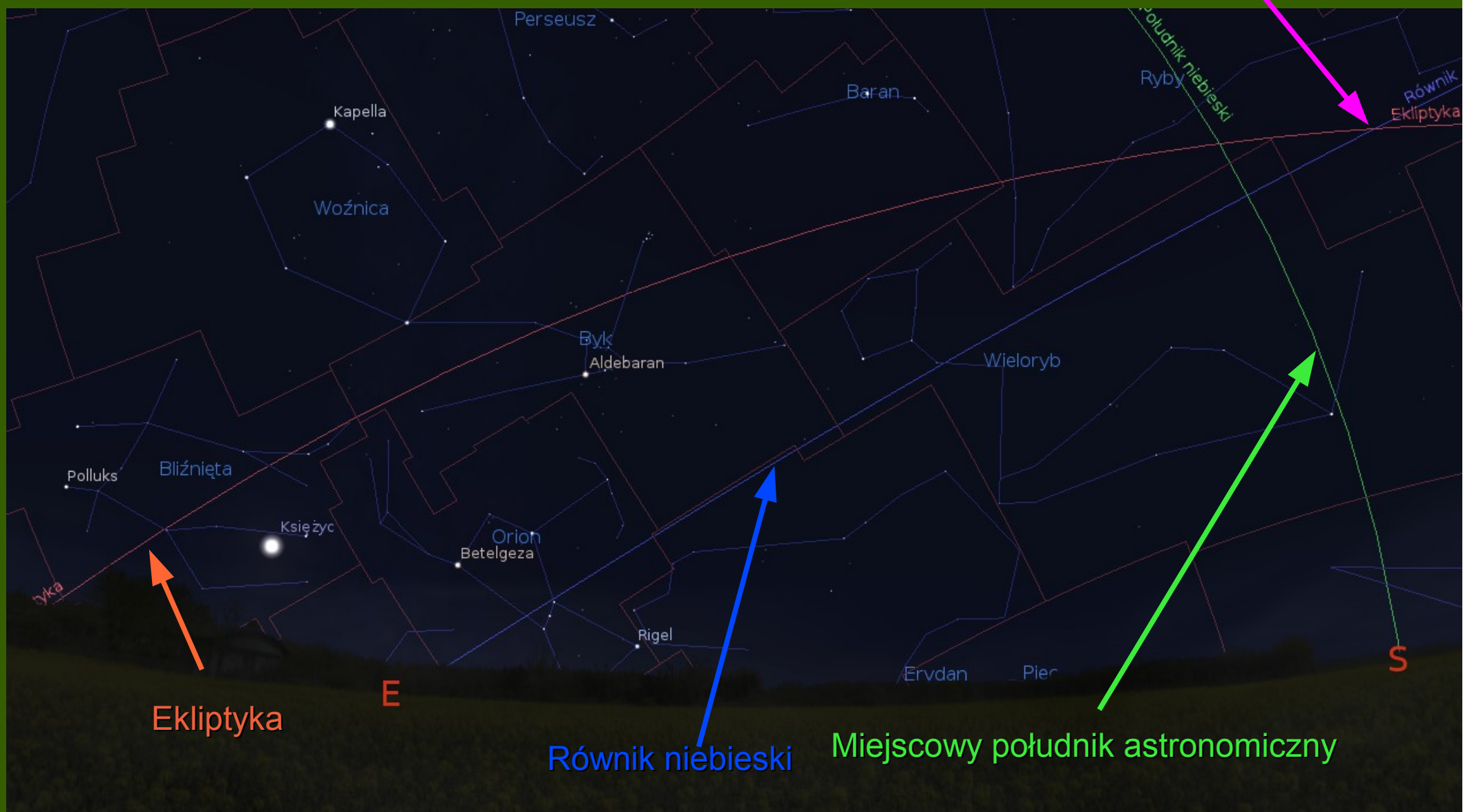
14 października 2014, 24:00

Punkt Barana

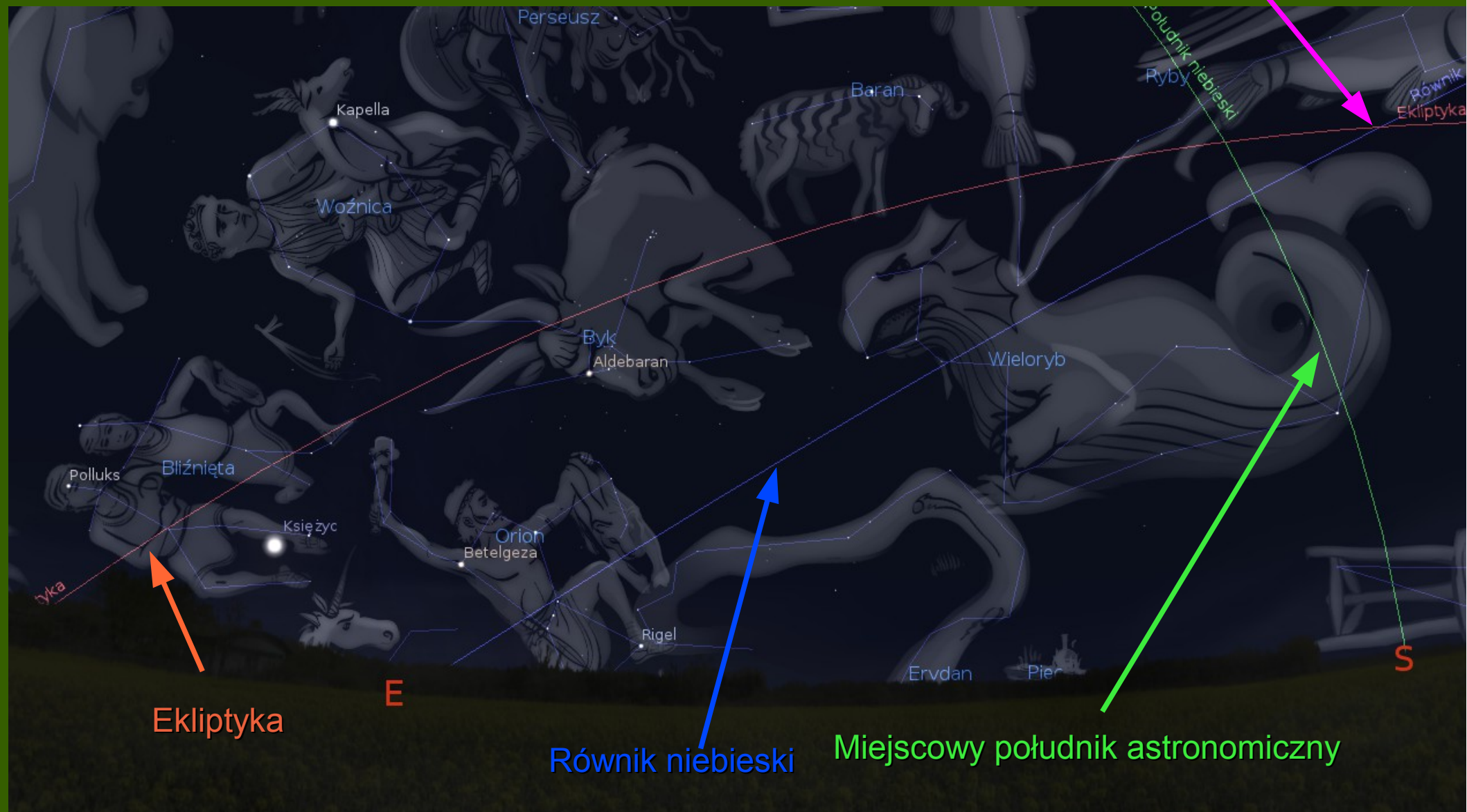
14 października 2014, 24:00

Punkt Barana

14 października 2014, 24:00

Punkt Barana

14 października 2014, 24:00

Księżyc, 6 dni po pełni a 1 dzień przed III kwadrą.

14 października 2014, 24:00

Plejady
średnica pola widzenia w okularze ok 1.5 stopnia

14 października 2014, 24:00

Wielka Mgławica Oriona
średnica pola widzenia w okularze ok 1.5 stopnia

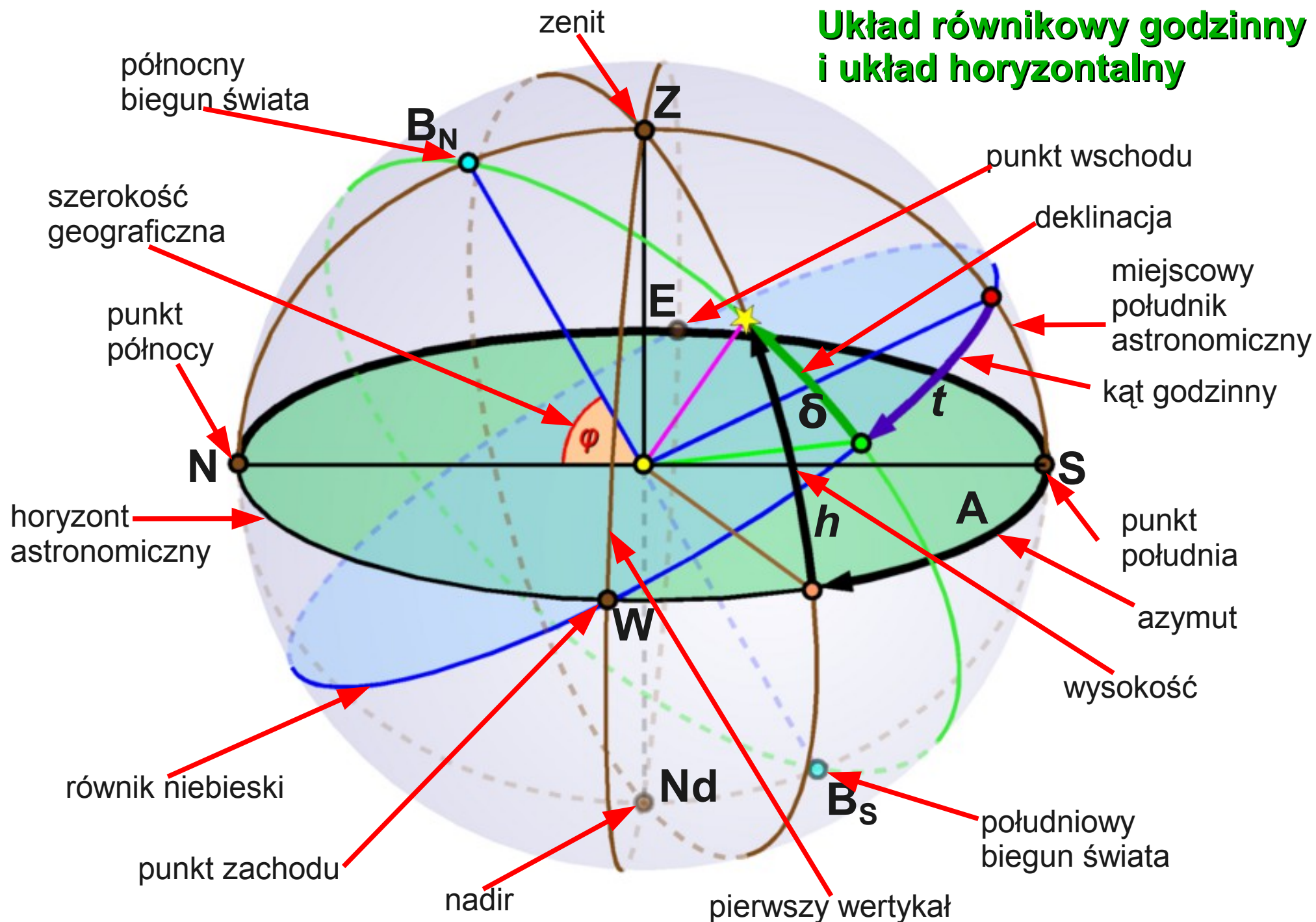
14 października 2014, 24:00

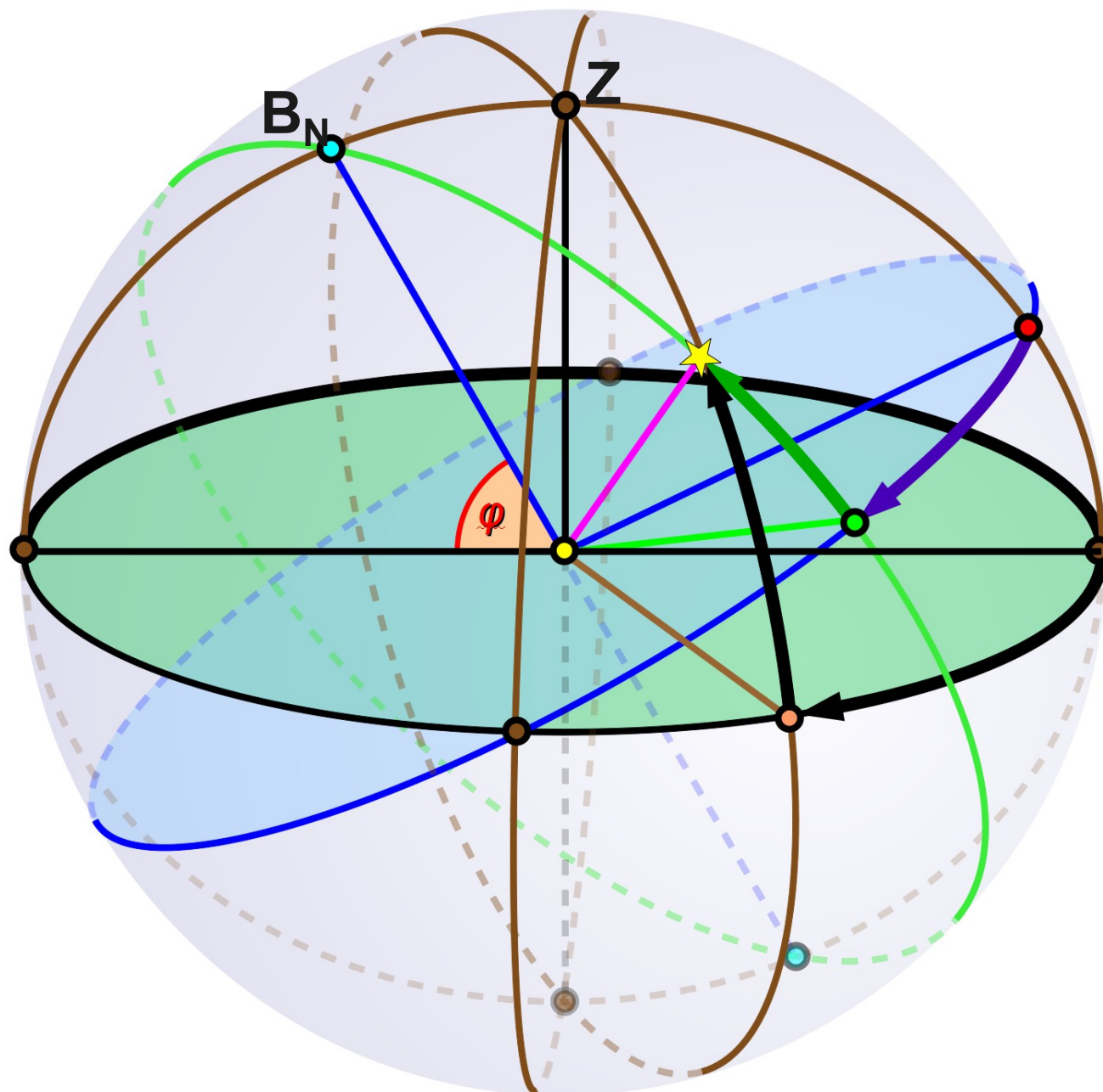

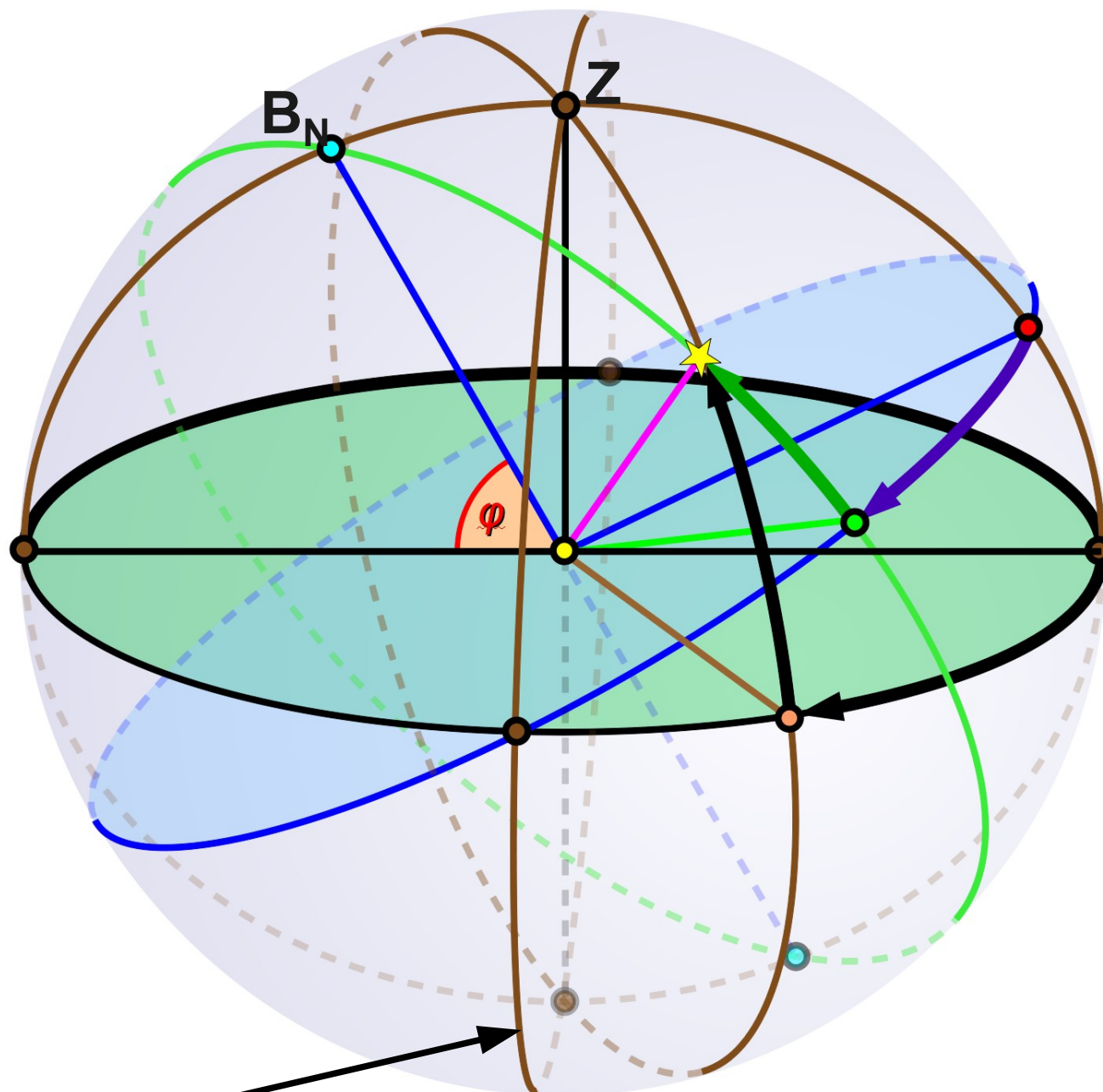
Mgławica Rosetta

średnica pola widzenia w okularze ok 2.5 stopnia

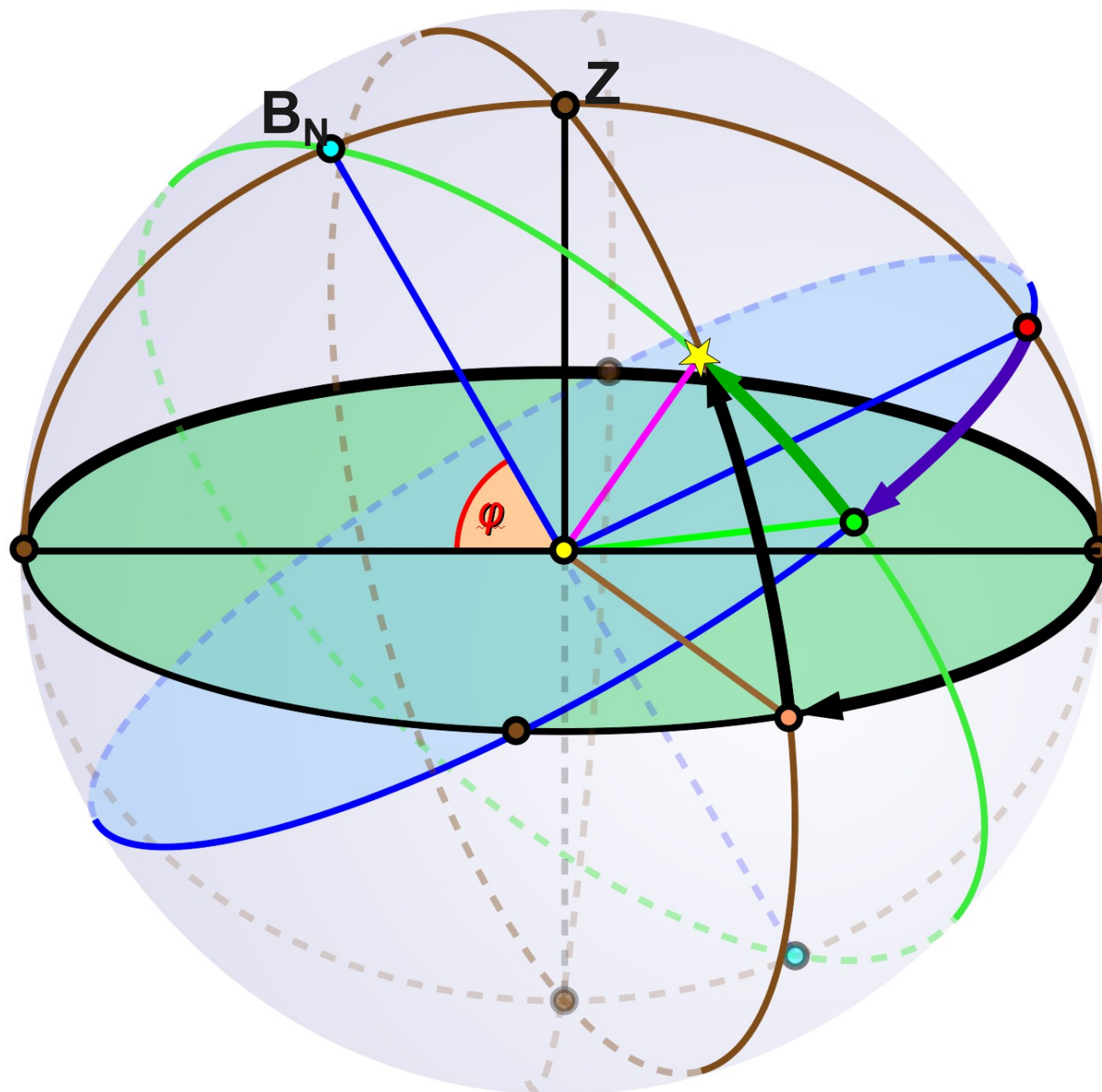
Układ równikowy godzinny i układ horyzontalny

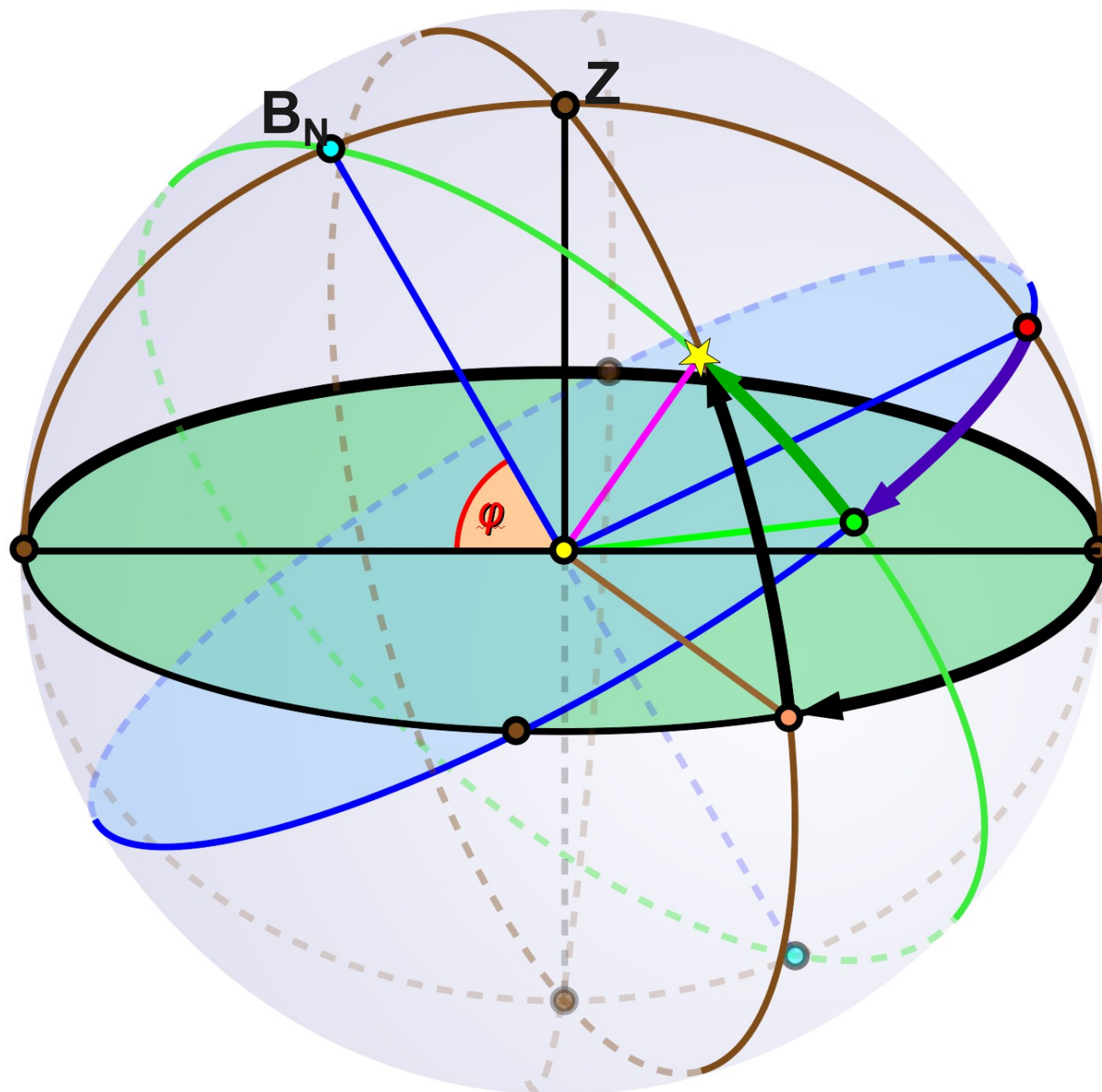

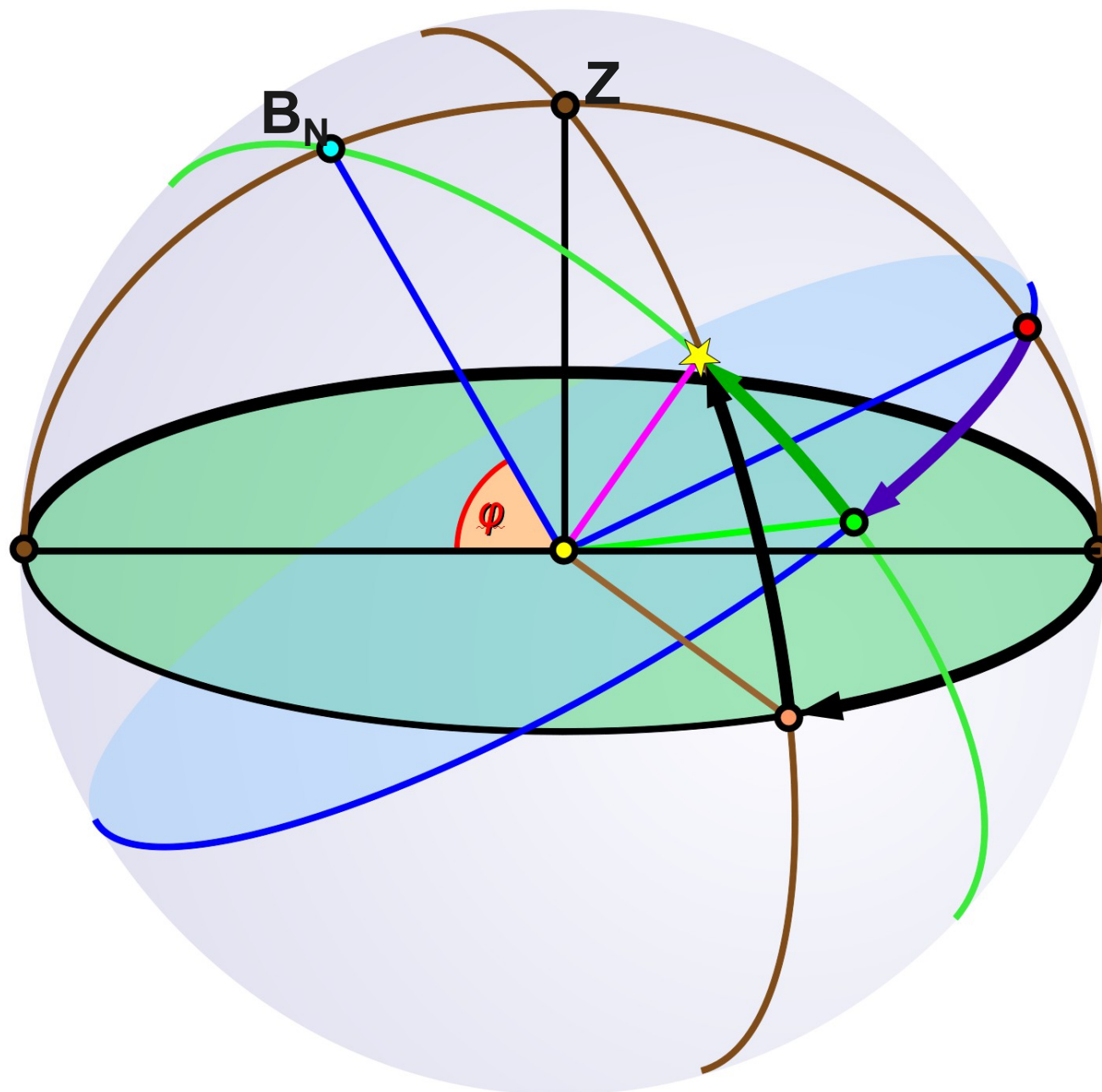

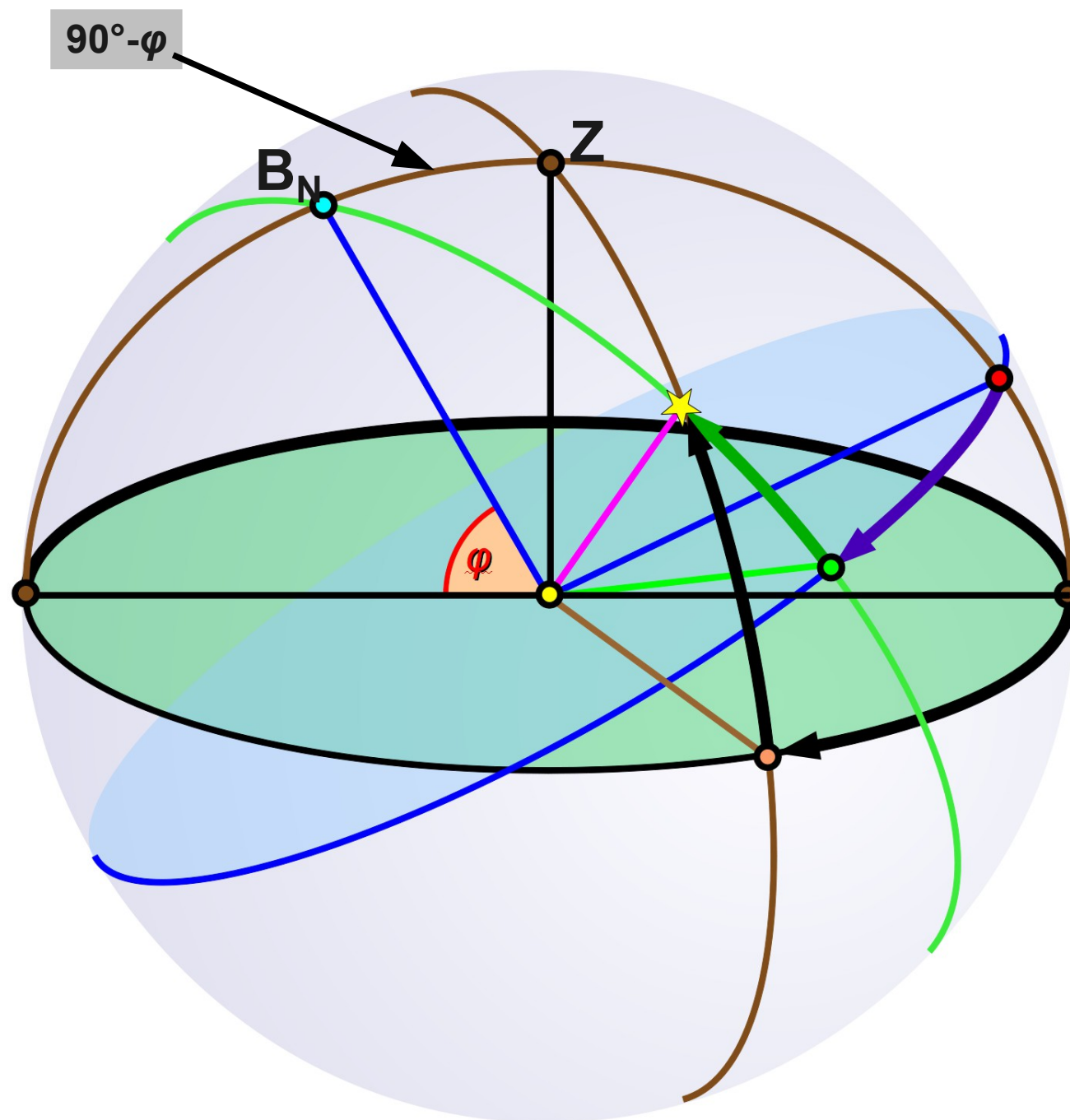
Usuńmy pierwszy wertykał...

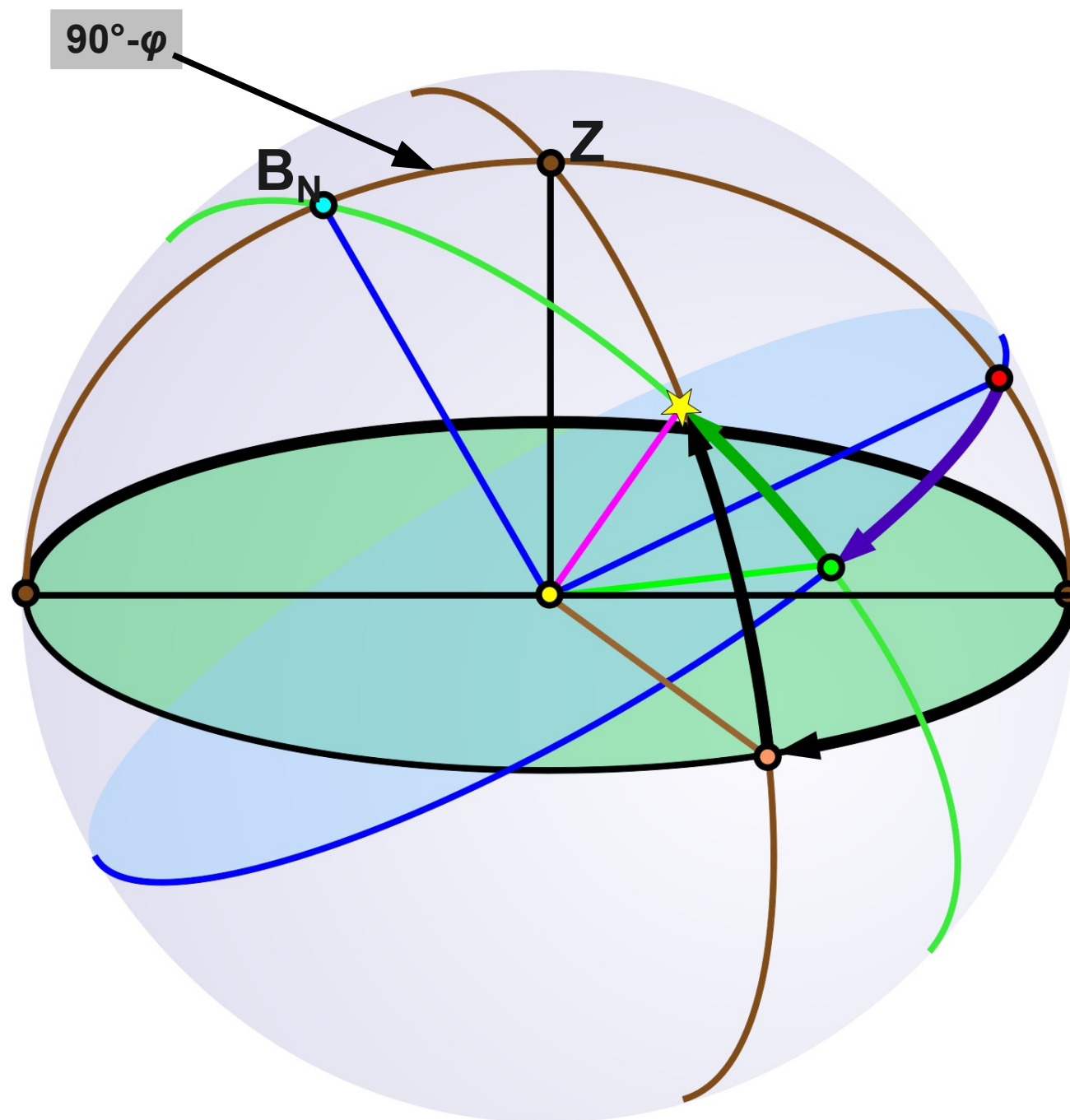

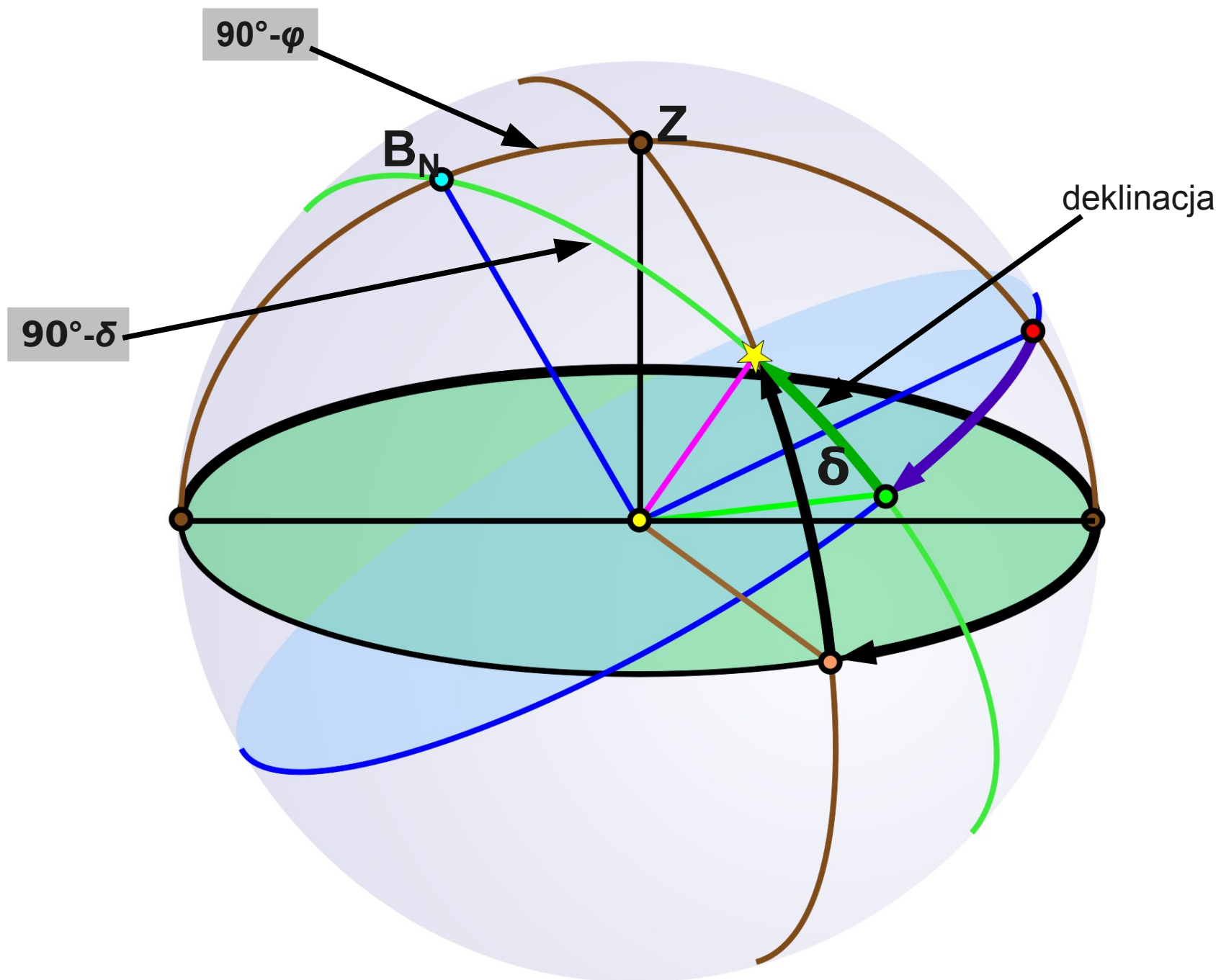

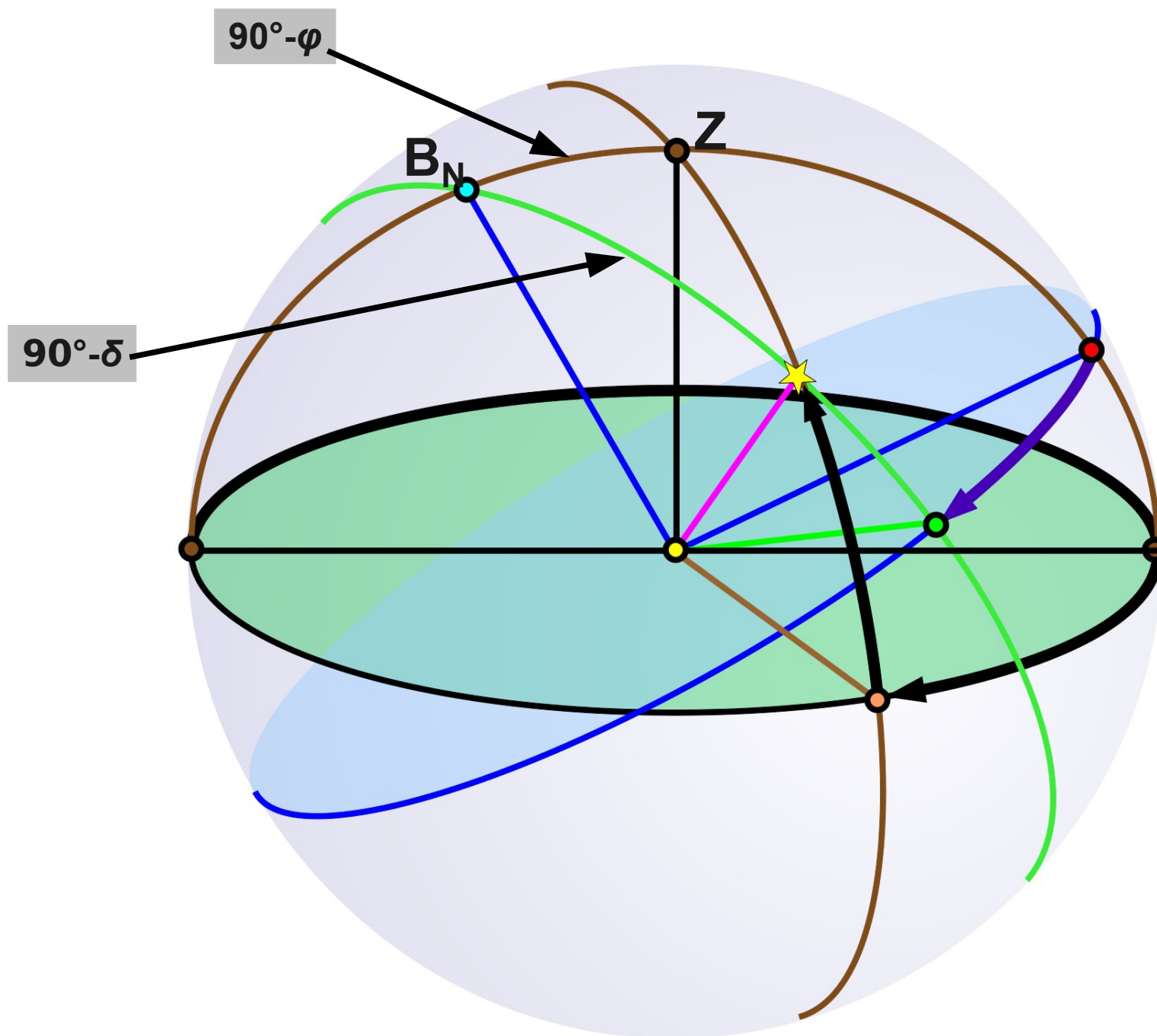
Usuńmy niewidoczne linie...

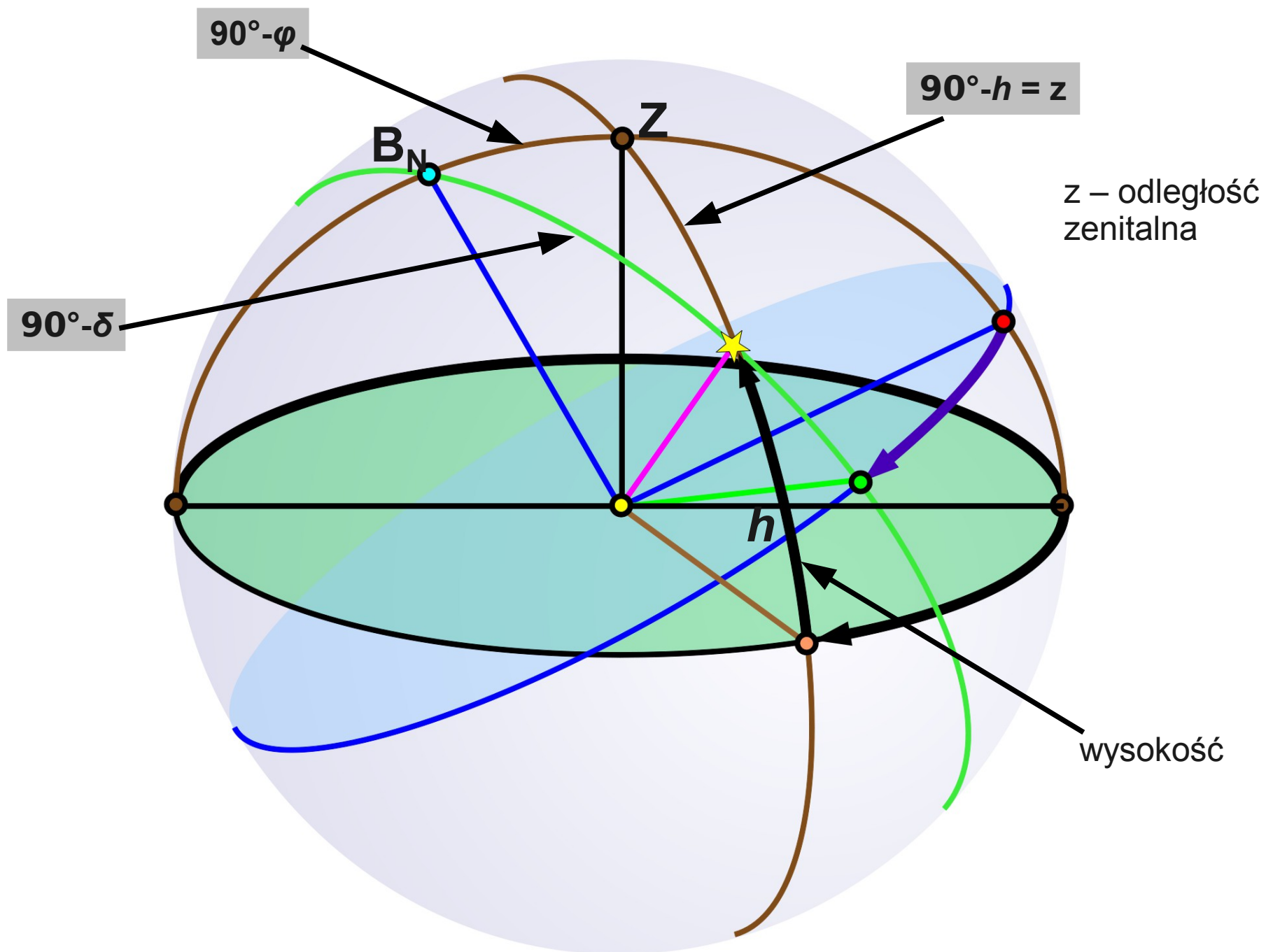

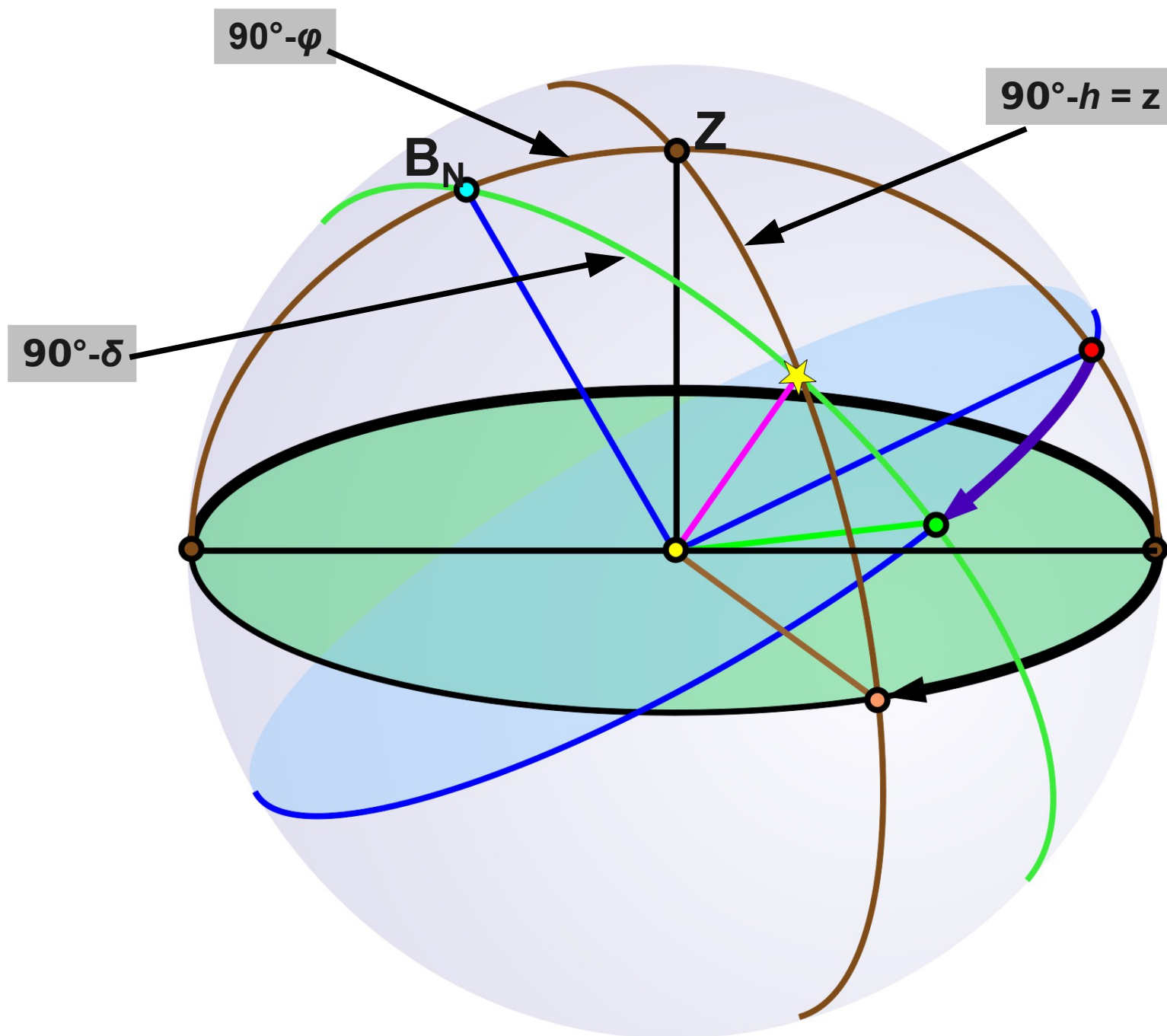

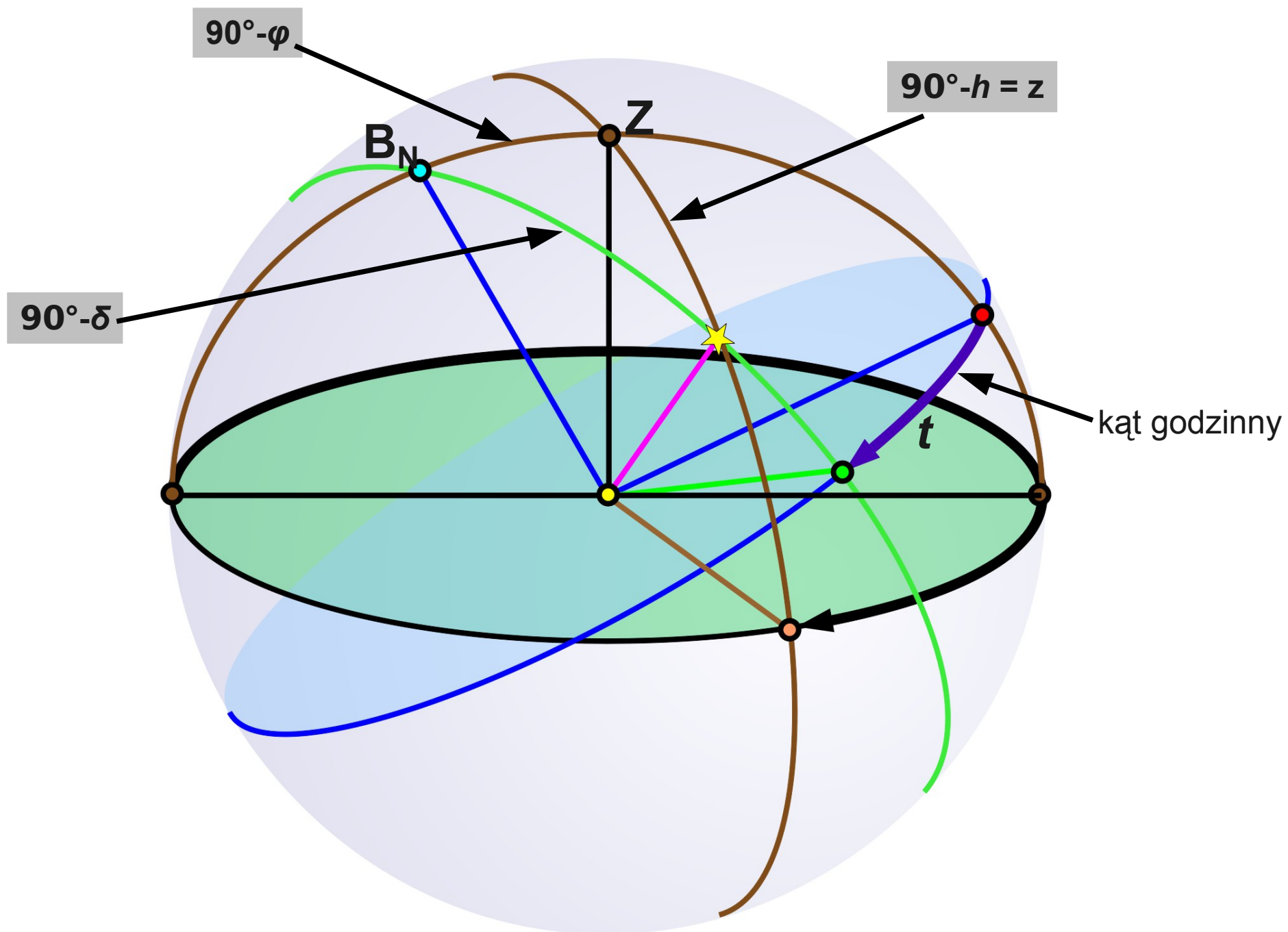

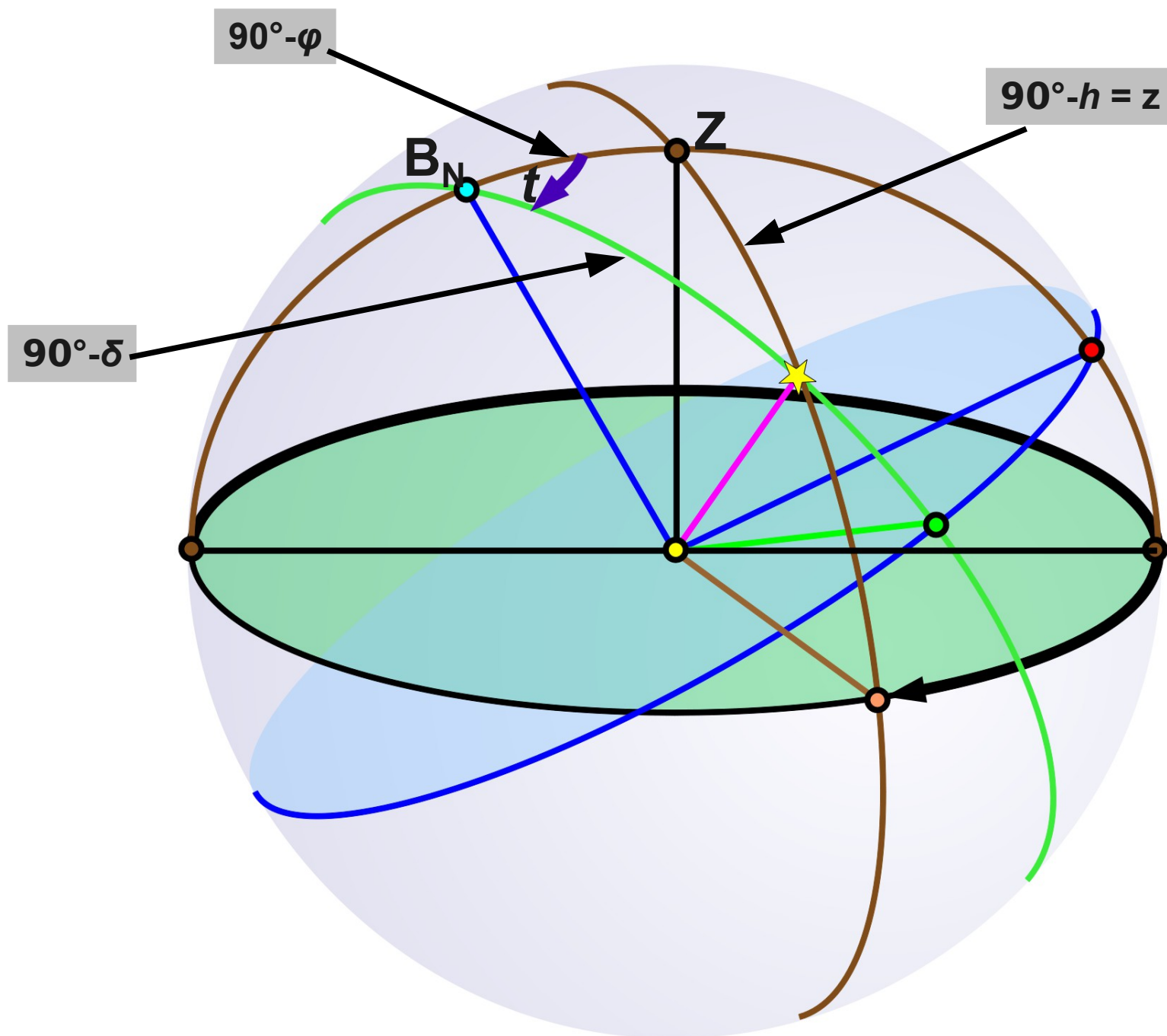

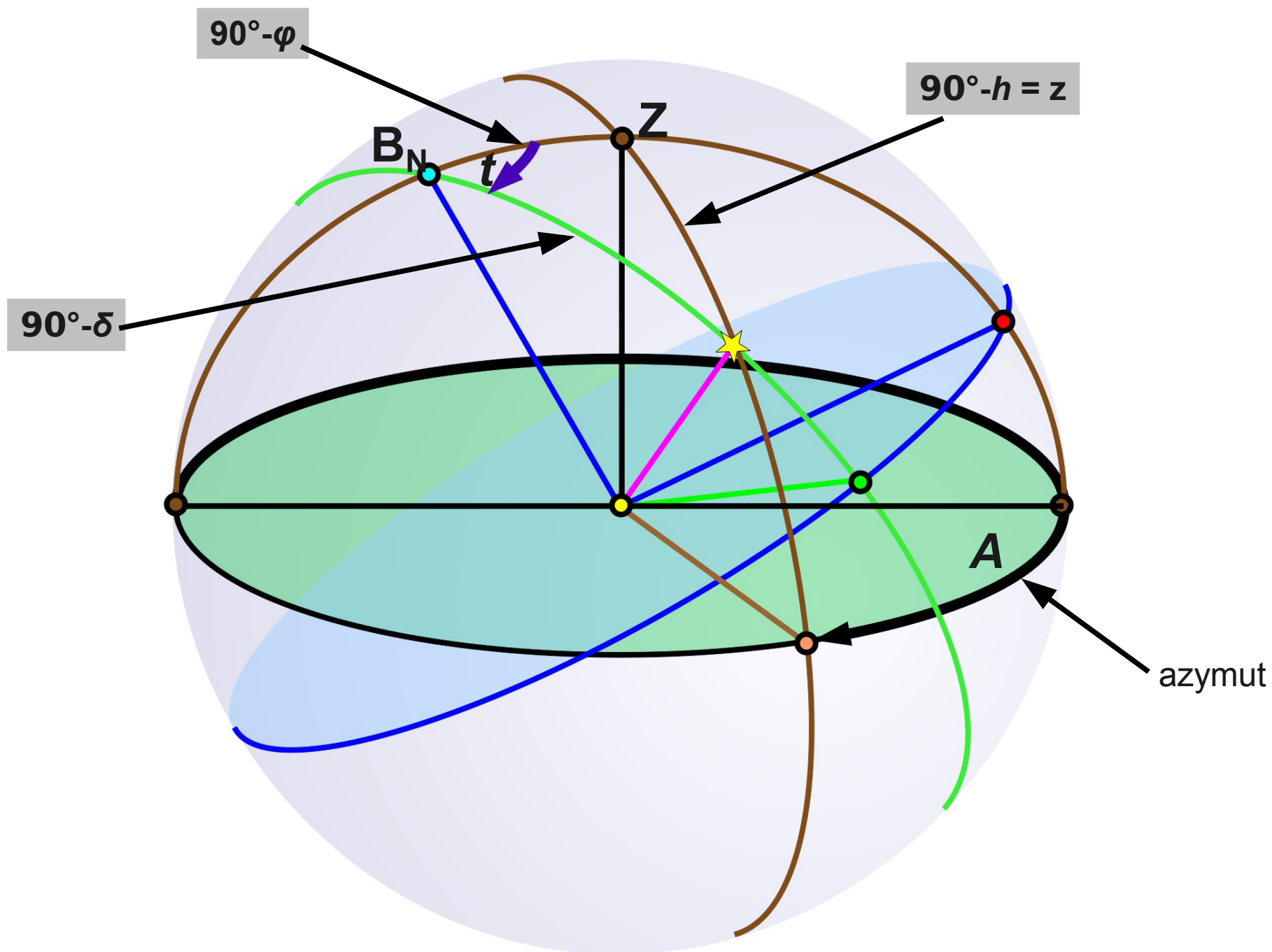

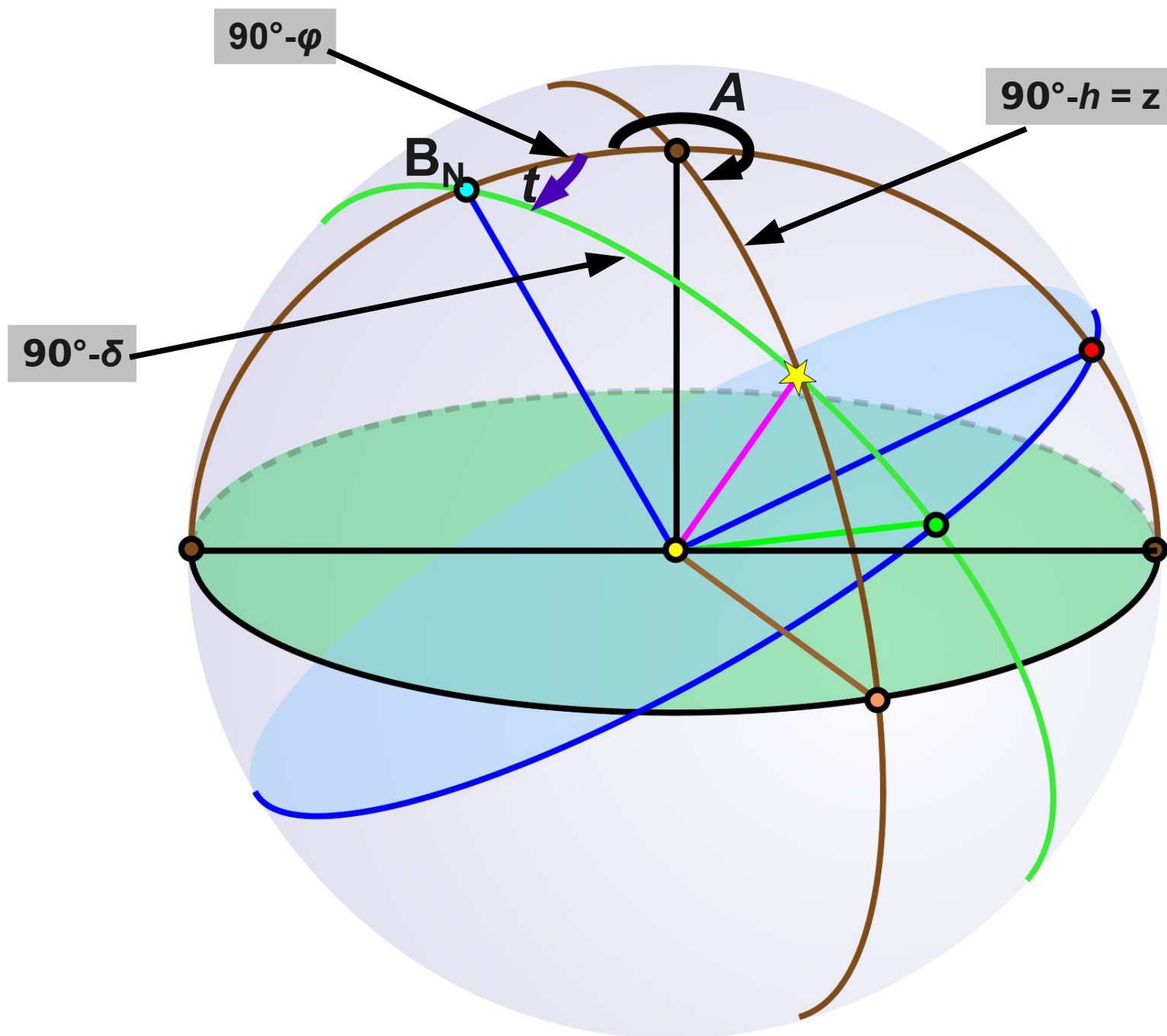

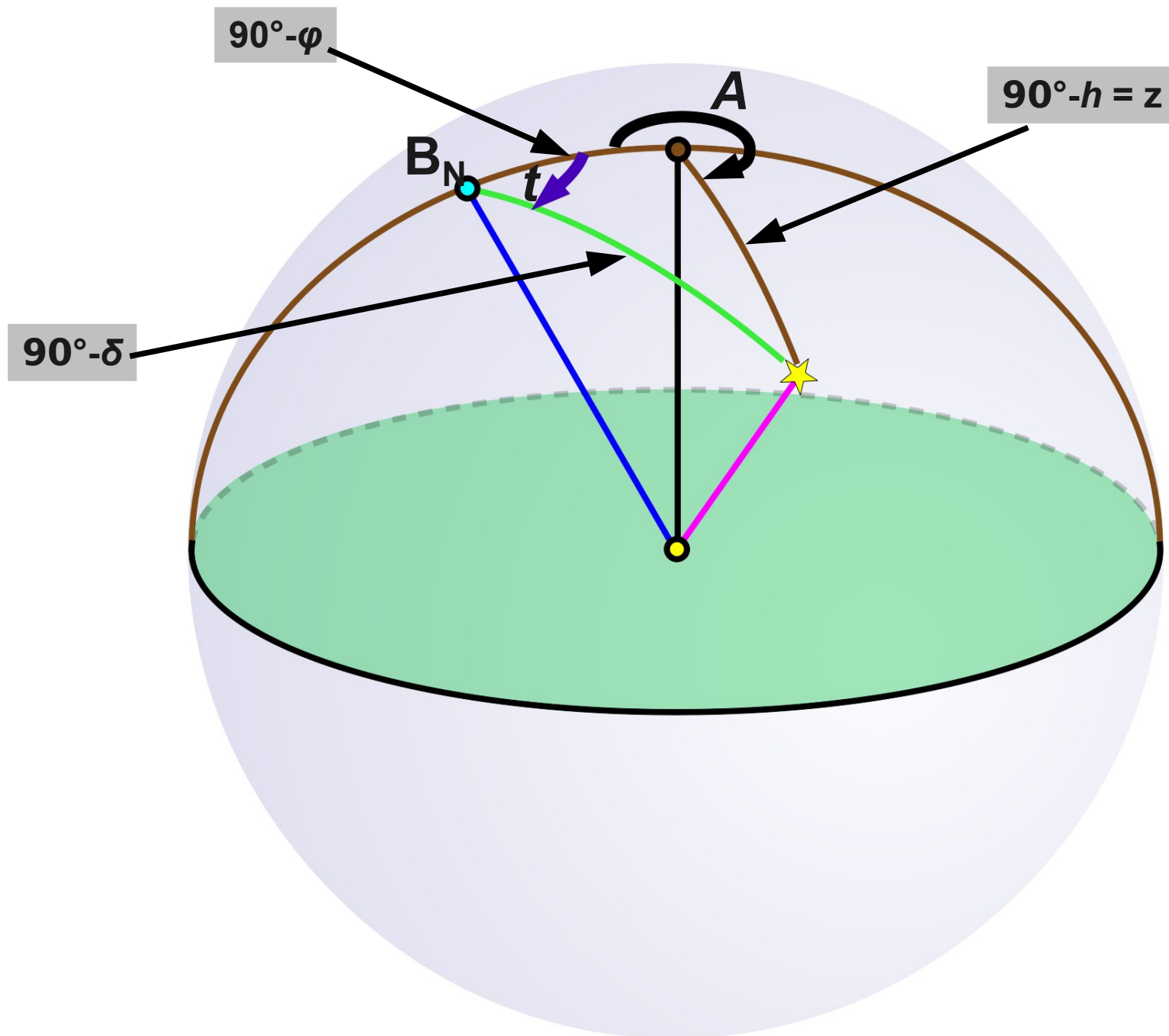

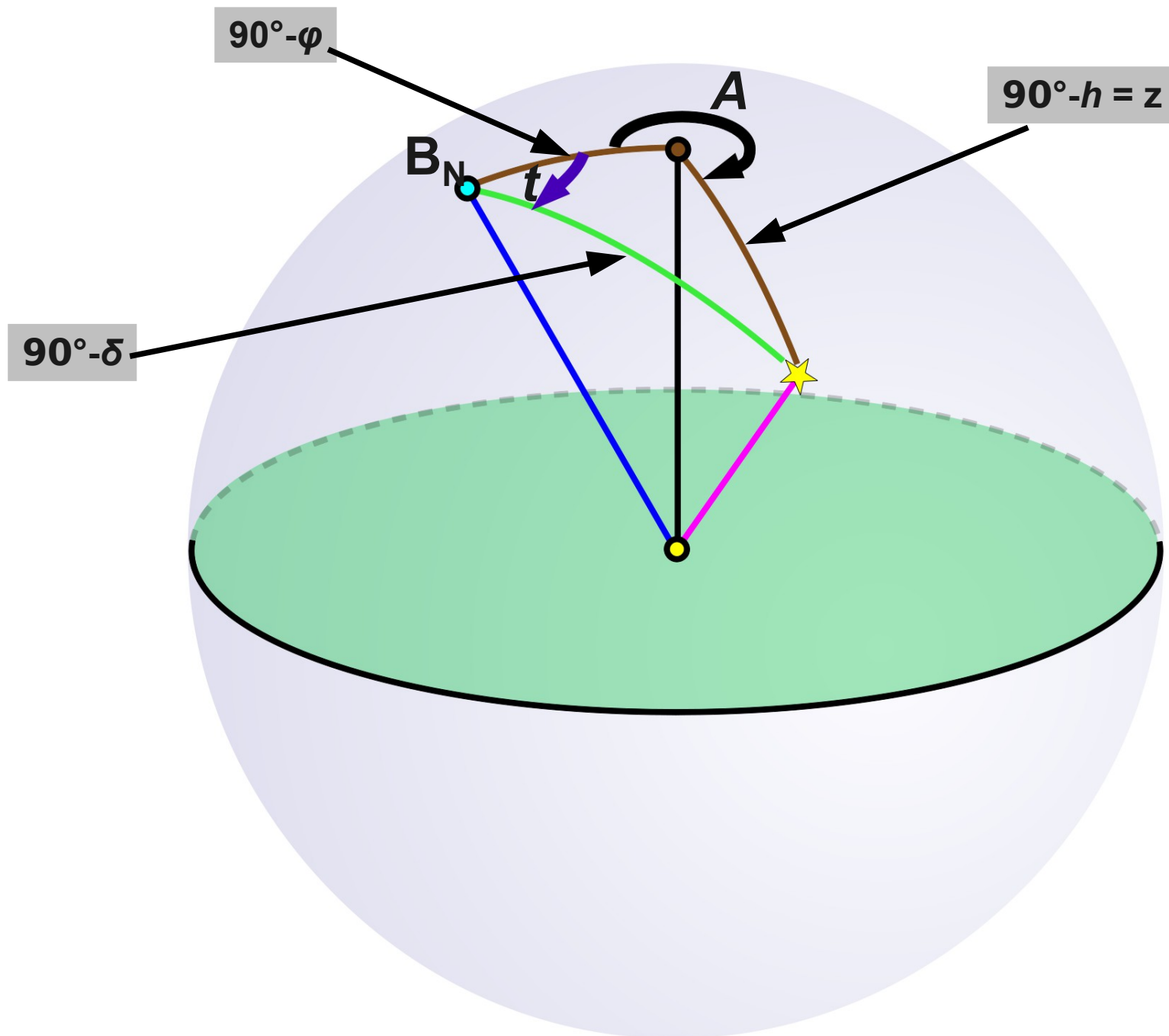

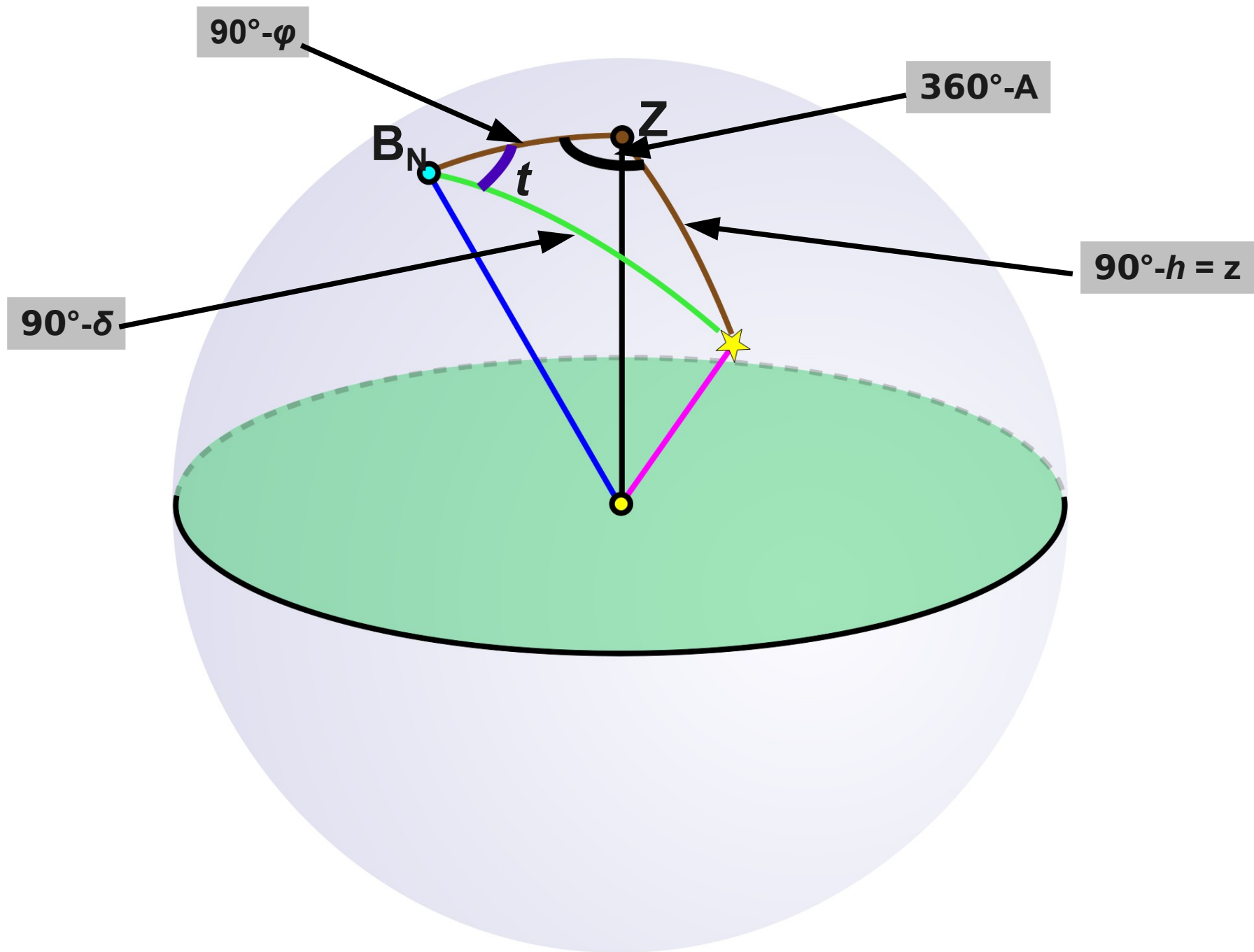

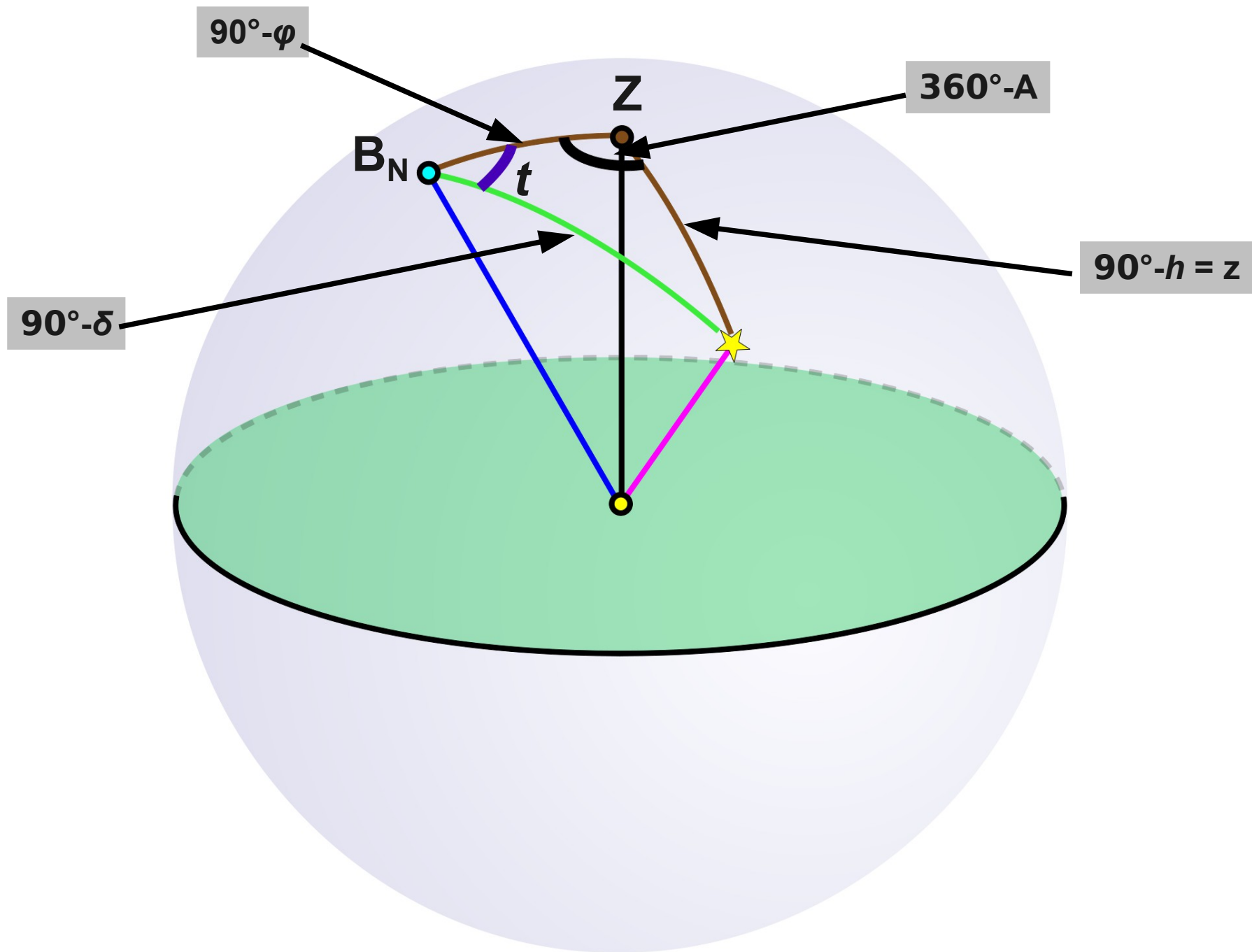

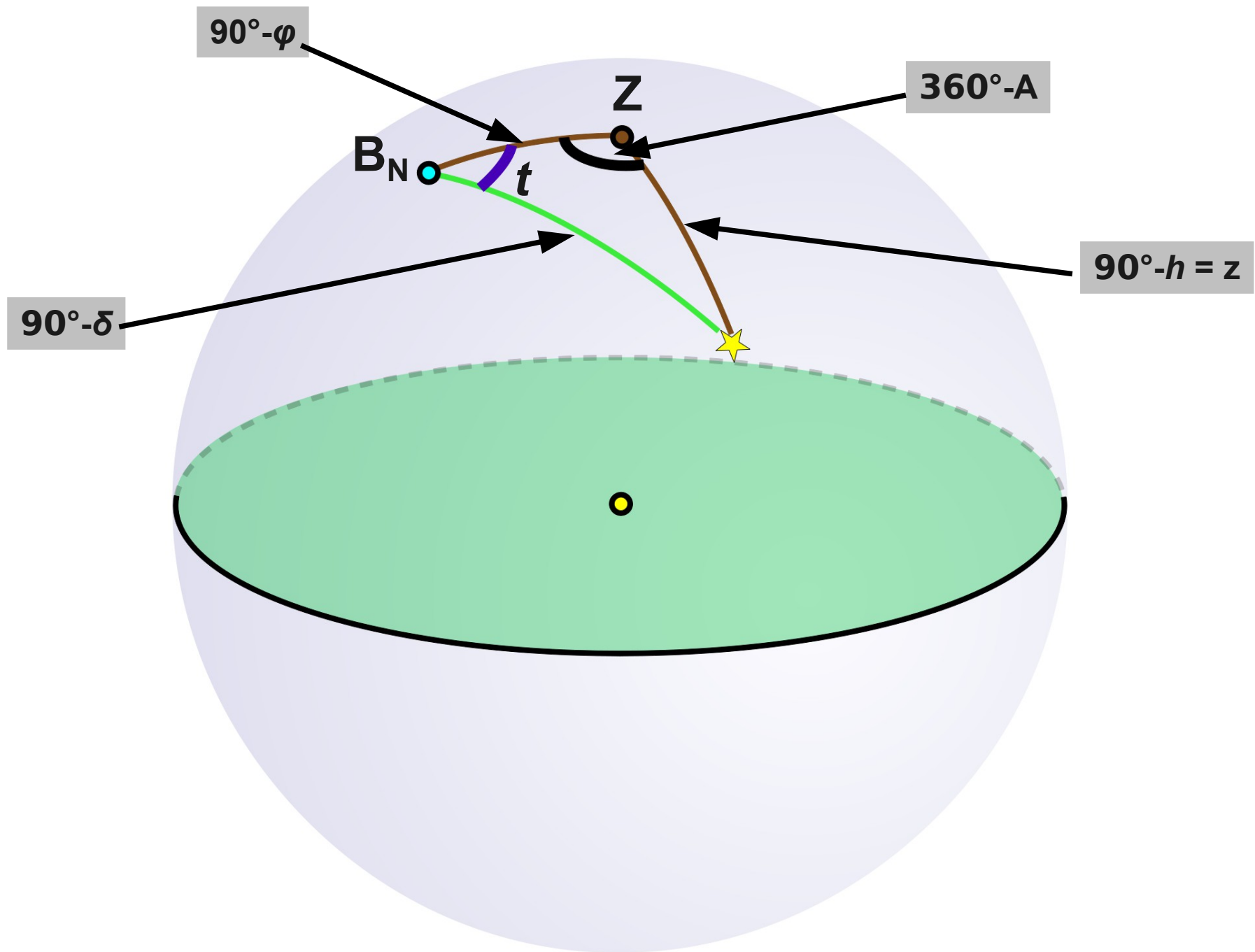

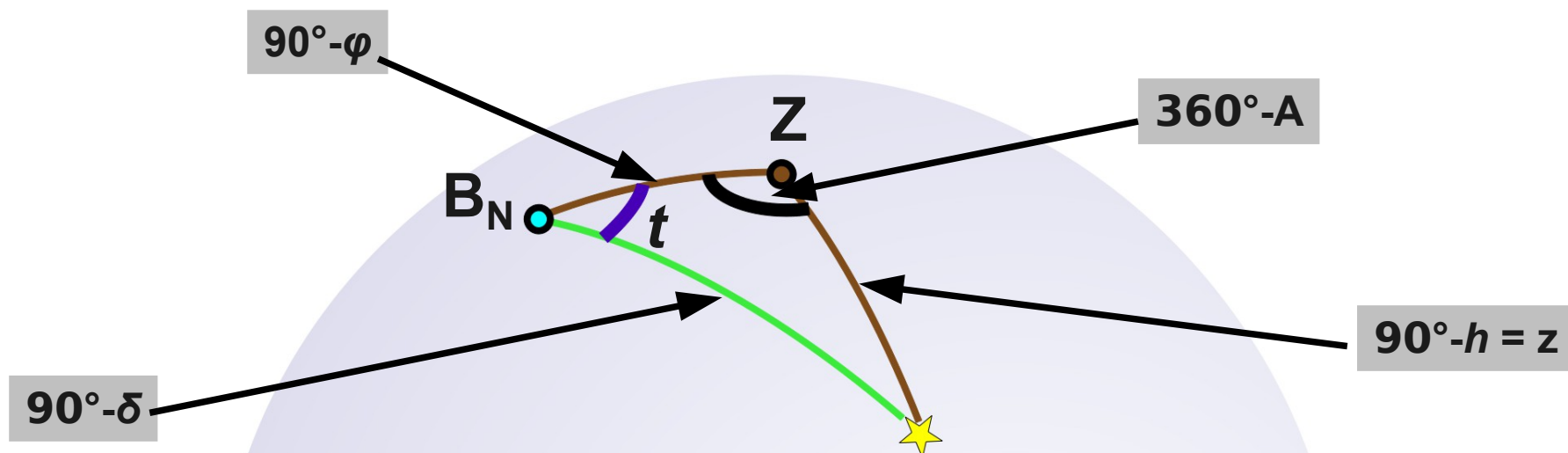

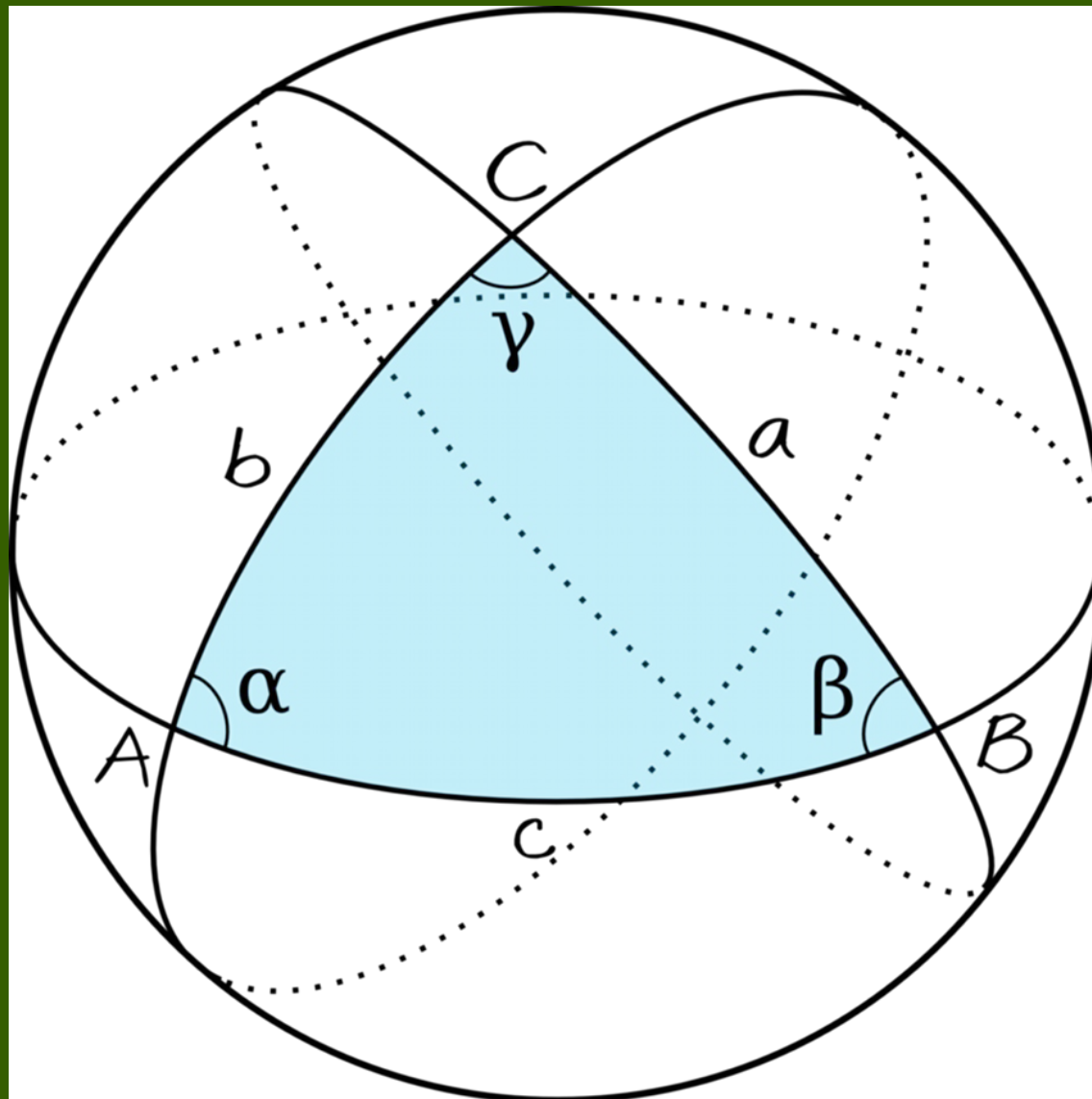

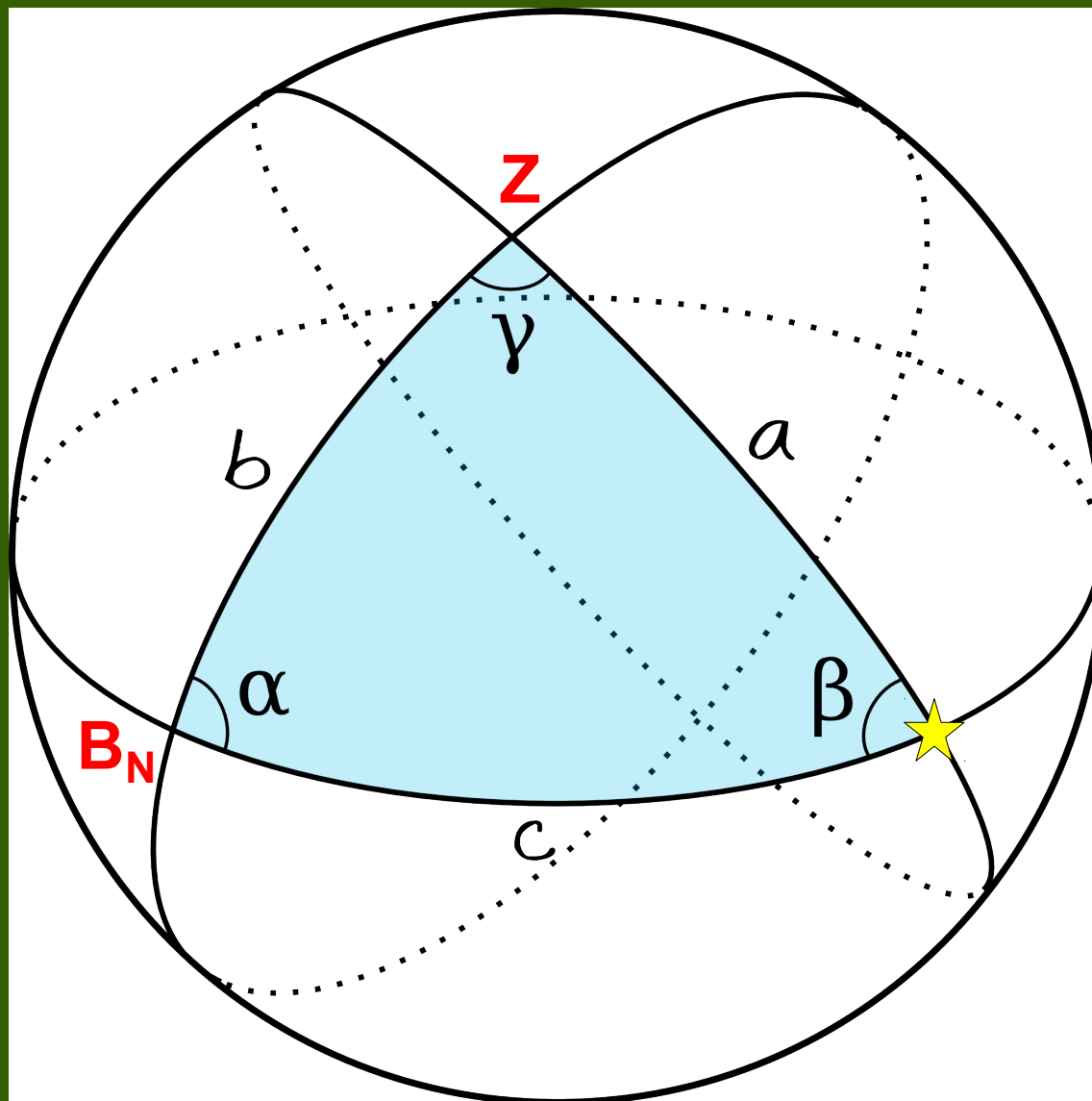
Trójkąt paralaktyczny

czyli związek między układem równikowym godzinnym
a układem horyzontalnym

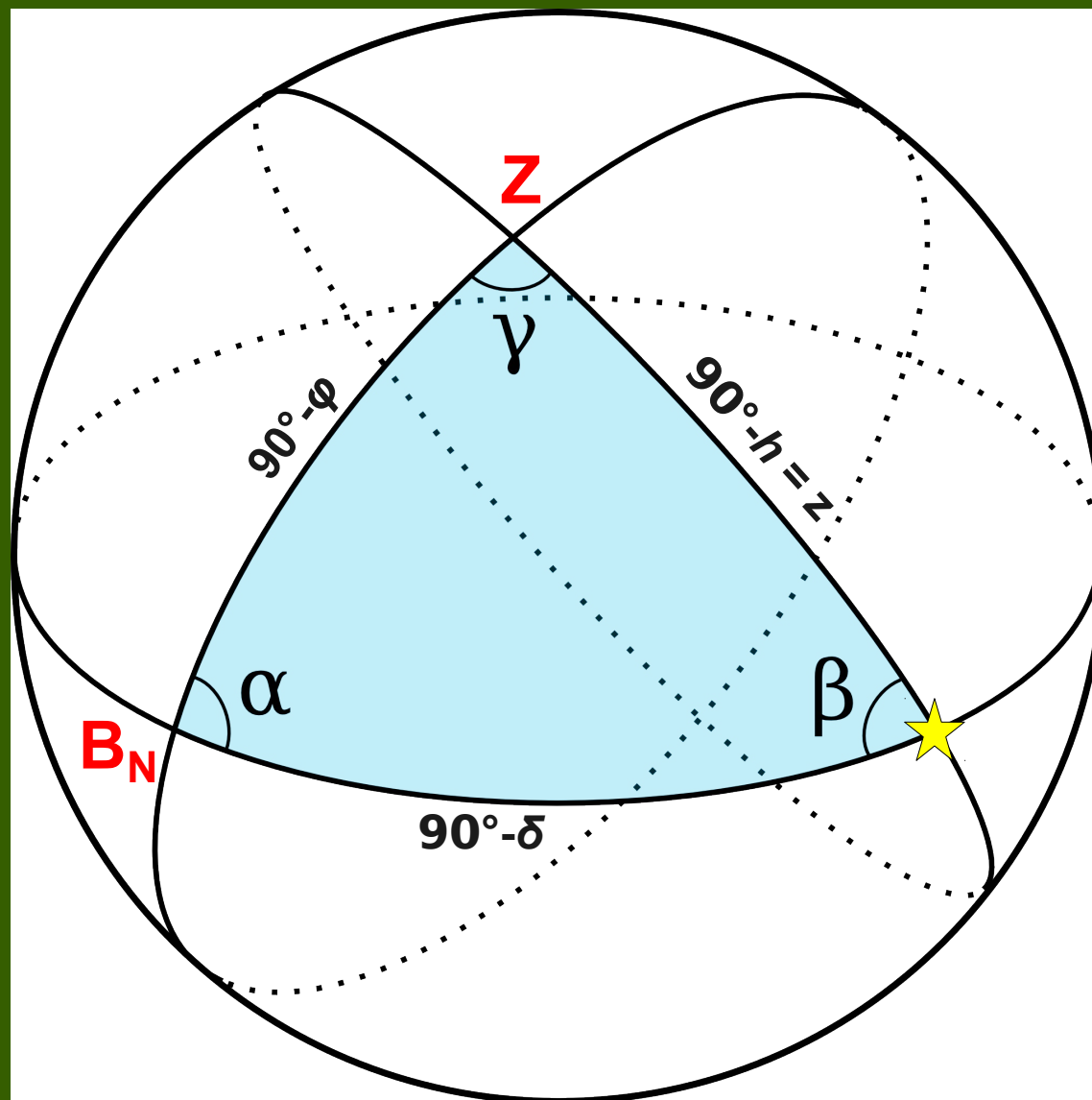
Trójkąt sferyczny

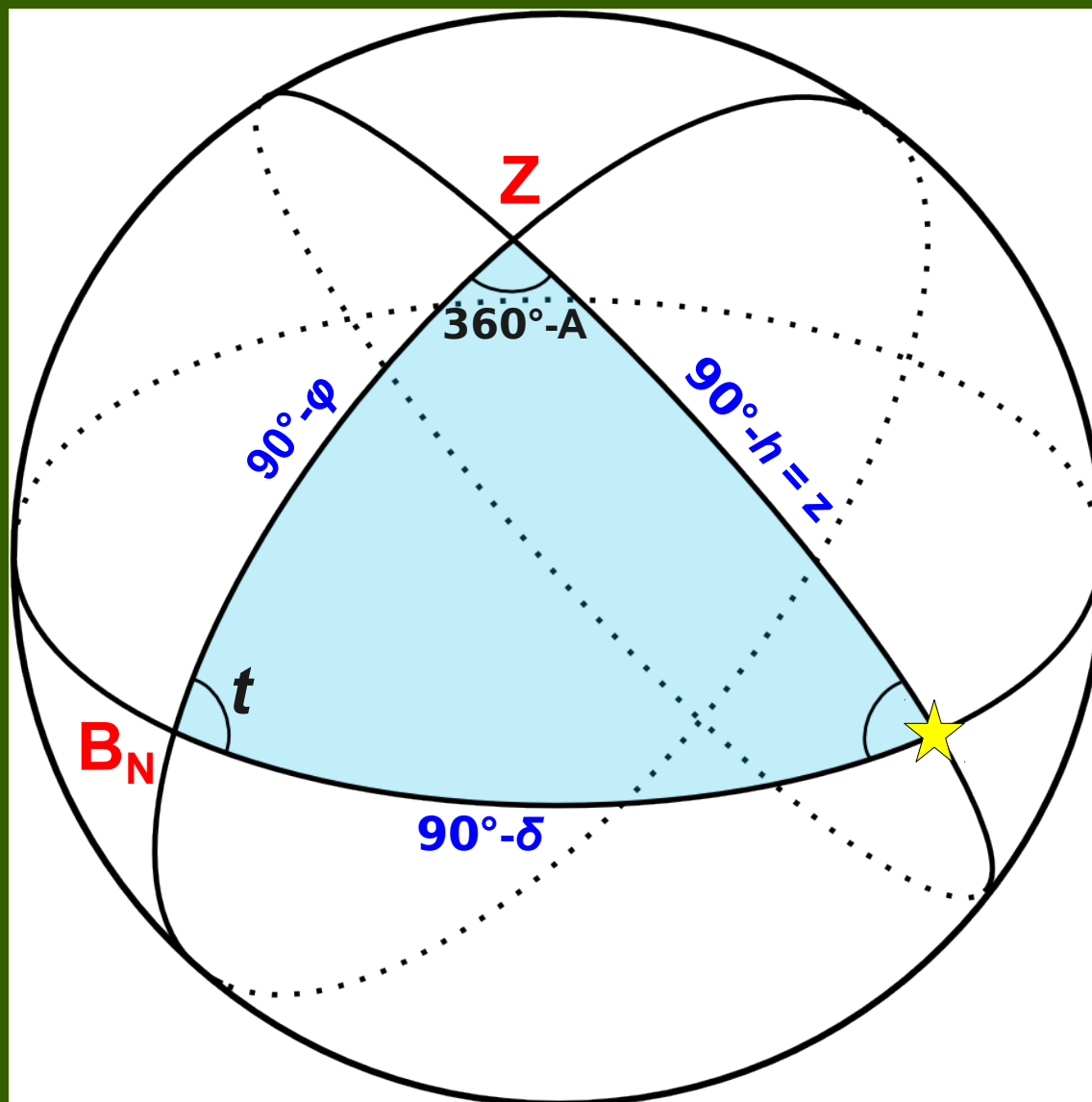
Trójkąt paralaktyczny

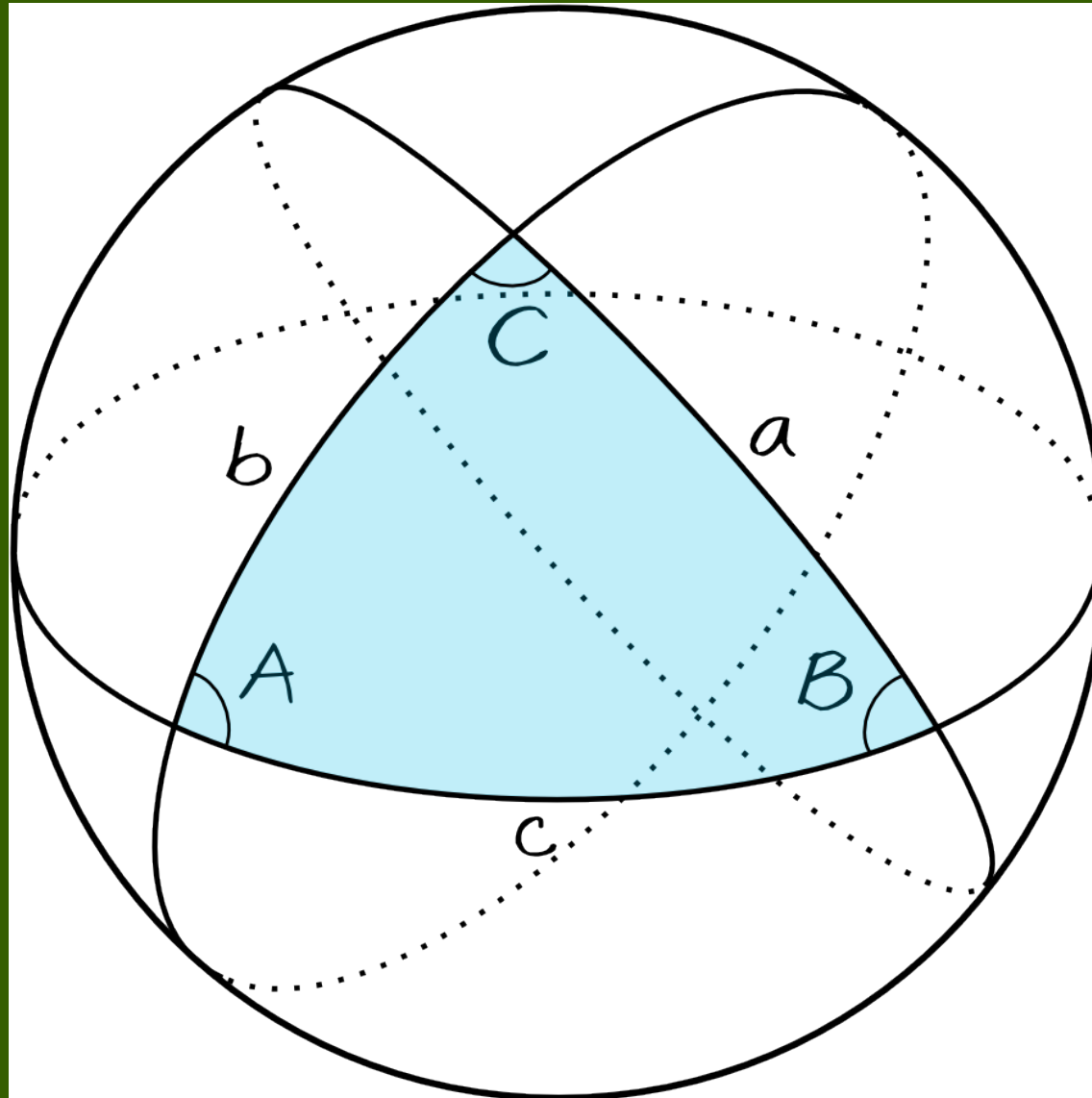
Trójkąt paralaktyczny

Trójkąt paralaktyczny

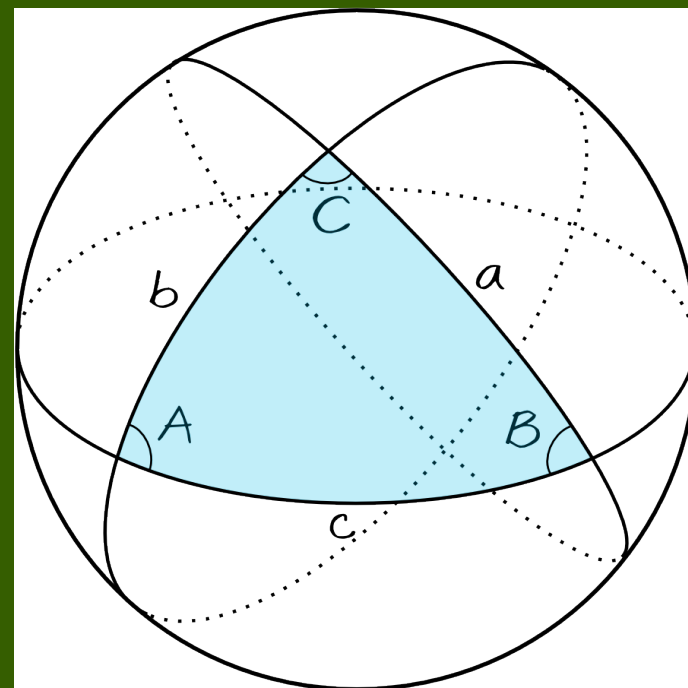

Trójkąt sferyczny

Trygonometria sferyczna

$$\frac{\sin a}{\sin A} = \frac{\sin b}{\sin B} = \frac{\sin c}{\sin C}$$

$$\cos a = \cos b \cdot \cos c + \sin b \cdot \sin c \cdot \cos A$$

$$\cos b = \cos a \cdot \cos c + \sin a \cdot \sin c \cdot \cos B$$

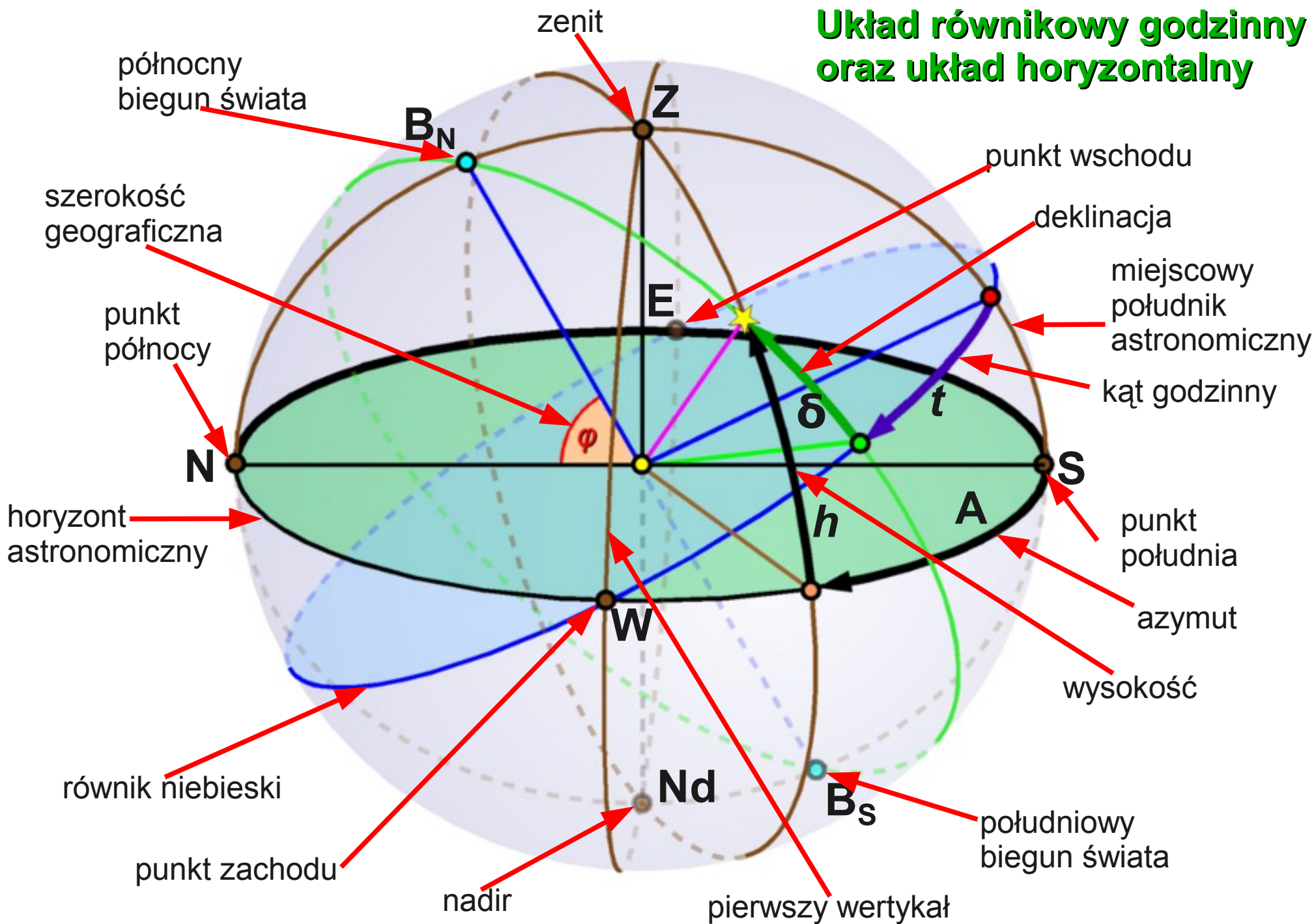
$$\cos c = \cos b \cdot \cos a + \sin b \cdot \sin a \cdot \cos C$$

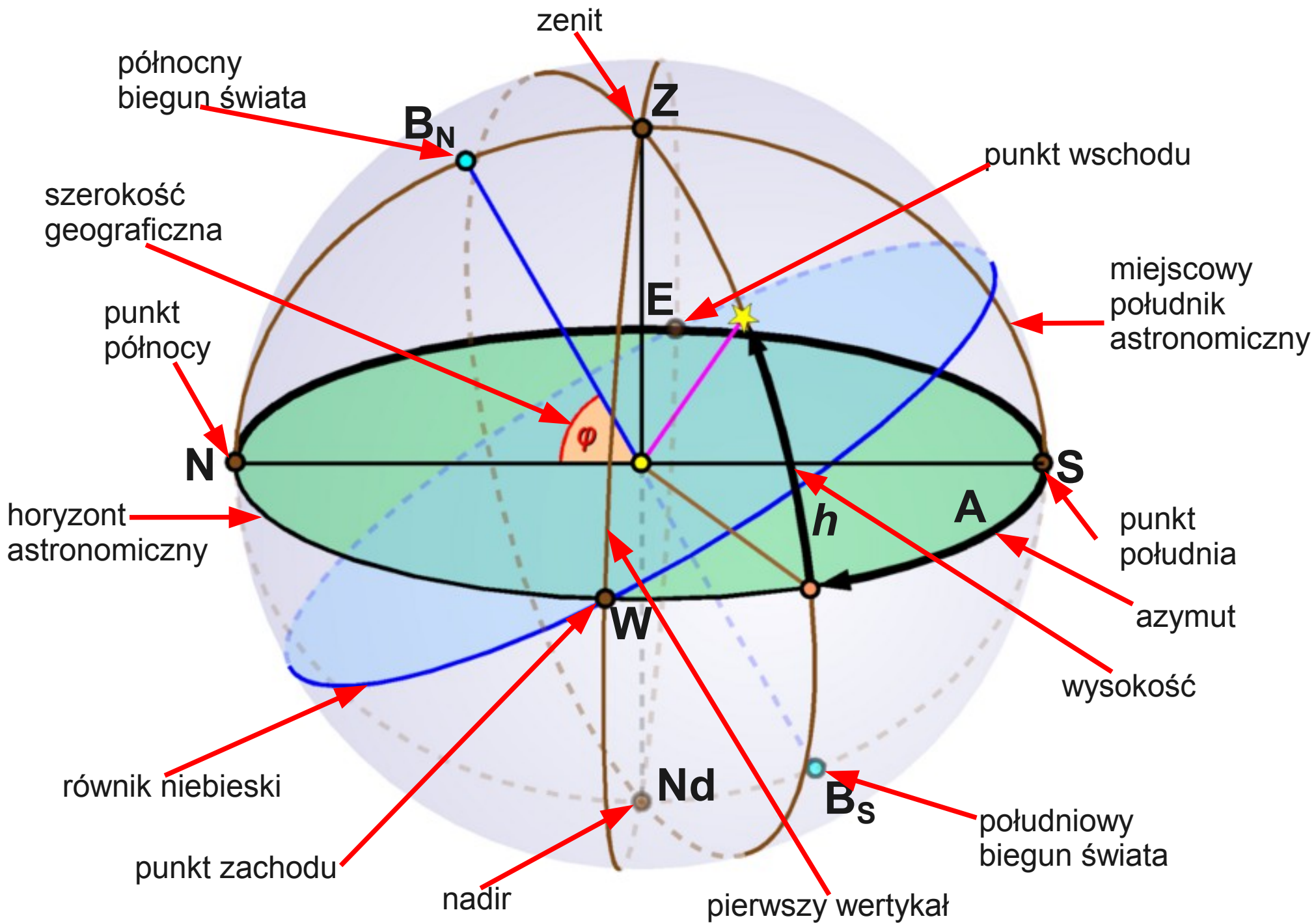
$$\cos A = -\cos B \cdot \cos C + \sin B \cdot \sin C \cdot \cos a$$

$$\cos B = -\cos A \cdot \cos C + \sin A \cdot \sin C \cdot \cos b$$

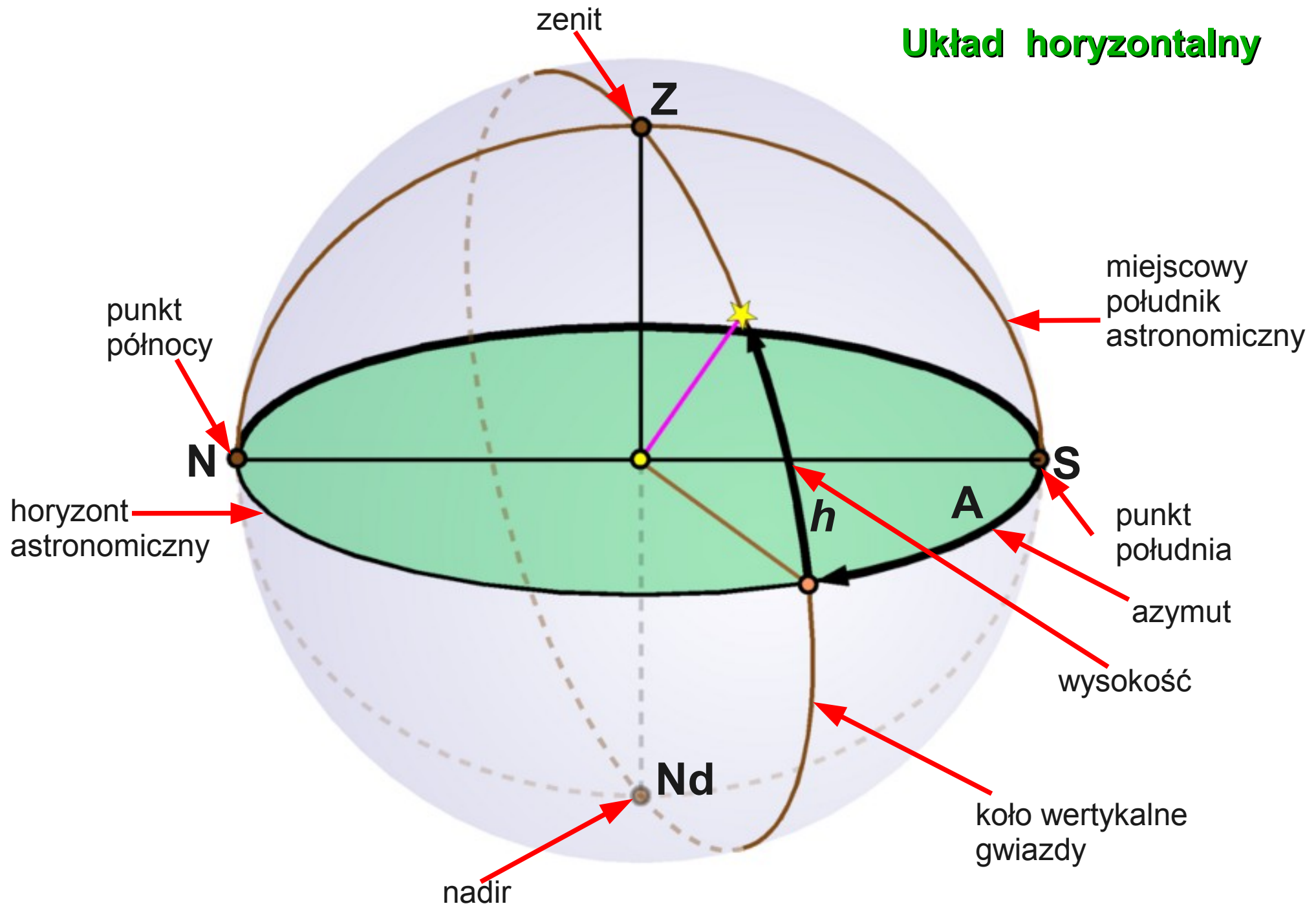
$$\cos C = -\cos B \cdot \cos A + \sin B \cdot \sin A \cdot \cos c$$

Układ równikowy godzinny oraz układ horyzontalny

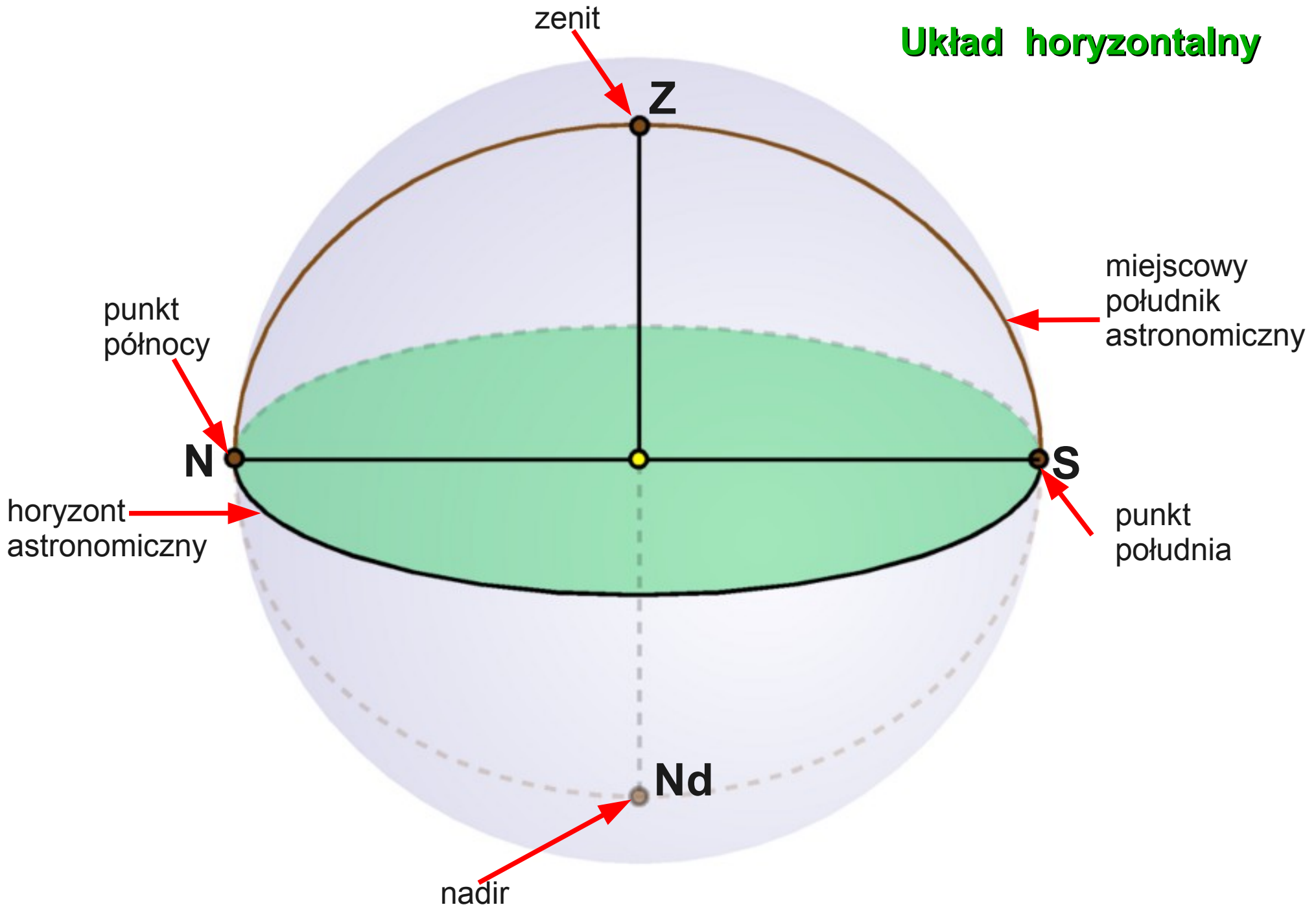

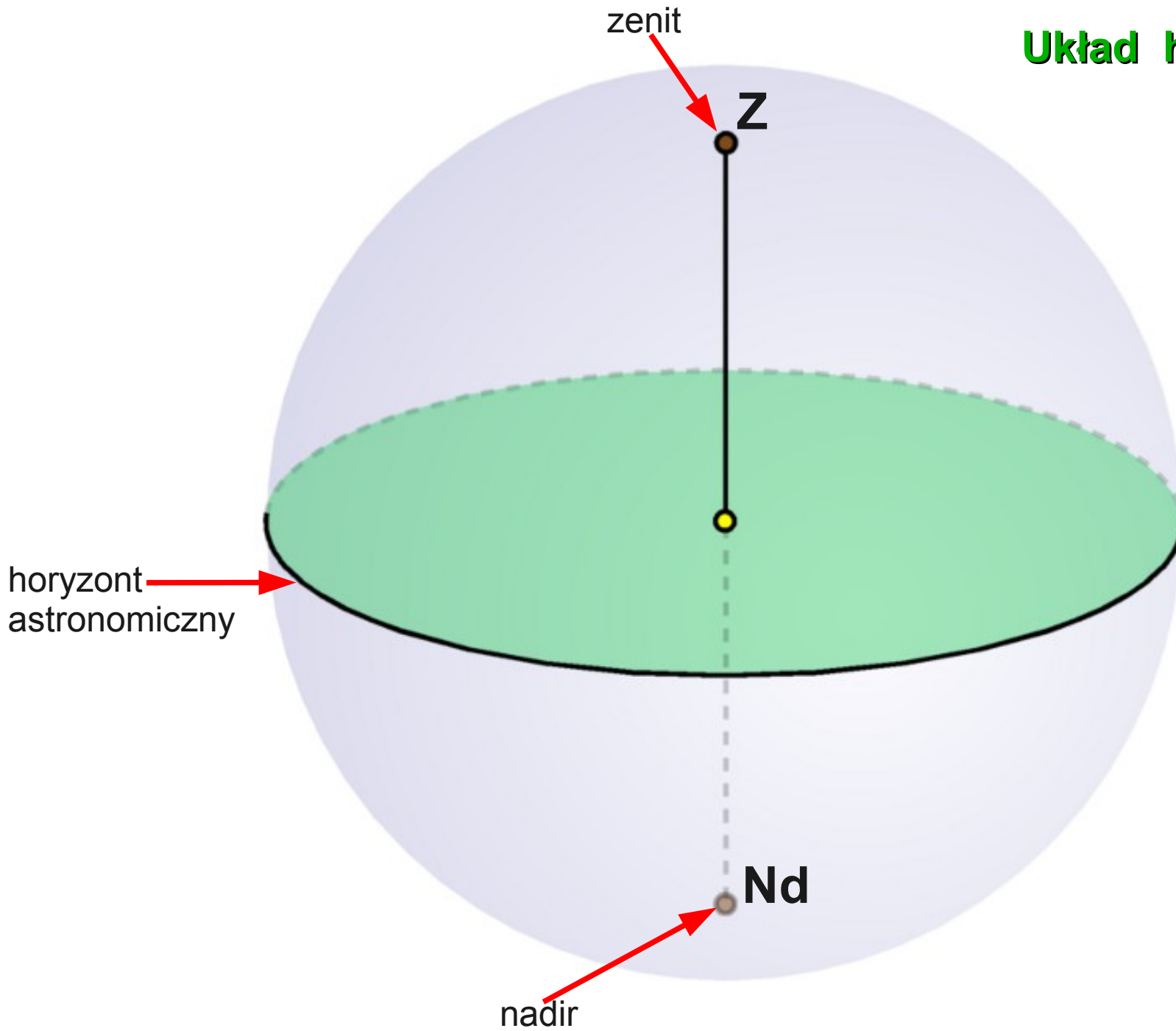
Układ horyzontalny

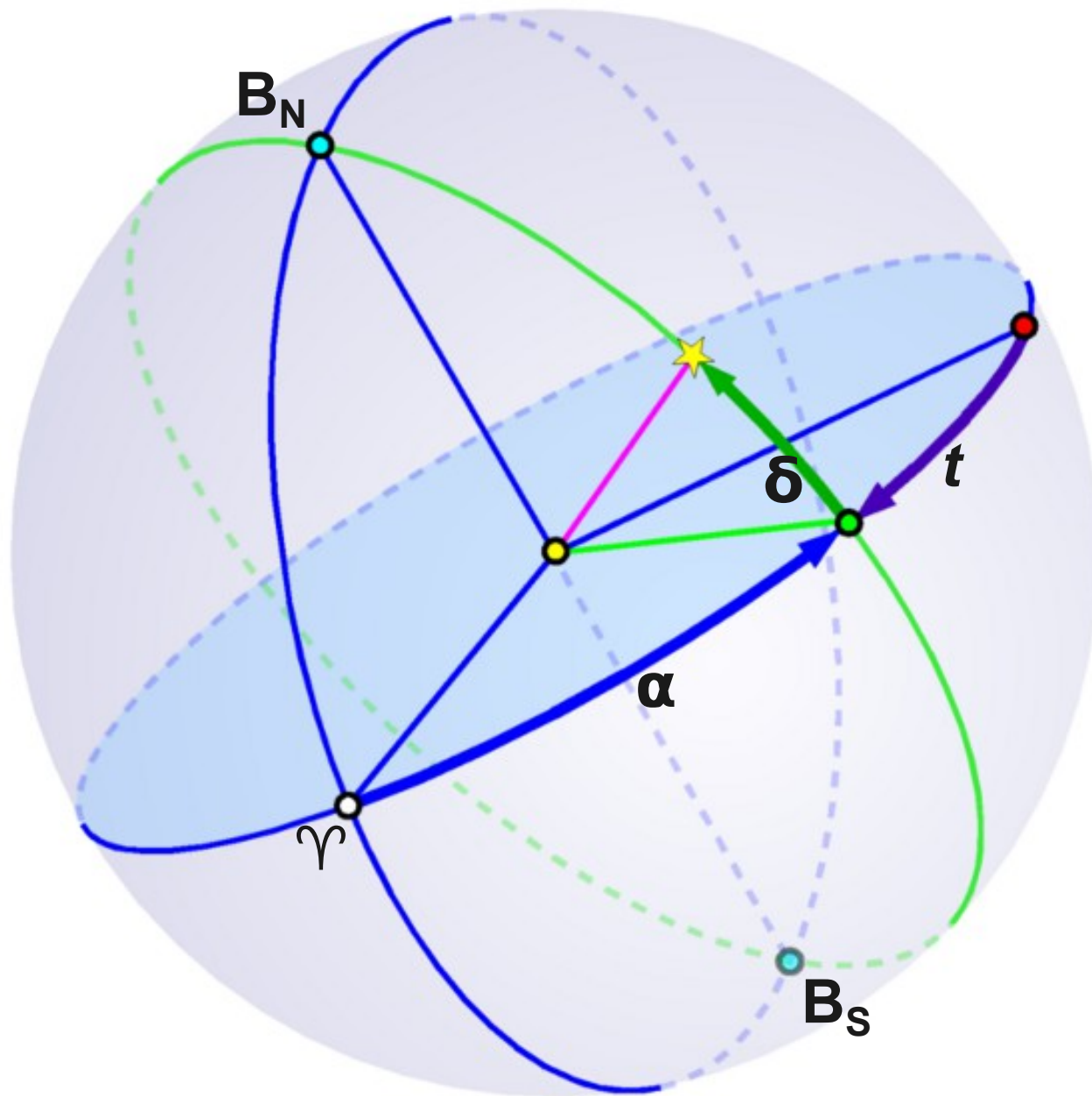
Układ horyzontalny

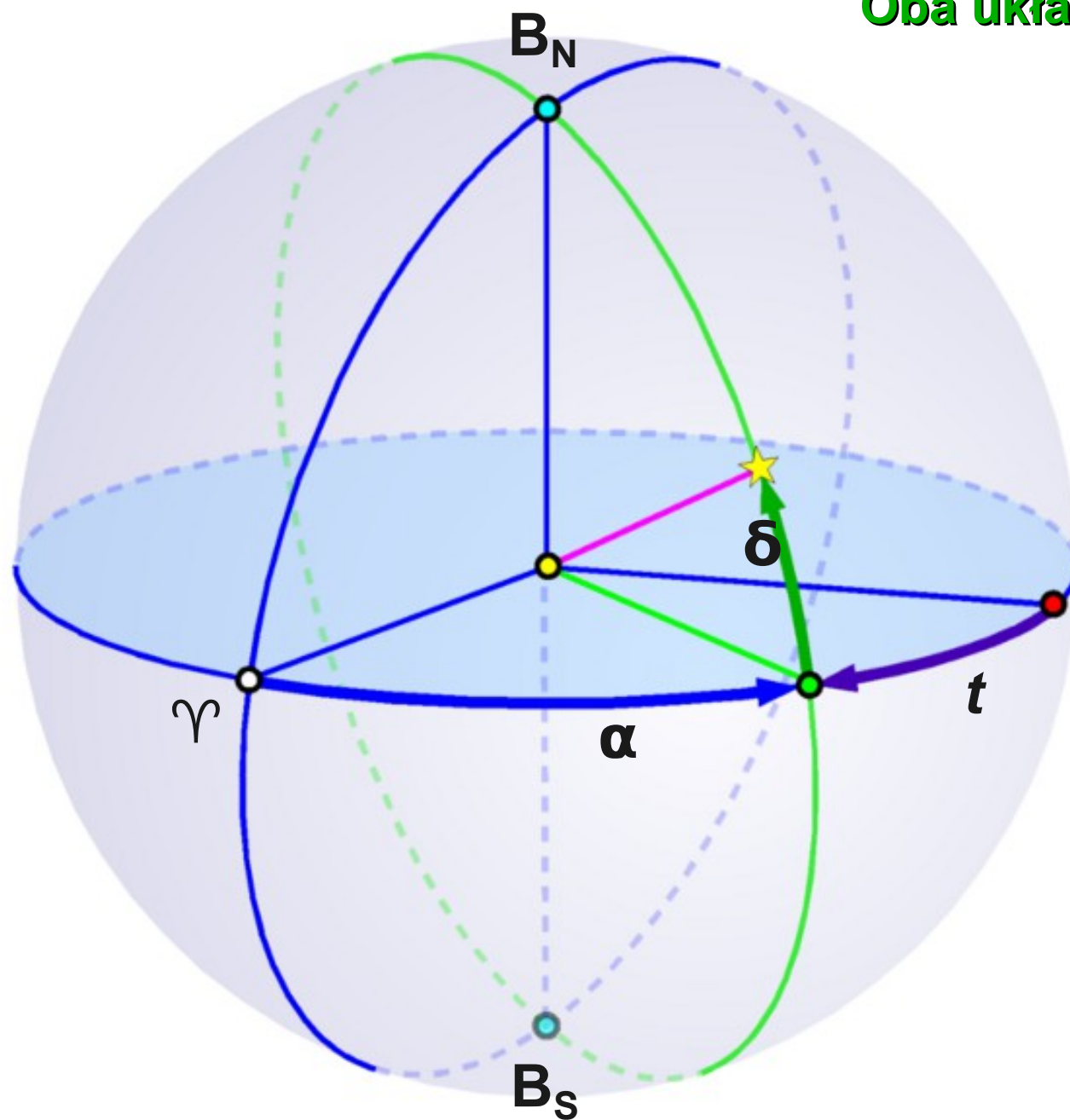
Układ horyzontalny

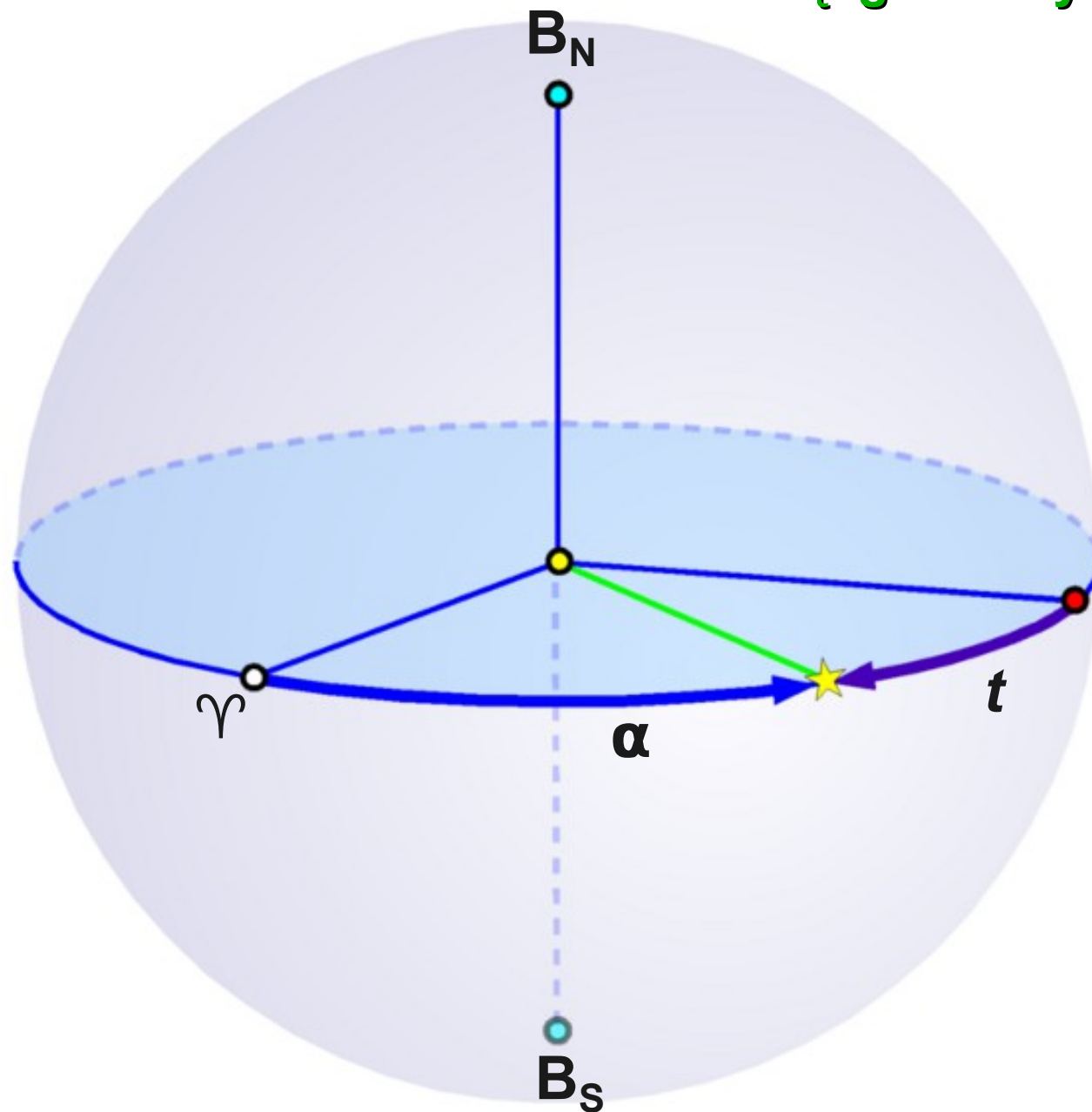
Oba układy równikowe

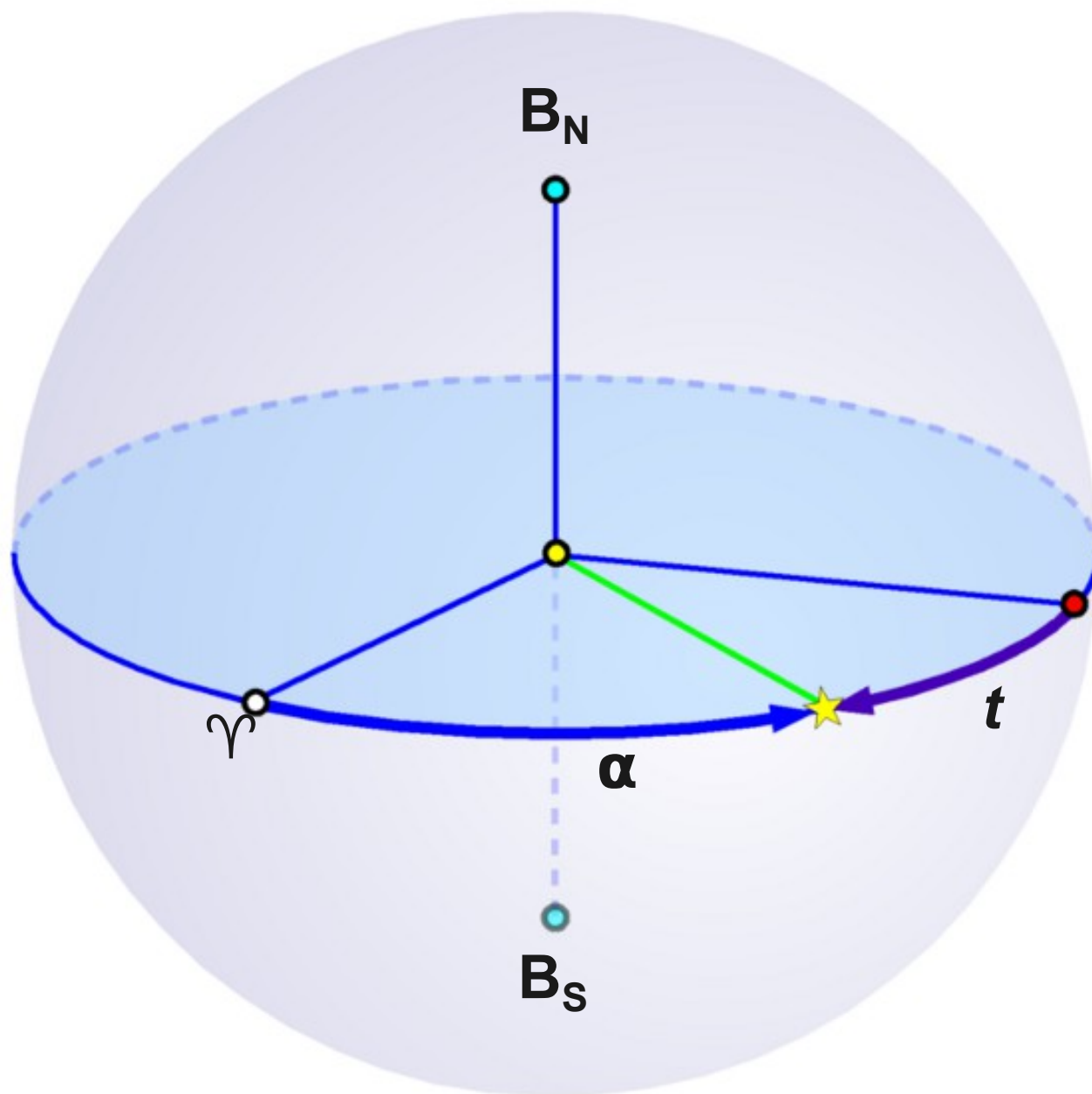
Oba układy równikowe

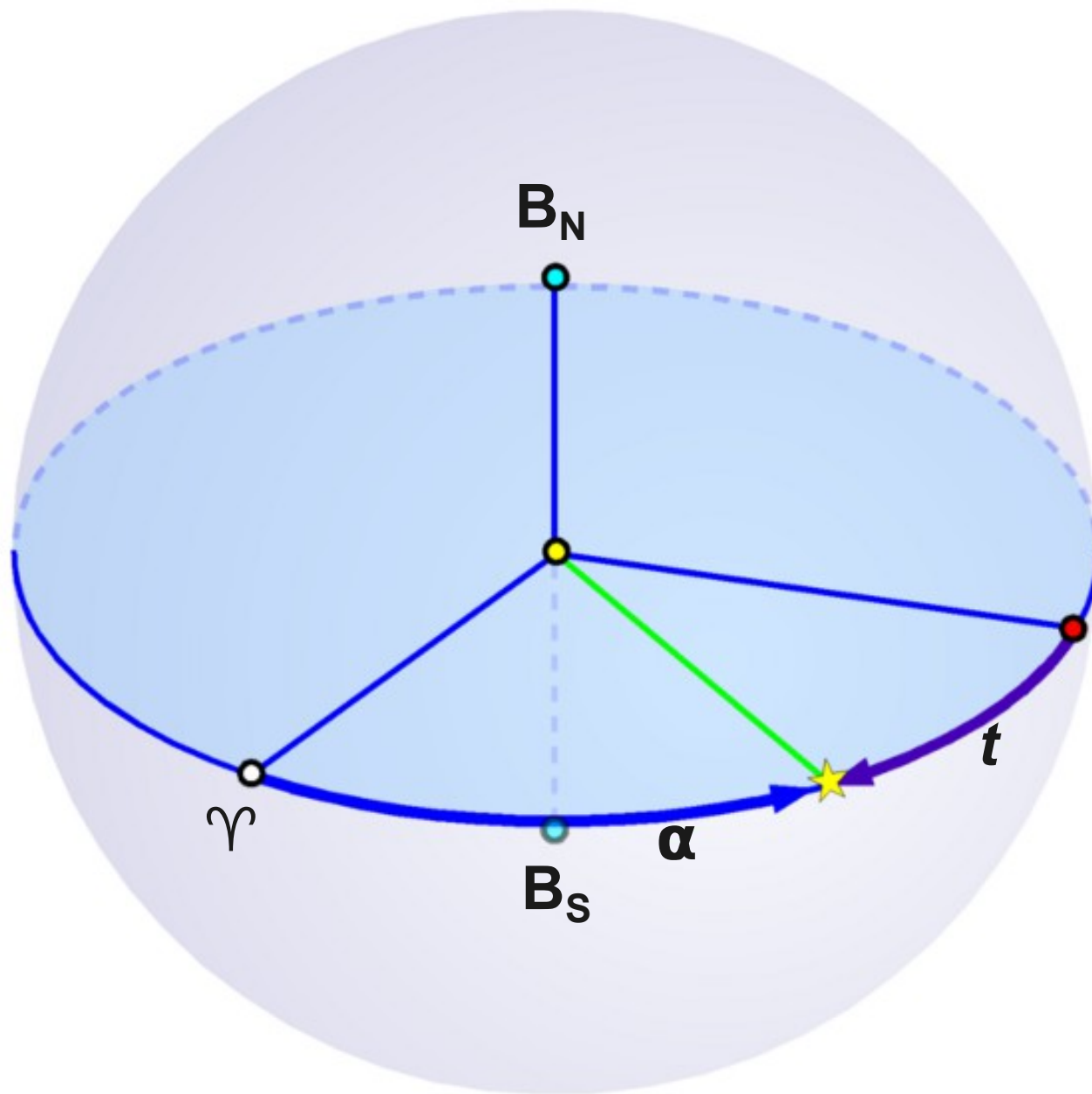
kąt godzinny i rektascensja

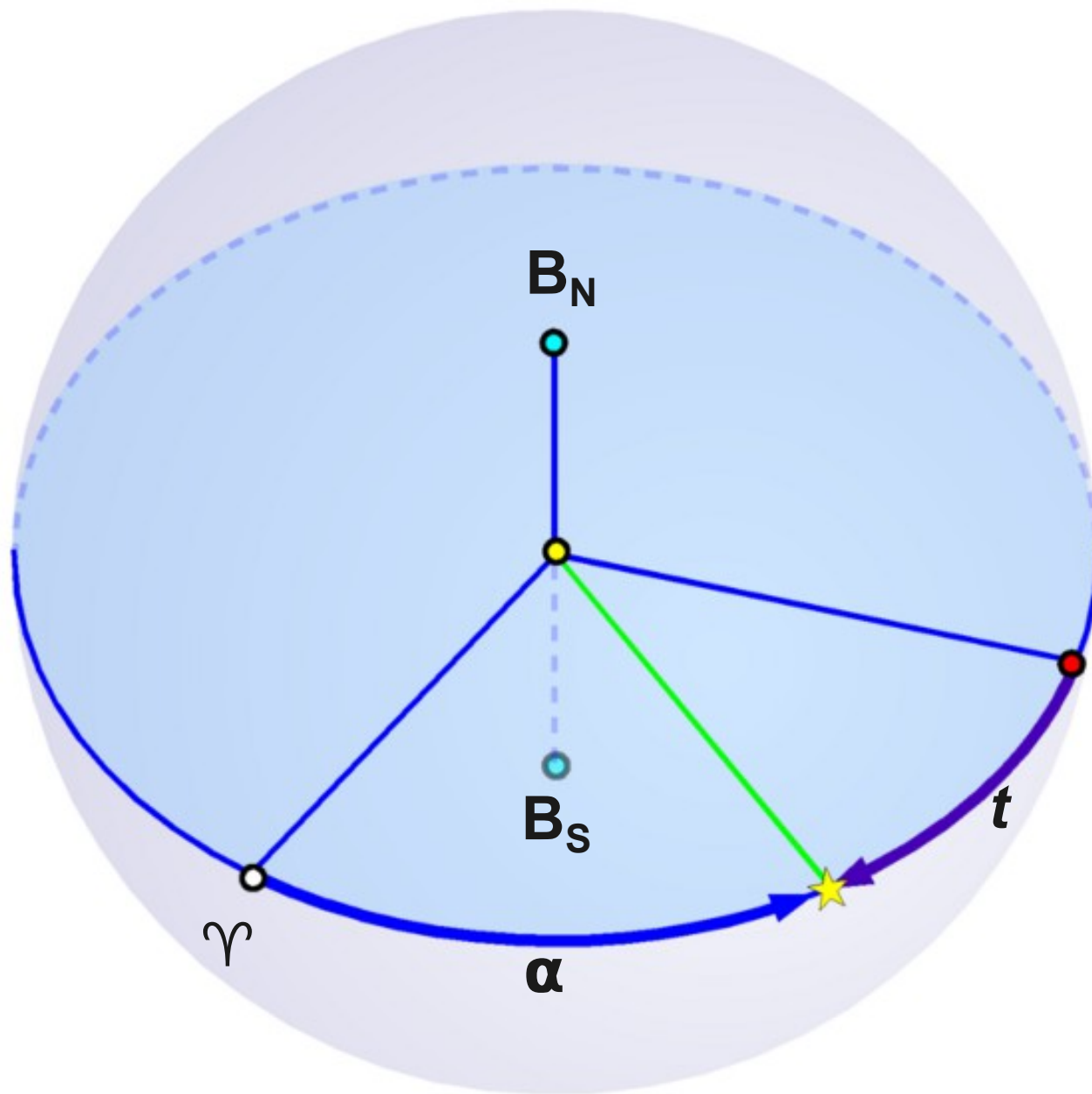
kąt godzinny i rektascensja

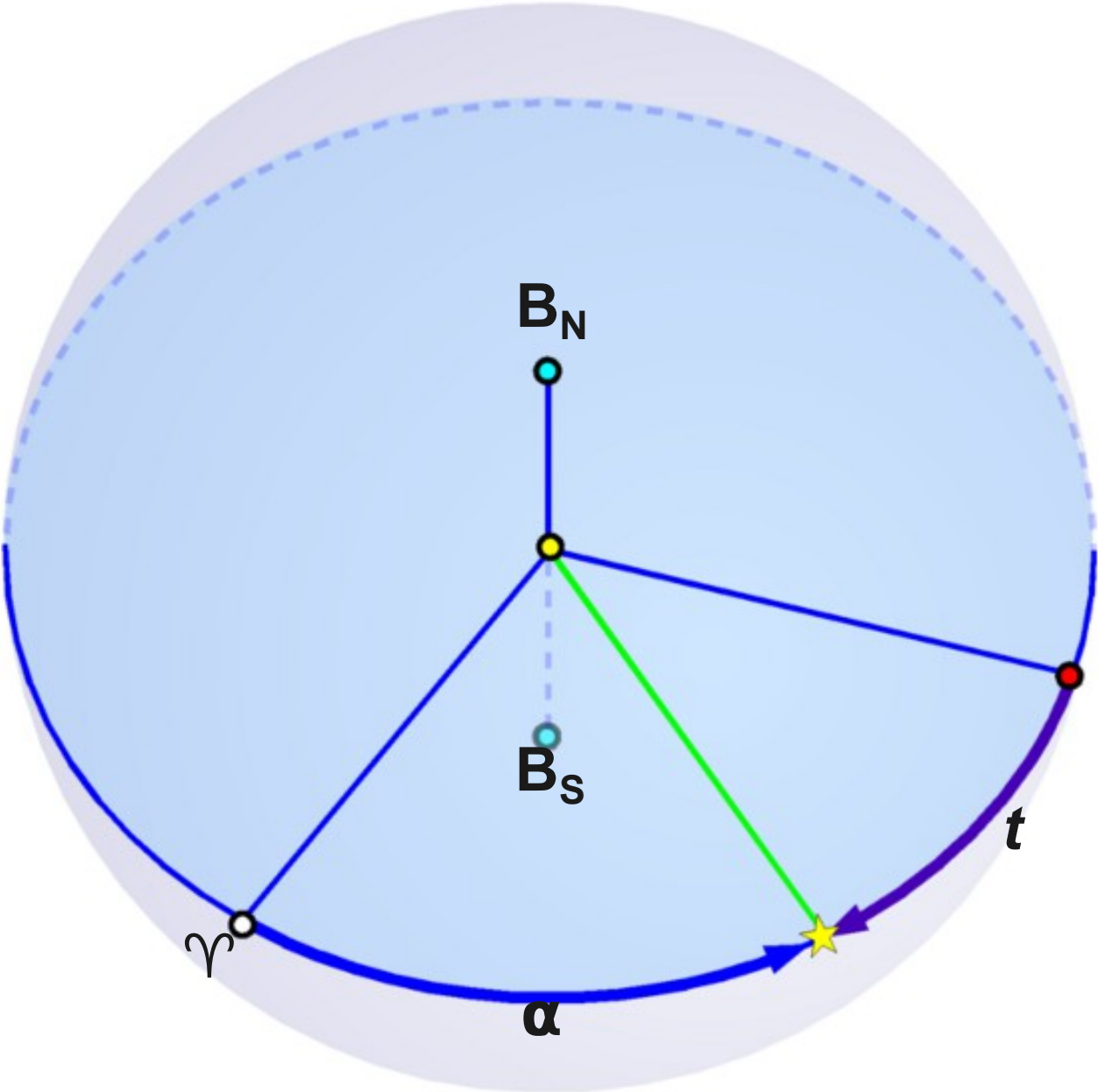
kąt godzinny i rektascensja

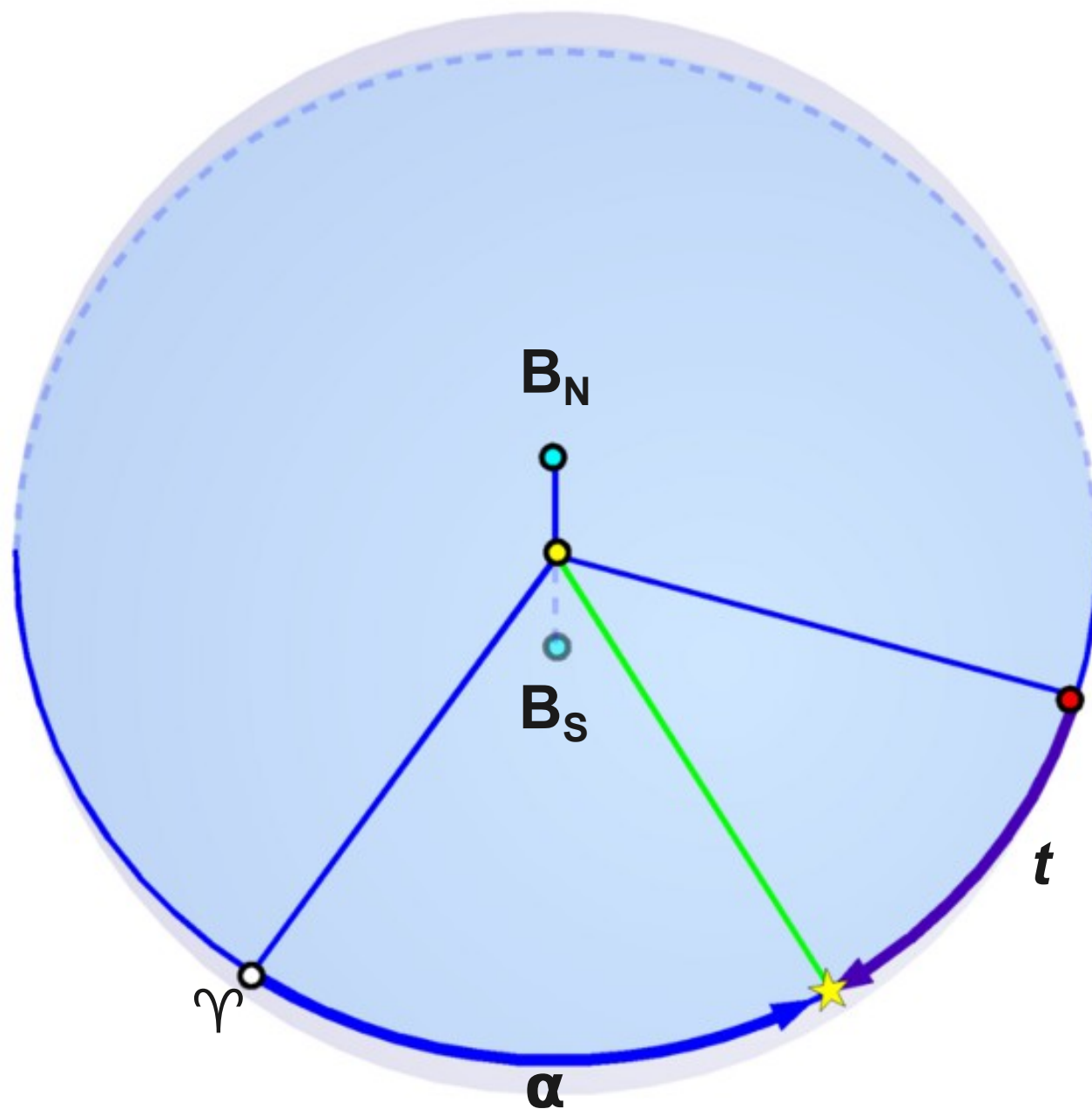
kąt godzinny i rektascensja

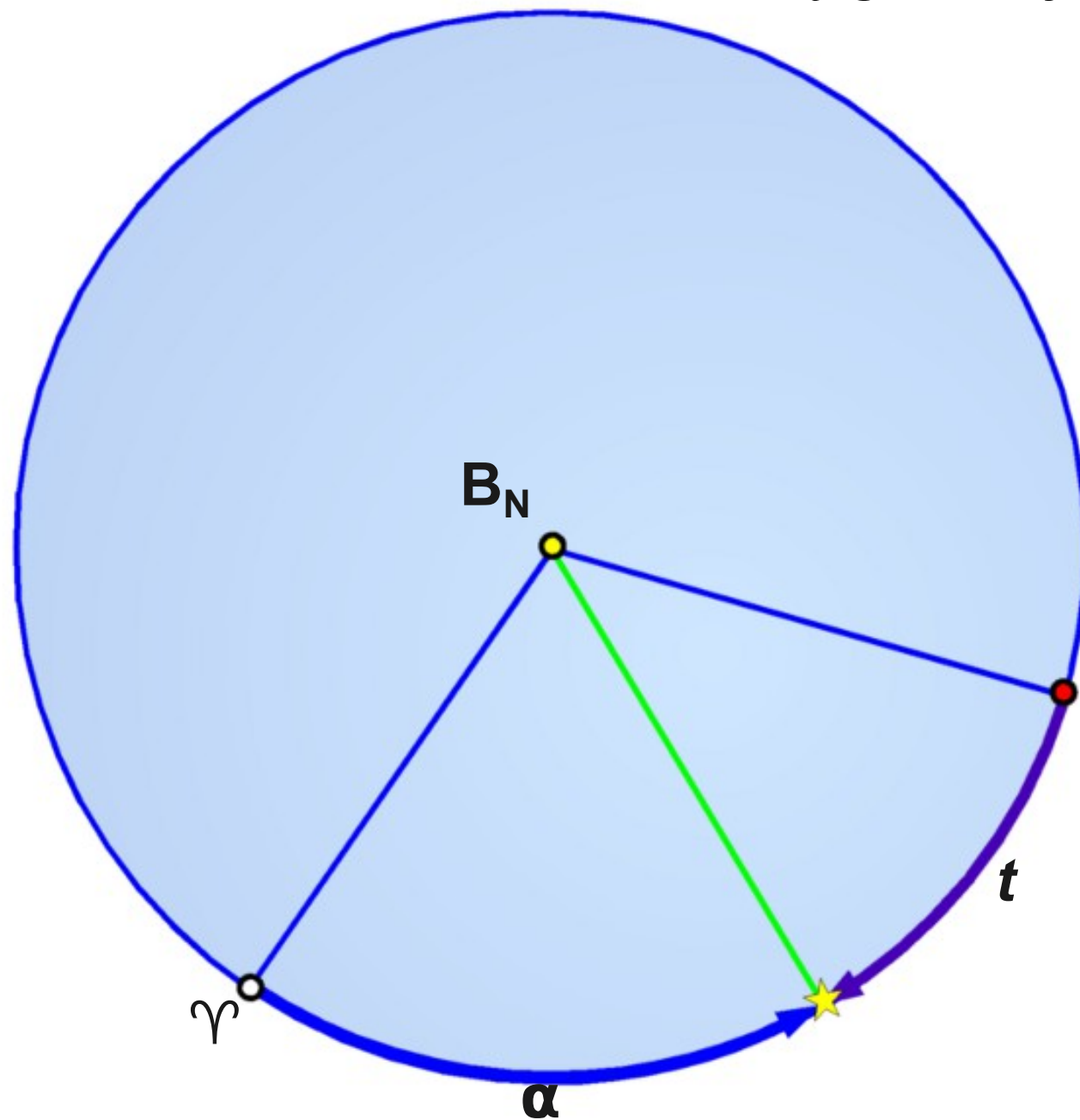
kąt godzinny i rektascensja

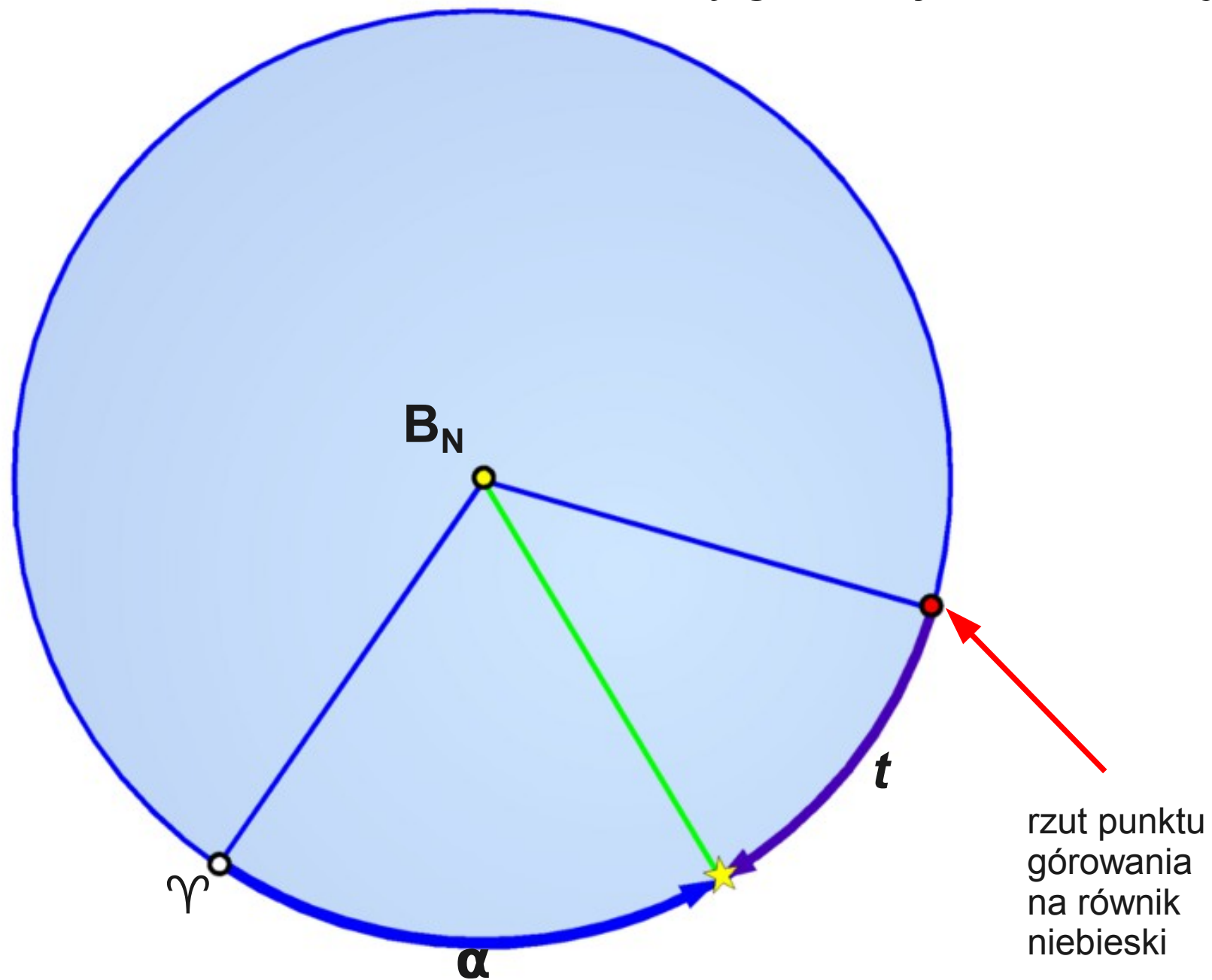
kąt godzinny i rektascensja

kąt godzinny i rektascensja

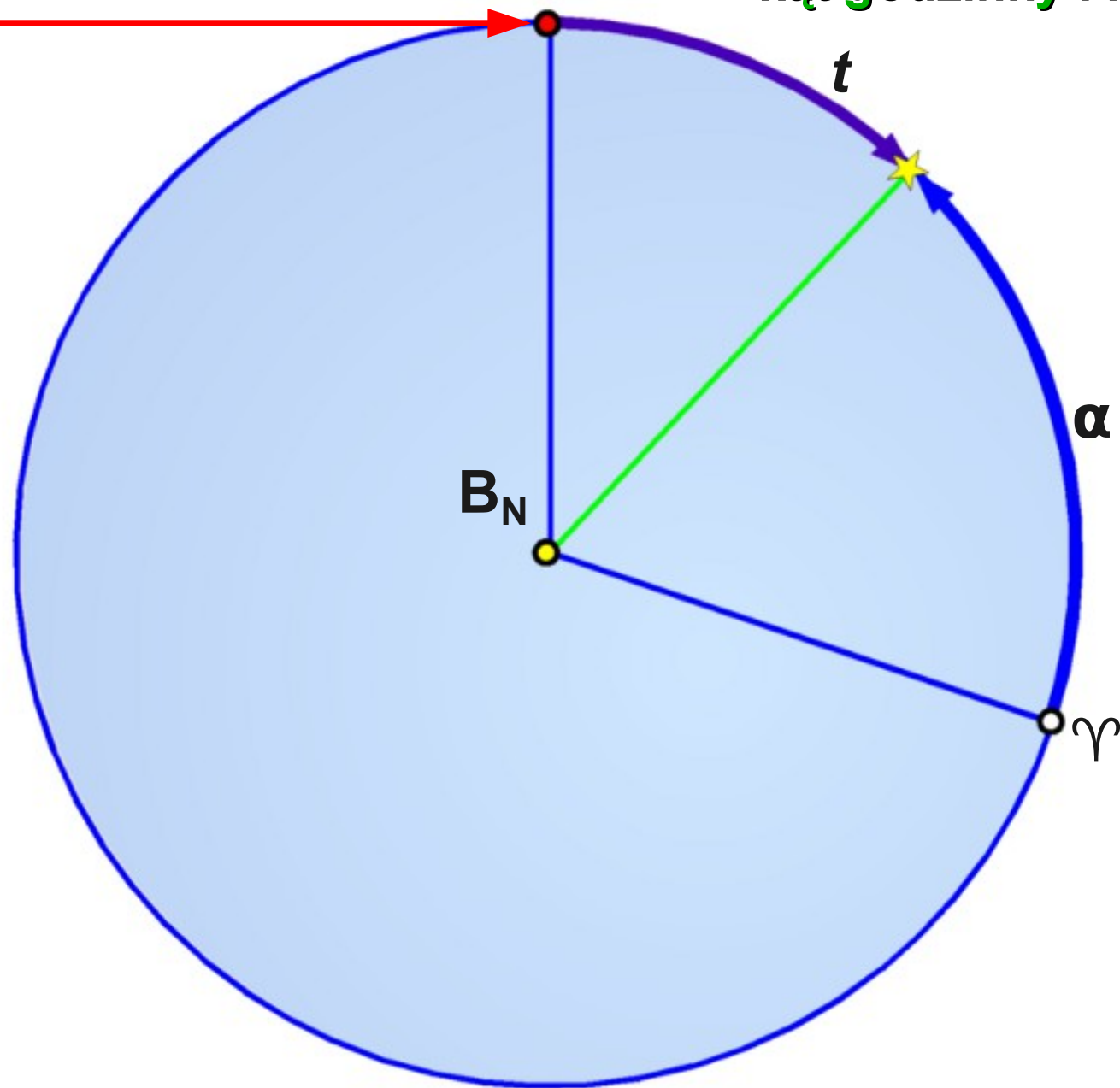

kąt godzinny i rektascensja

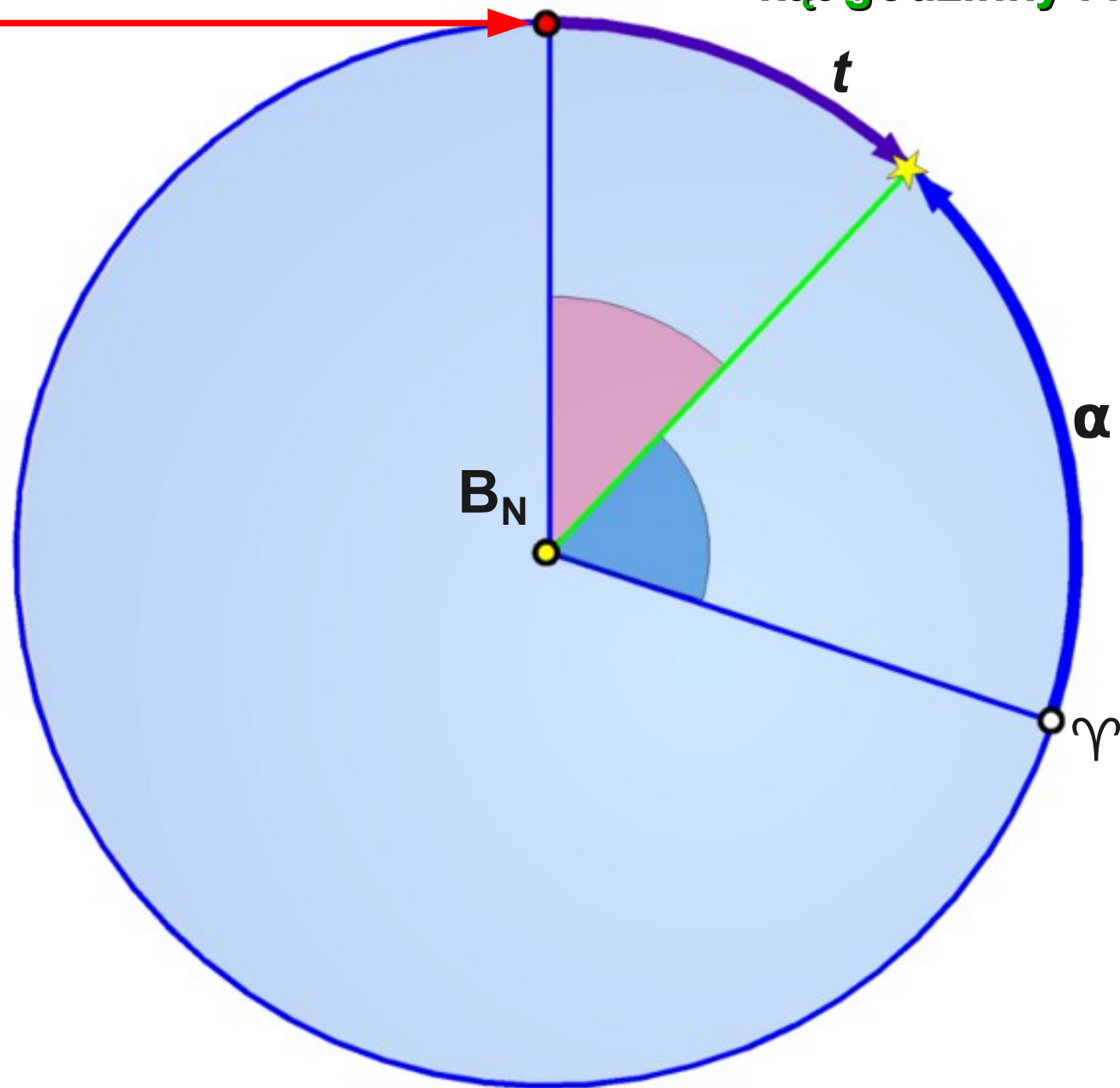
rzut punktu
górowania
na równik
niebieski

kąt godzinny i rektascensja

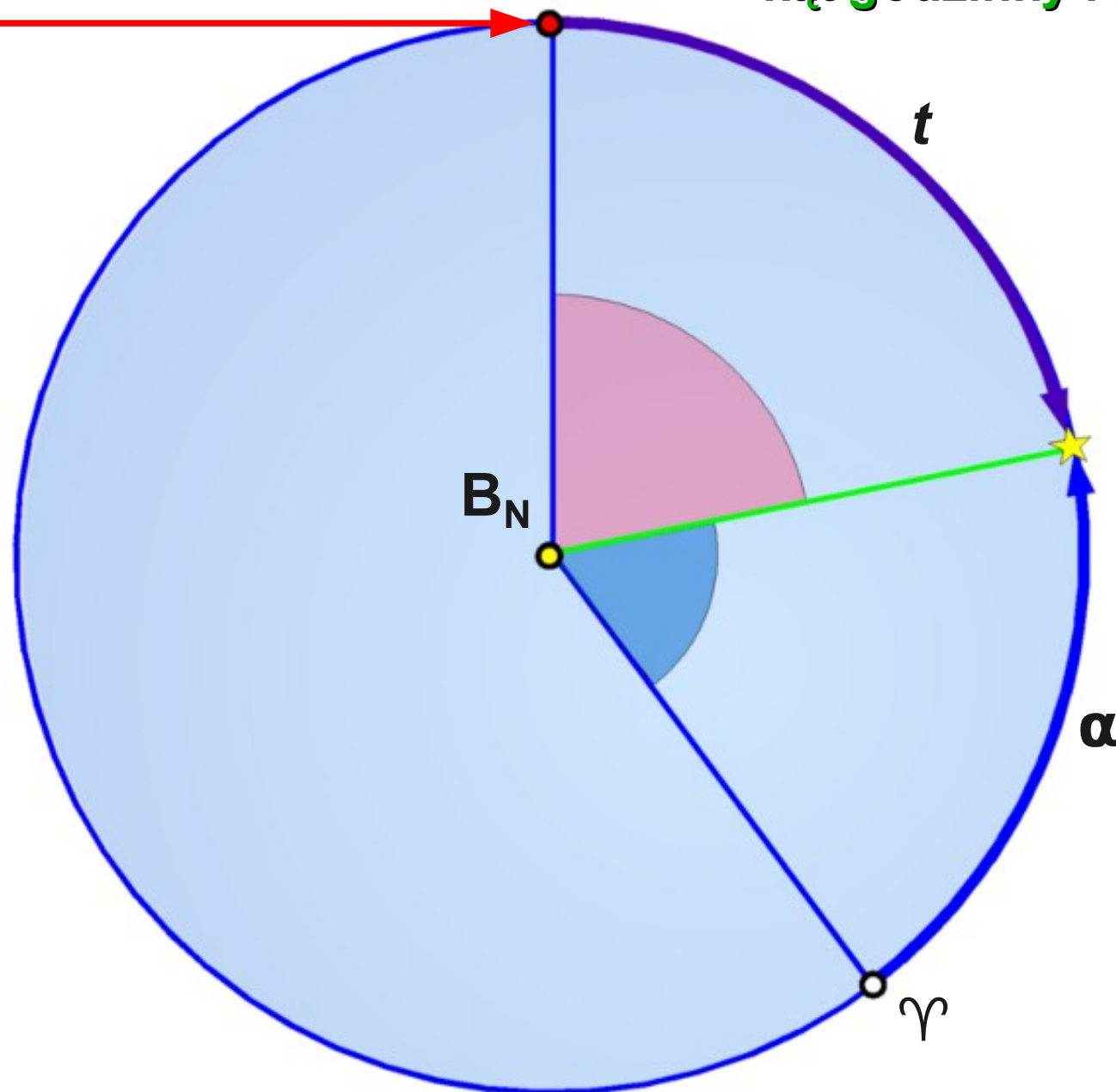
punkt
górowania
na równiku

kąt godzinny i rektascensja

punkt
górowania
na równiku

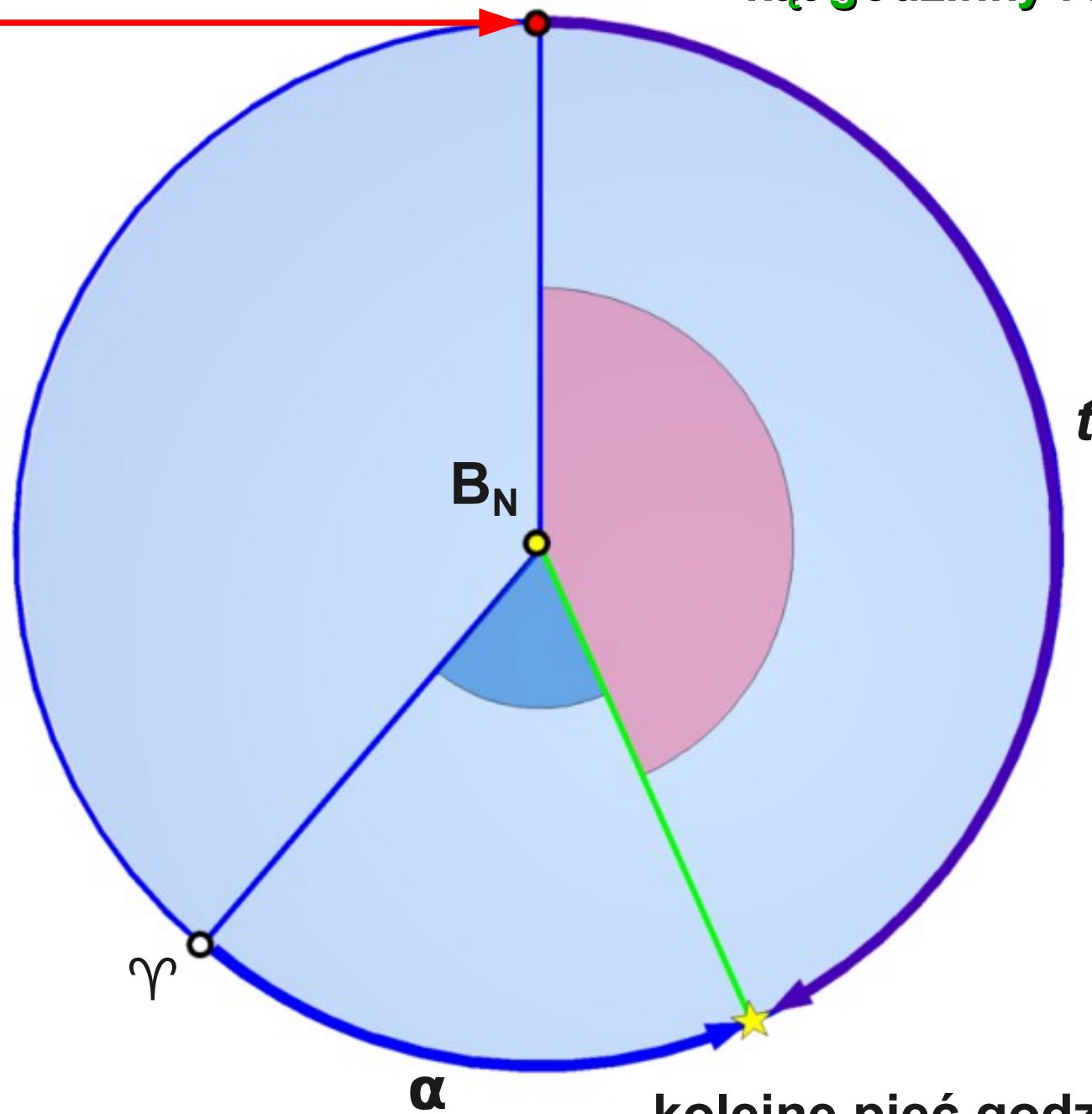
kąt godzinny i rektascensja

około dwie godziny później

punkt
górowania
na równiku

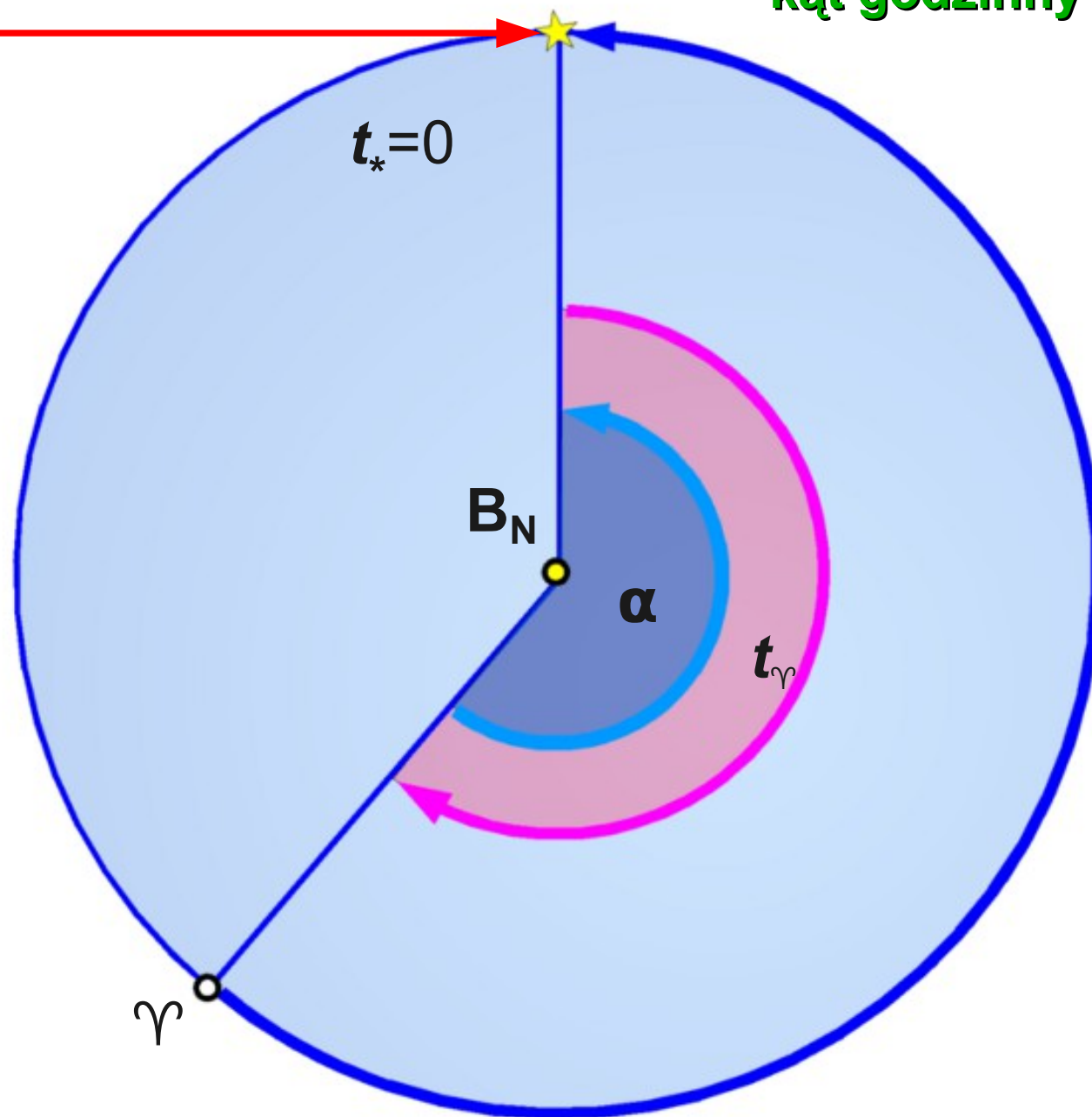
kąt godzinny i rektascensja

kolejne pięć godzin później

punkt
górowania
na równiku

kąt godzinny i rektascensja

Kąt godzinny punktu Barana jest zawsze równy rektascensji gwiazd górujących.